TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 11 (116) TORONTO, Ontario, 1952 m. Kovo (March) mėn. 13 d. Kaina 10¢

LAIKRAŠTIS IR SKAITYTOJAI

Spauda yra visuomenės opinijos, jos galvojimo, jos jausmų ir ilgesių reiškėja. Mūsų spauda yra reiškėja mūsų minčių, mūsų ilgesių, troškimų ir idėjų, yra mūsų bendruomenės dvasinis saitas. Kas mus ristų į vieną bendruomenę, kaip pasidalintume savo troškimais ir mintimis, kaip gintume savo tautines ir moralines vertybes, jei neturėtume savos lietuviškos spaudos?!

Ačiū Dievui, mes ją turime. Ja džiaugiamės ir net praktiškiems reikalams ja naudojamės. Bet ar visi ir ar visada perprantame, kaip ji laikosi, ar juntame pareigos ją stiprinti?

Laikraščiui leisti mūsų sąlygose reikia milžiniškų materialinių ir intelektualinių jėgų, reikia bendravimo ir ryšio su juo. Ar visi mes tai tinkamai perprantame ir su savąja duokle pasiskubiname?

Mes gerai žinome, kad ir šiame kontinente nei vienas lietuviškas laikraštis nepajėgia lengvai verstis. Visiems, be normalių pajamų, reikia ieškoti dar kitų šaltinių, papildyti savo kasą iš aukų, parengimų ir pan. Nei vienas mūsų laikraštis nepajėgia išlaikyti pakankamo darbininkų kadro, nei vienas negali turėti samdomų reporterių ar nors mokėti honorarą už straipsnius, korespondencijas ir žinutes. O visi jų norim. Visi laukiam, kad laikrašty rasim ir gilių minčių, ir žinių apie lietuvių gyvenimą, ne tik savo gyvenamame krašte, bet ir visame pasaulyje. Visiškai teisingas ilgesys. Jis turi būti patenkintas. Bet atsiminkime, kad jis gali būti patenkintas tik visų mūsų bendromis pastangomis, bendra talka.

Ir "TŽ" turi jau gausią skaitytojų šeimą tiek Kanadoje, tiek už jos ribų. Leidėjai ir redakcija ryšio su skaitytojų šeima nelaiko vien finansiniu sandėriu. Tai nėra vien davimas prekės už prenumeratos formą gautą pinigą. Leidėjai ir redakcija jaučiasi visos skaitytojų šeimos tarnyboje, jaučiasi atlieką jų visų pavestą uždavinį. Tad atsakomybė už laikraštį nėra vien leidėjų ar redakcijos, bet visos mūsų bendrosios šeimos. Laikraštis tik tada galės sekmingai kilti ir tobulėti, kai mes visi bendrai rūpinsimės ir jo materialiniais reikalais, ir jo turiniu.

Jei mes norime turėti gerą ir gražų laikraštį, mes pirmiausia turime sudaryti jam pakankamą materialinį pagrindą. Tuo pirmiausia rūpinasi leidėjai, bet atsakomybės dėl to turi justi ir skaitytojai. Leidėjai pradžioje metų skelbia prenumeratų rinkimo vajų. Šiemet metų pradžios vajaus laikotarpis jau pasibaigė. "TŽ" leidėjai vajaus metu didelio triukšmo nekėlė, ypatingų raginimų kasdien nešaukė, nes savo skaitytojus laiko sąmoningais, suprantančiais padėtį. Vajus davė jau gražių vaisių, tačiau negalima sakyti, kad visu 100%.

Vajaus metu iš skaitytojų buvo prašoma: a) sumokėti savą prenumeratos mokestį, b) surasti nors vieną ar kelis naujus prenumeratorius, c) kas išgali, laikraščio leidimui nors šiek tiek paaukoti arba užprenumeruoti jį negalintiems to padaryti, bet lietuviško žodžio išsiilgusiems tautiečiams, pav., gyvenantiems skurdžiose sąlygose Vokietijoje ar vargstantiems kituose kraštuose. Administracija neretai gauna prašymų laikraštį siųsti nemokamai, bet ne visada gali tai padaryti. Jei kas norėtų lietuvišku žodžiu sustiprinti vargstantį tautietį, bet nežino tokių adresų, gali prisiųsti pinigus ir gaus pranešimą, kam jo paaukotoji prenumerata paskirta.

Metų pradžios vajaus laikas pasibaigė. Bet reikalas tebėra. Tad šia proga mes kviestume savo skaitytojus dar kartą šį reikalą prisiminti ir pagalvoti ar visi jau yra viską atlikę. Kas dar nesuskubo, kviestume tai padaryti kaip galima greičiau. Atsiminkim, kad nepakankamos ir ne laiku suplaukiančios pajamos neleidžia leidėjams nei sudaryti tinkamo plano, nei kokių naujų užsimojimų imtis. O pageidavimų juk dar daug būtų. Tad kam trugdyti užvilkinant

Visa tai liečia lygiai pavienius asmenis, lygiai organizacijas. Jos juk yra mūsų visuomenės tarnyboje, ne pačios sau tikslas, tad ar netiktų ir joms pasirūpinti vienu iš pirmųjų mūsų bendrų reikalų — spauda. Kaikurios organizacijos tuo reikalu jau yra daug nuveikusios — pakartotinai aukojusios ir užprenumeravusios laikraštį tiems, kurie patys to padaryti negali, — tačiau organizacijų vadovybės žino, kad jos ne visos tuo rūpinosi.

Pageidavimų laikraščiui mes turime visi, tad visi bendromis pastangomis sudarykime sąlygas, kad galima būtų to pasiekti.

Be piniginio yra dar žinių teikimo reikalas. Tačiau apie jį jau kitą kartą.

Kreipkimės į Kanados valdžią

"TŽ" jau buvo pranešta, kad Genocido Konvencijos klausimas Kanados vyriausybės seniai svarstomas. Premjeras St. Laurent prieš keletą savaičių vengrų Tautiniam Komitetui atsakė, kad vyriausybė Genocido Konvencijos ratifikavimo klausimą išspręs tuojau, kai tik gaus atsakymą iš Jungtinių Tautų Organizacijos ir Tarptautinio Tribunolo dėl kelių neaiškių teisinių klausimų.

Šitie klausimai, turbūt, jau išaiškinti, nes Genocido Konvencijos klausimas jau įrašytas į tik ką prasidėjusios parlamento sesijos darbotvarkę.

Mes lietuviai, kurių broliai, tėvai ir vaikai baisiausiai kenčia nuo Sovietų Rusijos genocidinės politikos okupuotoje tėvynėje, dabar privalome didžiu balsu sušukti, kad konvencijos ratifikavimo klausimas nebūtų nei atmestas, nei atidėtas. Mes visi — organizacijos ir pavieniai asmenys — privalome tučtuojau siųsti telegramas ir raštus ministeriui pirmininkui, parlamentui ir pavieniams nariams prašydami — o kas piliečiai — reikalaudami — kad Genocido Konvencija būtų ratifikuota.

Mes privalome taip pat paraginti, kad ir kitų tautybių atstovai darytų tą patį. Krašto gyventojų balsas demokratinėje valstybėje negali būti nebojamas, tad ir mūsų šauksmas turės prasmės.

SOVIETŲ KARO BIUDŽETAS

Kovo 6 d. Sovietų Rusijos Augščiausios Tarybos posėdy finansų ministras A. V. Zverev paskelbė šių metų biudžetą. Visų pajamų numatoma 508.800.000.000 rublių, kai 1951 m. buvo 468 bil. rublių. Išlaidų numatyta 476.900.000.000 rublių, kai pernai — 441.300.000.00 rublių. Kariniam biudžete pernai buvo 96.335.000.000 rublių, o šiemet 113.300.000.000 rublių.

Išvertus rublius doleriais oficialiu kursu gautume $28.450.000.000. Tuo tarpu JAV visas biudžetas siekia 85 bil. dol., o karinis 51 bil. dol. (neįskaitant užsieniams teikiamos pagalbos). Išeitų, kad JAV karinės išlaidos yra veik dvigubai didesnės už Sovietų Rusijos išlaidas. Tačiau reikia prisiminti, kad JAV iš karinio biudžeto sumų atliekamos visokiausios strateginės reikšmės statybos, kai Sov. Rusijoje karinės svarbos darbai yra atliekami kitų vadybų ir jų biudžete figuruoja. JTO Europos ūkinė komisija dar vasario 4 d. paskelbė, kad jos apskaičiavimu Sovietų Rusijoje kariniams darbams sunaudojami 77% viso krašto biudžeto. Tuo tarpu JAV kariniams reikalams sunaudoja 67% savojo biudžeto.

Sov. Rusijoje, pav., atominiai tyrimai vykdomi šviet. ministerijos sąmata, lėktuvų statyba pramonės ministerijos sąmata ir tt.

— **Viena.** — Iš Čekoslovakijos per Moravos upę amfibine mašina į amerikiečių zoną Austrijoje pabėgo 6 asmenys.

Atominė energija taikiems tikslams

Tyrimų Tarybos viceprezidentas Dr. D. A. Keys pareiškė, kad Kanada niekad nebandžiusi pagaminti atominių bombų, bet dirbanti taikos reikalams. Chalk River įmonėse esą gaminama viskas, kas yra reikalinga ir atominėms bomboms pagaminti ir jos ten, esą, galėtų būti pagamintos, tačiau jie ten tuo nesidomį.

Kandidatai į JAV prezidentus

Šiuo metu į rungtynes dėl kandidatavimo prezidento rinkimuose jau yra paaiškėję 7 asmenys.

Respublikonai: gen. Eisenhoweris, senat. R. Taft, Californijos gubernatorius E. Warren ir Pensilvanijos univ. prezidentas H. Stassen.

Demokratų pirmuoju kandidatu laikytinas Trumanas, nors jis savo kandidatūros dar nepatvirtino. Toliau seka sen. E. Kefauver ir sen. R. Russell iš Georgia.

— **Vašingtonas.**—Sovietų ambasada specialia nota atmetė kongreso komisijos kvietimą duoti paaiškinimų dėl Katyno bylos. Toks tyrinėjimas esąs suorganizuotas sovietams įžeisti.

— **Bonna.** — V. Vokietijos vyriausybė oficialiai pranešė, kad sąjungininkų kalėjimuose tebesą 1240 vokiečių karo nusikaltėlių, daugumoje pačioje Vokietijoje.

Puola imigrantus

Sveikatos ministeris Dr. M. Phillips kovo 5 d. Ontario parlamente puolė centro valdžios imigracinę politiką, — kad prigabenusi daugybę žmonių iš žemo gyvenimo lygio kraštų ir ypač tremtinių, kurie sudarą didelių išlaidų dėl nesveikatos. Daugelis, nepakelią neįprastų klimatinių ir gyvenimo sąlygų ir susergą džiova, psichinėm ligom ir tenką juos gydyti. Daugiausia tenką išleisti provincijų valdžioms, nes tik pirmaisiais imigracijos metais susirgusiems centro valdžia temokanti 50% gydymo išlaidų, o nuo antrųjų metų nieko nemokanti. Tuo tarpu imigrantus centro valdžia parenkanti.

Dr. Phillips keistai galvoja, kai teigia, kad tie imigrantai iš atsilikusių kraštų norį Kanadą paversti tokia kaip jų tėvynės. Iš kur daktaras išmoko tokios išminties, kad žmogus iš žemesnio lygio krašto, patekęs į augštesnio lygio gyvenimą turi susirgti kad ir džiova? Pagerėjančios gyvenimo sąlygos jos neišsaukia. O jei susergama, tai, matyt, yra kitokių priežasčių, kurios sveikatą pakerta. Sveikatos ministeriui pritiktų kaip tik tų priežasčių paieškoti, o ne keistais priekabiais prie centro valdžios ir imigrantų verstis.

Mokesčių nemažins

Pradedant debatus dėl sosto kalbos parlamente premjeras St. Laurent padarė platesnį pareiškimą atstovams rūpimais klausimais. Bene įdomiausias jo pareiškimas buvo, kad šių metų biudžetinės pajamos numatytąsias prašoksiančios bent $300.000.000. Kadangi išlaidų ginklavimuisi būsią padaryta bent 200 mil. dol. mažiau negu buvo numatyta, tai faktiškai pertekliaus būsią apie $721.000.000. Tačiau prie dabartinės pasaulinės įtampos ir sekančiais biudžetiniais metais mokesčiai nebūsią sumažinti.

BALFo pirm. kan. prof. Končius

lankėsi Otavoje ir matėsi su Kanados imigracijos direktorium p. Balduin. Pasikalbėjimas vyko dėl įsileidimo iš Europos lietuvių tremtinių, kurie negalėjo pasinaudoti anksčiau veikusiais imigracijos įstatymais.

Kovo 10 d. vakare išvyko į namus, o šį penktadienį laivu Queen Mary išvyksta Europon, kur išbus virš pusės metų. Vyksta BALFo direktorių nutarimu ten globoti ir rūpintis visais lietuvių tremtinių reikalais: išsiderėti lengvesnes sąlygas iš vietinių vyriausybių, atstovauti tarptautinėse šalpos ir globos institucijose ir tt.

— Praeitą sekmadienį kan. Končius lankėsi Montrealyje ir laikė pamaldas.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Lisabonos konferencijos platūs nutarimai išsiliejo svyravimais ir sąmišiu Europoje.

Vokietijos vyriausybė ėmėsi pasirengimų nutarimams įgyvendinti, bet krašte prasidėjo gyvas sąjūdis prieš apsiginklavimą ir plačiai renkami parašai po protesto raštu parlamentui ir šiaip visokių reikalavimų keliama.

Prancūzijos E. Faure vyriausybė sugriuvo, negavusi parlamento pritarimo pakelti 15% mokesčius. Šaukiama, kad Prancūzija negalės pastatyti ne tik 14, bet ir 12 divizijų arba JAV turinčios duoti naujos paramos. Parlamentas pagaliau 324 balsais prieš 206 patvirtino premjeru Antoine Pinay, bet tik dėka to, kad parėmė 27 gaulistų, kurių visi kiti susilaikė. Keblumų kelia MRP reikalavimas užsienių reikalų min. palikti Schuman, kai jo nepriima radikalai ir gaulistai. Kabinetas sudarytas, bet jo sudėtis dar nepaskelbta. Viską nulems naujojo kabineto deklaracija, kurios laukiama šią savaitę.

D. Britanijos vyriausybė laimėjo — jos baltoji knyga, aptarianti ginklavimosi programą, patvirtinta parlamento net 314 balsų prieš 219, bet dėl to suskilo darbiečiai. Attlee vadovaujamoji grupė priėmė programą, bet pridėjo pastabą, kad dabartinė vyriausybė nesanti pajėgi programą įvykdyti. Tuo tarpu kairysis darbiečių sparnas, vadovaujamas Bevano protestavo prieš visą programą, kuriai esą aukojama socialinė piliečių gerovė ir siaurinamos išlaidos socialinių institucijų. Dėl to ši grupė neparėmė oficialiosios darbiečių rezoliucijos — per balsavimus susilaikė. Rezultate partijos vadovybė Bevaną pakvietė pasiaiškin Vykdomajam komitete. Tai įvyks šį ketvirtadienį. Bevanas nuolaidumo nerodo. Viešai pareiškė, kad jei jo linija nebūsianti priimta, jis su sava grupe nueisiąs savu keliu. Tai reiškia, kad darbiečiai gali suskilti, kas konservatoriams, beabejo, laiduotų ilgesnį valdymą.

Kituose pasaulio kraštuose ši savaitė neatnešė nieko nauja. **Egipto** naujoji vyriausybė užsiėmusi vidaus reikalais. **Iranas** tebekovoja su finansiniais sunkumais, o Tarptautinio Banko delegacija Londone vis nieko nepasiekia. **Korėjoje** derybose nepažengta pirmyn nei žingsnio. Kovos tebėra apsiribojusios vietiniais susidūrimais. Gen Fleet pareiškė, kad komunistai Š. Korėjoje turį 900.000 armiją, esą pranašesni ir ginklais, ypač artilerija ir aviacija, bet pavasarinio puolimo nesą lukiama. O jei jis būtų, JT pajėgų jam sulaikyti užtektų.

Tikima, kad Kanada ratifikuos Genocido Konvenciją

Kanadai ratifikavus JAV nesispirtų • Ukrainiečiai išstojo • Vengrų "piautynės" amerikiečių spaudoje • Lietuvoje iškeltas kaimas • Seka lietuviškųjų kvislingų tėvynėje darbus • Trumano atviri pareiškimai.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Lietuviškieji veiksniai Niujorke su dideliu dėmesiu seka Kanados parlamento darbotvarkės punktą, liečiantį genocido pakto ratifikavimą. Artimi prof. Raphael Lemkinui, genocido kūrėjui, sluogsniai spėja, jog Kanada be abejonės bus 36, paktą ratifikavusi valstybė, Hondurui praėjusią savaitę užėmus 35 vietą. Hondurietis Dr. Carias, Jr. pasaulio spaudai pastebėjo, jog šio tarptautinio pakto humaniteriškieji aspektai prieš masinį išžudymą ir kultūrų sunaikinimą yra ypač svarbus "mažosioms tautoms". Sakoma, jog netrukus paktą ratifikuos ir Meksika. JAV-se genocido šalininkai vis labiau spaudžia senatą imtis atatinkamų žygių. JAV katalikų įtakingas "America" žurnalas stebisi, jog amerikiečiai, kurie šį paktą pradėję, dabar yra dėl jo visiškai susimaišę. Kaikurie kongresmenai mano, jog genocido paktas pažeidžia kokios tai "tautos jausmus" ir net konstituciją. Prof. R. Lemkin, tarp kitko mielas lietuvių bičiulis, šiuo metu sergąs, švedų yra išrinktas vienas kandidatų gauti Nobelio taikos premijai.

• Jūsų bendradarbį pasiekusiomis tikromis žiniomis, specialiu LTSR Augščiausios Tarybos įsaku, pasirašytu J. Paleckio ir S. Naujalio, lietuviai buvo išvežti iš Šiaulių apskrities, Akmenės rajono, Karpėnų kaimo. Esą, jis bus pertvarkytas į "darbininkų gyvenamąją vietovę". Kaikas spėja, jog ten norima įrengti koncentracijos stovyklą.

• Gerai informuoti lietuvių sluogsniai patvirtino, jog dvi lietuviškos įstaigos jau kuris laikas veda visų LTSR atsakomingų asmenų registraciją, užvesdamos jiems atskiras bylas. Laikui atėjus, jie bus pašaukti atsakyti už talkininkavimą Sov. Rusijos imperialistams. Keista, jog lietuviams teisininkams vokiečių teisininkų draugija "Komunistų žiaurumams tyrinėti", nedavė impulso įsteigti šitokią savanorišką draugiją ir Lietuvos reikalui.

• Ukrainiečių pasaulyje svarbiausia organizacija JAV "Ukrainiečių Kongresas" pasiuntė laišką "Psichologinio karo strategijos konferencijos" vadovui O. K. Armstrong, pranešdama, jog iš jos pasitraukia. Kaikurių lietuvių laikraščių "gerai" įvertinta konferencija, ukrainiečių buvo apibūdinta kaip netinkamai vadovaujama ir suorganizuota. Ukrainiečiai kaltino, jog konferencija buvusi šališka. Nors konferencijos įvade buvo sakoma, jog išsilaisvinusios tautos galės pačios apspręsti savo likimą, konferencijoje laisvės trokštančioms tautoms nebuvo leista pasisakyti. Amerikos mažumų atstovai kaip lenkai, lietuviai, vengrai ir slovakai jautę nustumti į šalį "didžiųjų rusų imperialistų" kalbėtojų, kuriems buvę suteikta daugiau dėmesio negu jie yra užsitarnavę. Ukrainiečiai taip pat kaltino, jog rusų NTS organizacija yra "fašistų ir antisemitinė", su kuria jie nenori turėti nieko bendro.

• Senatoriaus McCarran siūlymas Psichologinėje konferencijoje pabėgėliams suteikti daugiau veikimo laisvės ir priemonių buvo bematant suprastas kaikurių tautybių ženklu "veikti". Savo laiške NYT vengras politikas Imre Kovacs, pasidžiaugęs siūlymu nutraukti santykius su sovietine Vengrija, tarp kita ko siūlo "amerikiečiams kuo skubiausiai leisti susikurti pabėgėlių egzilinėms vyriausybėms iš politikų, kurie kovojo prieš Hitlerį ir Jaltos susitarimų dvasioje kovojo dėl Rytų Europos išlaisvinimo. Kremlius turi labai praktišką instrumentą veikti ar pulti Vakarų pasaulį, tai Kominformą. Kontravyriausybės ir tarptautinės politinės organizacijos iš anapus geležinės uždangos, kaip Tarpt. Ūkininkų Organizacija, Socialistų partijos, Krikščionių Demokratų Unija ir Rytų Europos Jaunimo organizacija, gali dar labiau suaktyvinti savo veiklą, jei joms, kad ir per Mutual Security Pact būtų suteikta moralinė ir finansinė parama, kaip kad turi kominformas iš komunisių valdžios". Kovacs sako, jog šiuo metu pas komunistus veišpataujanti panika. Sovietų vadai įsakę kuo skubiausiai paruošti naują gynimosi liniją nuo Juodosios jūros iki Baltijos pagal Oderį. Ši antroji linija palieka vakaruose visą eilę satelitų, nes komunistai žino, jog karo atveju jie momentaliai šių sričių netektų. Esama nuomonių, jog sovietai karo atveju paaukotų Bulgariją, Vengriją ir Čekoslovakiją. Kovacs baigia: "Leiskite mus veikti. Leiskite mums suorganizuoti Vengrų egzilinę vyriausybę".

• Praėjusią savaitę JAV buvo paskelbtas kito vengro politiko Paul Vejda demaršas, kuris gal būtų įdomus ir kaikuriams lietuvių politikams. Jis abejojąs ar egzilinė vyriausybė būtų parankesnė vengrų ir amerikiečių interesams, negu dabartinė, Niujorko Vengrų Tautinė Taryba. Jis ypač aštriai pasisako prieš Kovacs teigimą, jog egzilinė vyriausybė paskatintų vengrų tautą sukilti. Vengrų tautos antikomunistinis nusistatymas esąs visiems žinomas, gi reikalavimas nutraukti šiuo metu visus ryšius su Maskva reikštų Vengrų tautos savižudystę. Vajda mano, jog "šiuo momentu visos egzilinės partijos turėtų matyti tik vieną tikslą: išlaisvinimas. Vietoj virus gėdingą partinę sriubelę, egziliniai vadai privalėtų siekti tikros vienybės. Gi ryšiai su Vengrijos pogrindžiu turėtų būti palaikomi tik specialios "Apsiaustas ir Durklas" organizacijos.

• Daugiau kaip 169 radijo stotys praėjusį sekmadienį visose JAV pertransliavo "Amerikos Balso" programą, kurioje žinomi Holivudo artistai atvaizdavo trijų lietuvių žvejų pabėgimo odisėją. Numatoma, jog ji bus perduota kitais būdais į visą pasaulį.

• Grįžęs iš Lisabonos min. Lovett pareiškė, kad šiuo metu pereinama iš planavimo į akciją.

(Nukelta į 3 psl.)

Laisvosios spaudos kongresas Berlyne

Balandžio 26-28 d. Berlyne organizuojamas laisvosios spaudos kongresas. Jį organizuoja Tarptautinė Laisvųjų Žurnalistų Federacija, kuriai priklauso ir šiapus geležinės uždangos esantieji Lietuvos žurnalistai. Pulk. Lanskoronskis yra tos Federacijos vicepirmininkas. Numatoma, kad kongrese dalyvaus apie 150 įvairių sovietų pavergtųjų tautų laisvėje esančių žurnalistų atstovų, be to tarptautinės žurnalistų federacijos, D. Britanijos, JAV, Prancūzijos ir kitų laisvojo pasaulio kraštų žurnalistų atstovai ir šiaip polit. įžymybės.

Kongreso tikslas — parodyti sovietų pavergtosioms Europos tautoms, kad šioje geležinės uždangos pusėje tebeegzistuoja jų kalba laisva spauda, pademonstruoti patiems tremtiniams tikslų ir veiklos vieningumą visų tautų, atstovaujamų Tarptautinėje Laisvųjų Žurnalistų Federacijoje, pagaliau paliūdyti laisvajam pasauliui faktą, kad sovietų pavergtųjų Europos kraštų žurnalistai kovoja dėl spaudos laisvės savo kraštuose.

Kongreso metu numatoma iškviesti komunistinę tarptautinę žurnalistų sąjungą, kurios centras Prahoje, viešoms diskusijoms dėl spaudos laisvės paneigimo ir kitų spaudos sąlygų sovietų pavergtuose kraštuose. Kongreso metu numatoma taip pat pademonstruoti bolševikinio Čekoslovakijos teismo nuteisto amerikiečių žurnalisto Oatis bylą, panaudojant visą originalinę to teismo medžiagą. Įdomus kongreso darbų eilėje punktas — liudytojų parodymai apie sovietų vykdomą pagrindinių žmogaus teisių laužymą. Tarp liudytojų iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, liudytojai iš Pabaltijo valstybių pateiks duomenis apie sovietų vydomą genocido nusikaltimą. Kongresas palies ir laisvojo pasaulio spaudos laikyseną sovietų atžvilgiu, ir laisvojo pasaulio radijo transliacijas, skirtas sovietų pavergtajai Europai, turint galvoj Radio Free Europe, Voice of America, RIAS Berlin, BBC ir Radio Diffusion Francaise. Kadangi ši ansisovietinė demonstracija vyks raudonojoje bolševizmo jūroje plūduriuojančioje Berlyno saloje, tai jos psichologinis efektas bus ypatingai stiprus.

ALI.

— **Otava.** — Vokietis imigrantas W. Bruentjen, kuris buvo įtariamas pernešęs nagų ir snukio ligos virus iš Vokietijos į Kanadą, po jo rūbų laboratorinio tyrimo pripažintas tokių virusų neturįs. Jam pasiūlytas darbas vienoje Pacifiko pakraščio skerdykloje.

— **Londonas.** — Kinijos premjeras Čon En Lai apkaltino amerikiečius, kad jie Korėjoje pradėję bakteriologinį karą. Panašiai buvo kaltinta 1950 ir 1951 m. Spėjama, kad ten užfrontėje bus prasidėjusios kažkurios epidemijos, kurių tuose kraštuose, ypač pavasarį, nestinga, o norima tai panaudoti propagandai.

— **Maskva.** — Sovietų Rusija nepriėmė Izraelio notos, išsiuntinėtos visom Vokietiją okupavusiom valstybėm, kuria reikalaujama iš Vokietijos 1,5 bilijonų dol. reparacijų.

— **Canberra.**—Australijos vyriausybė suvaržė importą, įvesdama daugelio prekių licencijas.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusm. $2.50
Kitur: metams $4.50, pusm. $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada -. Telef.: EM. 3-4265

MŪSŲ DUOKLĖ TĖVYNEI

Tėvynė tai nėra kokia fikcija, vaizduotės padaras, bet objektyvi gyva, paliečiama realybė. Tėvynė tai išplėstas šeimos židinys. Tėvynė tai šalis, kuri mus pagimdė, maitino, augino, kūniškai ir dvasiškai formavo, išvystė. Tėvynė yra šalis mūs tautos, kurios vaikais mes esame, kuri su savo rasės paveikslu, savo kalba ir kultūra, savo papročiais ir sielos ypatumais, savo istorine prasme ir siekimu yra neišdildomai įsispraudusi į mūsų sielą ir mums yra davusi šeimą ir tėviškę peržengiantį gyvenimą.

Tėvynės meilė lygiai kaip ir tėvų meilė, yra prigimtas jausmas. Krikščionybėje šis jausmas tampa angamtine dorybe. Tėvynė priklauso prie vertingiausių mūs žemiškosios būties gėrybių. Tėvynės meilė yra kilni vertybė, kurią Kat. Bažnyčia brangina ir saugoja. Ji atmeta nesveiką nacionalizmą, kurs nepaiso kitų tautų gyvenimo teisių, atmeta internacionalizmą, kurs išsigina tėvynės, ji atmeta ir netikrą pacifizmą, kurs tėvynę padaro beginkle.

Pareigos Tėvynei

Pažinti savo tėvynės praeitį, jos susiformavimą, pažinti savo tautos kalbos kilimą, išsivystymą, dabartinį jos stovį, pažinti tautos pulsą, jos potencijalą.

Visa Lietuva, kaip istorinė įvairių epochų, taip ir dabartinė, yra ta pati ir viena moralinė asmenybė, turinti tą patį savo buvimo pagrindą, tą pačią misiją šiame pasaulyje. Žinokime, kad būdami lietuviais priklausome garbingai tautai, kad esame pavelėtojais garbingos tėvinystės, tęsėjai ilgos, gilios praeities ir turime ateity atlikti svarbius uždavinius.

Nevalia kokiu nors būdu atkirsti kurią nors mūsų tautos epochą, eliminuoti ar užmiršti mūsų tolimos praeities protėvius ar praeities tradicijas, džiovinti giliausius mūs patrijotizmo šaltinius, piauti seniausias jo šakas. Priešingai, turime atgaivinti ir atkurti gražias Lietuvos praeities tradicijas, būti garbingi mūs tautos istorijos tęsėjai.

Graži, didi ir garbinga Lietuvos figūra istorijoje, jos karžygių, riterių dvasia, jos teisėtos ir garbingos kovos ir taiki dvasia sutelkia mums kitų tautų simpatijas ir gilią, nuoširdžią draugystę. Senobinė Lietuva tebegyvuoja, mums tarnauja. Rūpestingai reikia saugotis nenutraukti ryšių su ja.

Protėviams esame skolingi už simpatijas, kurios mus pasiekia iš įvairių žemės kampų. Jei mūs užjūrio broliai, seniai emigravę, neužmiršta savo tėvynės ir dėl jos aukojasi ir jokiu būdu nemano sutikti, kad mūsų tėvų žemę tremptų nešvarios okupanto kojos, tai vis mūs garbingų protėvių nuopelnas.

Esame protėviams skolingi ne tik už žemę, bet taip pat ir už būdo savybes: už lietuvišką atsargumą, gilią išmintį, patvarumą bei ištvermingumą, ramias ir blaivias pažiūras, aukos dvasią. Mumyse esančios moralinės jėgos yra kantriai ir pamažu įgytas praeities kartų rezultatas, kuklių pareigų atlikimo ir jų paslėpto gyvenimo. Tas, kurs išrado arklą, nematomai aria šalia artojaus. Nematome savo protėvių, bet jie yra čia pat šalia mūsų, mumyse, jų gyvenimas mus gaivina, palaiko mūs gyvybę. Jų kraujas, kurs valėsi tiekos kilnių motinų širdyse ir tiekos karžygių krūtinėse, mums šios dienos lietuviams atneša grynas senobinės ir visada jaunos Lietuvos tradicijas ir dorybes.

Mūsų žemės našumas, vaisingumas yra mūsų protėvių prakaito vaisius. Mūs žemės grožis yra jų proto ir širdžių spinduliavimo pasėka. Mes esame jiems skolingi už pertekusias piūtis, už sienų gynimą, už mūs didžiuosius tikybinius ir ir civilinius paminklus.

Turime už savęs ilgų amžių nuolatinį ir pažangų tautinį gyvenimą. Tęskime, kas mūs protėvių pradėta ir atkakliai norėta. Esame naujausios šakos labai seno medžio. Saugokime maitinančias sultis, kurios kyla iš mūs kilmės, praeities, kad jas perduotume nepaliestas ir padidintas mūs ainiams.

Tėvynės meilė

Kiekvieno žmogaus pareiga yra ne tik pažinti savo tėvynę, bet ir ją mylėti. Tuos, kurie nemyli savo tėvynės, reikia laikyti kaip pabaisomis, išsigimėliais, kurie priešinasi instinktyviausiems ir spontaniškiausiems žmogaus prigimties palinkimams, kurie save pastato šalia žmoniškumo ir žemiau žmoniškumo.

Lietuvos žemė graži: jos geografinė padėtis, miškai upės, ežerai, Baltijos jūra, jos blaivas dangus, laukai, pievos ir lankos, pavasaris, vasara ir žiema... Lietuvos žemė gausiai aplaistyta mūsų tėvų ir protėvių krauju ir prakaitu.

Lietuvos žemė mums šventa. Ji nešioja mūs nekaltos kūdikystės palaimintas dienas, mūs lopšius, mūs kapus, mūs šeimų židinius ir mūs aukurus.

Tėvynės meilė įsišaknyja žemėje, bet dar labiau kalboje. Kalba yra labai svarbus patrijotizmo elementas. Kalba yra vienas iš stipriausių ryšių, kurie mus riša su Tėvyne. Kalba mus įgalina bendrauti ir su išnykusių kartų siela.

Patrijotizmas turi būti realus ir veikiantis, bet ne žodinis ir oratorinis. Reikia visiems kilniaširdiškai prisiimti visas Tėvynės pareigas, kurias gyvenama valanda mums uždeda, nors jos būtų ir labai kuklios ir gal net paslėptos.

Mokytis Tėvynės meilės iš Kristaus, kurs čia mums yra pavyzdžiu. Tarnauti Lietuvai kaip tarnavo Prancūzijai šv. Joana Arkietė — Orleano Mergelė. Dirbti ir tarnauti Lietuvai, kaip jai dirbo ir tarnavo Valančiai, Basanavičiai, Kudirkai, Vileišiai, Jablonskiai, Maironiai, Jakštai, Vaižgantai.

Tu, žodi laisvės mūsų, Lietuva Tėvyne,
Pro vergijas ir pro karus ir pro marus,
Kaip drobių raštuos lino žydinti mėlynė,
Kaip sietuva gilus, šviesus ir nemarus.

(B. Brazdžionio, Ištrėmimo Žvaigždė).

Dr. J. Navickas.

Ar jau turi

"Žiburių" Spaudos Bendrovės šėrą?

Šių metų šėrų platinimo vajus pradedamas kovo mėn. 8 dieną. Vienas šėras — $10. Garantuojama Bendrovės turtu—spaustuvės mašinomis. Įsigyti galima Toronte pas valdybos narius sekmadieniais po pamaldų spaustuvės patalpose arba paštu — 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Taip pat pas platintojus kitose vietovėse.

Ar Šveicarija pripažino Pabaltijo aneksiją

Vasario 21 d. "Tėviškės Žiburių" Nr. 8 (113), straipsnyje "Šveicarai ir Pabaltijo okupacija", rašoma, kad vienas iš šveicarų akademikų yra pasirinkęs sau disertacijos tema Pabaltijo valstybes ir jų teisinę padėtį nuo karo pradžios iki dabar ir tam tikslui ieško medžiagos. Kartu tikimasi, kad paaiškėsianti, rašant tą temą, šveicarų vyriausybės pažiūra dėl Pabaltijo valstybių teisinės padėties.

Reikia tikėtis, kad rašantis disertaciją išsamiai ir objektyviai išnagrinės Pabaltijo valstybių teisinį statusą ir padarys atitinkamą išvadą. Tuo būdu mūsų talkininkavimas tam akademikui yra būtinas, kad jis galėtų rimtu mokslo darbu išsklaidyti daugumos šveicarų inteligentų standartinį politinį nusistatymą, dėl Pabaltijo valstybių juridinės padėties. Dažnai iš pavienių rimtų šveicarų teko išgirsti nuomonę, kad Pabaltijo valstybės jau anksčiau buvusios Rusijos dalimi, tad rusai jų neaneksavę, tik pasiėmę kas jiems priklausė. Teko užgirsti ir net spaudoje tokią nuomonę. Kaikurie daviniai rodo, kad šveicarų vyriausybė yra susidariusi irgi tokią nuomonę grynai ūkiniai politiniais sumetimais.

Šveicarai labai mėgsta spekuliuoti savo neutralumu, bet per paskutinį karą jie jo nesilaikė ir karo medžiagas tiekė vienai kariaujančiai pusei, dėlko susilaukė keliolikos bombų ant savo miestų iš priešingos kariaujančios pusės. Buvo aiškinama, kad buvus padaryta klaida, tačiau iš numestų bombų vietų matėsi, jog klaidos nebuvo padaryta, o tik šveicarai įspėti liautis remti vieną kariaujančią pusę. Pasiteisinimą, kad Šveicarija buvo vienos kariaujančios pusės apsupta ir politiniai bei ūkiniai tik nuo tos vienos pusės priklausė, galima tik dalinai pripažinti, nes daug lėmė ir karo meto didelis pasipelnymo troškimas.

Paaiškėjus, kas laimės karą, šveicarai savo politiką pasuko į laimėtojų pusę, ypač į rusų, nes iš jų tikėjosi turėti geriausį pokarinį biznį. Buvo net pavienių kapitalistų, kurie dar karui nesibaigus pradėjo remti komunistų partiją su tikslu iš pokarinės bolševikinės Rusijos gauti savo pramonės ir prekybos įmonėms stambių užsakymų. Gi šveicarų vyriausybės buvo svarbiausias uždavinys kuo greičiau sueiti į kontaktą su Sovietų Sąjunga ir užmegsti diplomatinius ryšius, kurių iki to laiko neturėjo. Dėl diplomatinių ryšių užmezgimo derybos truko gana trumpą laiką, tačiau neabejotina, kad bolševikai pareikalavo iš šveicarų vyriausybės ir teritorinių pripažinimų, ir, atrodo, jie yra padaryti. To įrodymu gali būti 1946 m. rugpiūčio 16 d. federalinio teisių ir policijos departamento raštas, išsiuntinėtas visiems individualiai Pabaltijo valstybių pabėgėliams:

"Aplinkraštis visiems civiliams pabėgėliams, kurie yra kilę iš šiandien priklausančių Sovietų Rusijai kraštų.

Nuo neperseniai vėl yra maža rusų karinė delegacija Berne. Šita delegacija gali esantiems pabėgėliams Šveicarijoje, kilusiems iš šiandien Sovietų Rusijai priklausančių kraštų ir pareiškusiems pageidavimą ten grįžti, suorganizuoti į namus grįžimą.

Mes norime atkreipti jūsų dėmesį ir prašome jus betarpiai susisiekti su rusų karine delegacija viečbutyje Bellevue Berne raštu ar telefonu (Tel. 2.45.81), jeigu jūs pageidaujate grįžti atgal į Sovietų Rusiją, arba smulkesnių žinių apie į namus grąžinimą gauti.

Be to, yra galimybė delegacijai įteikti pranešimus persiuntimui giminėms, esantiems Sovietų Rusijos kraštuose. Delegacija yra pareiškusi, kad tokių žinių persiuntimui tarpininkaus iki rusų pasiuntinybė Berne pradės darbą.

Mes pareiškiame, kad galimas daiktas rusų karinės delegacijos atskiri nariai, lydimi vieno šveicarų valdininko, aplankys vieną ar kitą lagerį arba Heimą (židinį) su pabėgėliais. Tai bus gera proga apie į namus grąžinimo galimybes sužinoti.

Šitas pranešimas siunčiamas visų civilinių pabėgėlių žiniai, kurie yra kilę iš šiandie Sovietų Rusijai priklausančių kraštų, taip pat pabėgėliams, kurie jau yra pareiškę valia ir ateityje negrįžti į savo tėvynę".

Iš šio rašto matosi, kad Šveicarijos oficiali federalinė įstaiga išsiuntinėjo Pabaltijo valstybių piliečiams raštą, kuriame sakoma, kad siunčiamas visiems civiliams pabėgėliams kilusiems "iš šiandien priklausančių Sovietų Rusijai kraštų", kad delegacija gali suorganizuoti kilusiems "iš šiandien Sovietų Rusijai priklausančių kraštų" ir pareiškusiems norą ten grįžti "į namus" grąžinimą, o toliau tiesiog sakoma: "atgal grįžti į Sovietų Rusiją" ir tt. Tuo būdu tenka padaryti išvadą, kad šveicarų vyriausybė Pabaltijo valstybių aneksiją jau buvo pripažinusi, nelaukdama net taikos derybų.

Toliau, lietuviai pabėgėliai šveicarų valdžios organams visuomet pareikšdavo, kad jie yra Lietuvos piliečiai, bet juos pradžioje skaitydavo staatenlos (be pilietybės), o vėliau surado naują pavadinimą schriftenlos.

Žinoma, skaudus faktas mums, reiškusiems tiek daug simpatijų šveicarams, kurie mūsų valstybės ir tautos tragedijos metu pirmieji, besiderėdami su bolševikais, už diplomatinių santykių užmezgimą sumokėjo žudoma Lietuva, Latvija ir Estija. Šveicarų tauta pasauly žinoma, kaip humanizmo skleidėja, matomai jau dvasiniai išsigimė ir pasekė "Venecijos pirklio" pavyzdį, o laike karo plūstantis per Šveicarijos sieną kraujas virto jiems auksu, kuris pavergė jų protus ir sielas.

K. Truska.

Anglijoje tvarkoma darbo jėga

Š.m. vasario 25 d. Anglijoje įsigaliojo naujas įstatymas, pavadintas Notification of Vacancies Order, pagal kurį darbininkas darbo gali gauti ir darbdavys naują darbininką priimti tik per darbo ministeriją. Išskyrus žemės ūkį, uostus, policiją, ugniagesybą, žuvininkystę, anglies kasyklas ir prekybos laivyną, joks fizinio darbo darbininkas negali gauti darbo be darbo ministerijos įstaigų.

Tiesa, darbininkas ne būtinai turi priimti jam pasiūlytą darbą. Jis gali pasirinkti, bet tik iš tų, kuriuos pasiūlys įstaiga. Jei darbininkas neimtų ilgai nei vieno iš jam siūlomų darbų, jis nebus baudžiamas, tačiau jam gali būti po kurio laiko nutraukta bedarbio pašalpa.

Šiuo įstatymu norima darbo jėga nukreipti į labiausiai reikalingas sritis — į tas ūkio šakas, kurios gamina apsiginklavimui ir eksportui. Kitokių prekių gamyba bus priversta susiaurėti, nes jai bus varžomos žaliavos, o jos vieną kartą atleisti darbininkai bus nukreipiami į kitas gamybos šakas.

Įstatymas palies ir daugumą Anglijoje gyvenančių lietuvių, nes apima ir svetimšalius, jei jau nebesiregistruoja pagal svetimšalių darbininkų įstatymą. Daugumas lietuvių šitą laikotarpį jau yra išgyvenę.

Jūrų kelio priešai – JAV geležinkeliai

Senatorius resp. Ch. W. Tobey komisijoje, išklausančioje pareiškimų dėl St. Lawrence jūrų kelio, apkaltino JAV geležinkelius, kad jie apmoką prieš tą projektą kalbančius liudininkus. Esą, kapitonas W. Bradley, kuris sakąs, kad reiškias numonę kaip privatus mokesčių mokėtojas, už tokį liudijimą pernai gavęs 1.504 dol. Tas prisipažino, kad jam buvę apmokėtos kelionės bei viešbučių išlaidos.

Senatorius Tobey taip pat pareiškė, kad Čikagos prokurorui už tokį liudijimą buvę sumokėta $6.817.

Connecticut prekybos rūmai liudijo, kad Naujoji Anglija nesanti reikalinga daugiau elektros energijos. Prieš projektą liudija ir eilė uostų.

ATOMINĖS LENKTYNĖS

1952 m. mums nieko gero nežada, bet bėgant jiems vis augs vis didesnis tarptautinis įtempimas, lenktyniavimas masinio žudymo ginklų gamyboje, o galbūt ir vėl bus paleistos tuščios kalbos apie ginklavimosi kontrolę

Pagaliau ir Britanija tapo trečioji jėga atominių ginklų srityje. Ji pagamino naujus atominius ginklus, kurie šiemet bus bandomi. Pavykę jai pagaminti reaktorių, įskėlėją, kurio JAV neturinčios. Jos pirmaujančios pirmiausia atominiais ginklais, taikomais taktiniams tikslams kovos lauke. Buvo manoma, kad tik JAV gaminančios povandeninius laivus su atomine energija, bet nustebino žinia, kad ir Britanija statanti tokius pat greituosius povandeninius laivus. Jie galėsią iššauti torpedas, kurios pačios susirasią taikinį ir jį išsprogdins su nepaprastu tikslumu. Šių laivų pastatymas kainuosiąs 30-50 mil. dol.

JAV norinčios žinoti visas paslaptis atominėje srityje, pasak Britų, bet jos atsisakančios dalintis pasiektais rezultatais su jais. Mat, JAV-bėse yra įstatymas, kuris draudžia tai daryti.

JAV darysiančios bandymus naujų atominių ginklų šiais metais. Manoma, kad tai būsiančios H-bombos, taip pat manoma, kad ir Rusija galėsianti artimoje ateityje išbandyti H-bombą, kuri būsianti daug kartų galingesnė už jau turimas. Taip pat jau rastas kelias uranijų ir plutonijų taupyti. Tikima, kad šią vasarą pirmą kartą atom. bombų bandymuos būsią panaudoti sprausminiai lėktuvai, be to, būsią sprogdinama po vandeniu.

Prieš 3 metus min. pirm. Attlee buvo pasiūlęs prez. Trumanui, kad abi valstybės pasikeistų pasiektomis žiniomis atom. energijos srityje, bet gavęs neigiamą atsakymą. Dėl to ir Britai nekviečia Amerikos stebėtojų bandymuose Australijoje. Nepasitikėdami vieni kitais, bereikalingai išleidžia milijonus, tyrinėdami kas sau, kurių galėtų išvengti artimai bendradarbiaudami.

BALFo veikla Vokietijoje 1951 m.

Iš 1951 m. pradžioje Vakarų Vokietijoje gyvenusių 10.840 lietuvių tremtinių metų bėgyje išemigravo 2.881, bet 1952 m. sausio 1 d. buvo 8.959, nes atsirado nemaža naujų bendruomenės narių, iki šiol jai nepriklausiusių ar apie ją nežinojusių. Iš to skaičiaus 4.417 turėjo IRO globą, o likusieji 4.542 ne. Paskutinės grupės daugumą sudaro klaipėdiečiai, kuriems DP teisės nebuvo aktualios, ir IRO išskyringuoti lietuviai, atvykę Vokietijon 1941 metais.

Lietuviai tremtiniai sudaro britų zonoje 90, amerikiečių zonoje 4, prancūzų zonoje 11, o visoje Vokietijoje 149 bendruomenės vienetus.

Didžiausieji šiuo metu lietuvių susibūrimai yra: Luebeck (stovykloje ir privačiai) 646, Wehnene (stovykloj) 407, Memmingene (stovykloj) 368, Muenchene (stovykloje ir privačiai) 342, Lebenstedte (privačiai) 328, Diepholze (stovykloje) 220, Hanau (stovykloje ir privačiai) 196, Nelustadte (stovykloj) 189, Spakenberge (stovykloj) 164, Bamberge (privačiai) 151.

Iš žinomo lietuvių skaičiaus 8.088 buvo 1951 m. antrojo pusmečia bėgyje apklausinėti ir suregistruoti specialiuose BALFo blankuose, įrašant apie asmenį visus reikiamus šalpai ir emigracijai davinius. Likusieji 871, išimtinai Mažosios Lietuvos lietuviai, ankietų pildyti kol kas nesiryžo, nors lietuvių bendruomenei priklausyti pageidauja ir taip pat pageidauja BALFo paramos. Suregistruota iki 1952. I. 1: norinčių išemigruoti 1.301 šeima — 3940 asmenų; apsisprendusių likti Vokietijoje 1.032 šeimos — 4.148; ligonių, senelių ir invalidų abiejose kategorijose 1679. Per 1951 m. **išemigravo** viso 3.467 IRO globą turinčių ir apie 400 jos neturinčių tremtinių, daugiausia į JAV.

Sunkiau užkliuvusių bylų 1951 m. turėta: dėl politinių priežasčių 254, dėl sveikatos 138.

Dėl politinių priežasčių sulaikytosios bylos daugumoje palankiai išspręstos. Dėl sveikatos, negalint vietoje intervenuoti, buvo tarpininkauta, tas bylas registruojant ir pateikiant specialiai medicinos komisijai Vašingtone. BALFo įgaliotiniai Vokietijoje lankydavo DP Komisijos štabą Frankfurte, kur BALFui sekmingai atstovavo Tėvas Bernatonis, ir dokumentavimo centrus Wentorfe, Augsburge, Miunchene, Ludwigsburge, Rastate. Frankfurte lankytąsi 58 kartus dėl 215 užkliuvusių bylų, o kitur intervenuota apie 470 kartų.

1951 m. bėgyje gauti ir **padalinti maisto ir aprangos** kiekiai: maisto 146.286 svarai, aprangos ir kitų reikmenų 222.570 sv. Pinigais sušelpta ligonys, seneliai, vaikai ir didelės šeimos, studentai — viso 12.644 DM.

Ligonys pagal galimybę buvo papildomai šelpiami maistu, rūbais, vaistais ir kt. BALFo pareigūnai aplankė britų zonoje 11, JAV zonoje 6 ir prancūzų zonoje 5 ligonines ir visose trijose zonose 124 stovyklas.

1951 m. viduryje įsteigtas specialus BALFo informacijos skyrius, vadovaujamas iki metų galo p. Vl. Brazaitienės, talkininkavo Centro aukų rinkimo akcijas ruošiant, išsiuntinėdamas įvairiems laikraščiams apie 60 straipsnių ir visą eilę nuotraukų.

Gėrybes skirstant ir stovyklas belankant BALFo įstaigos lengvosios mašinos ir sunkvežimiai padarė britų zooje 71.000, JAV zonoje 98.000 arba iš viso 169.000 km., neskaitant daugybės kelionių traukiniais.

BALFas sava parama daug prisidėjo prie tautinio **švietimo** išlaikymo Vokietijoje, remdamas Vasario 16 gimnaziją su bendrabučiu Diepholze, pradžios ir vargo mokyklas bei vaikų darželius.

Švietimo reikalams įvairių asmenų ir organizacijų pasiųsta per BALFą per metus grynais pinigais 17.644,60 ir maisto, aprangos ir kt. 9.321,75 DM vertės.

Ne pirmas ir ne paskutinis...

(Sovietinio gyvenimo vaizdelis)

"Sovietų vyriausybė visoms pirmojo reikalingumo prekėms neseniai sumažino kainas nuo 10 iki 25%. Jeigu prisiminsime tą faktą, kad Sovietų Sąjunga yra labai nukentėjusi nuo II-jo Pasaulinio karo ir turi gydyti žaizdas, padarytas sužvėrėjusios naciškosios Vokietijos, matysime kiek Sovietų vyriausybė rūpinasi savais piliečiais"...

Iš komuistinės spaudos.

Rostovas... Dar teberūko vieno fabriko kaminai, kuomet Mikalojus Piotrovičius, baigęs dvylikos valandų dienos darbą, itin geroj nuotaikoj skubėjo į namus. Nors buvo išvargęs ir alkanas, nes per visą darbo laiką suvalgė tik gabalėlį duonos su svogūnu, paskubino žingsnius, kad kuo greičiau pasiektų savo gyvenvietę ir pasidalintų su žmona linksma žinia, kurią nugirdo bedirbdamas fabrike.

— Mašenka! Dabar tai prigyvenom!—vos vilkdamas nuovargio pakirstas kojas ir žengdamas per slenkstį patenkintas sušuko Piotrovičius žmonai.—Jau galėsim laisvai nusipirkti elektrinį rūbams lygintuvą ir daugybę kitų reikalingų daiktų...

Žmona žiūrėjo į vyrą labai nustebus ir pagaliau paklausė:

— Kas atsitiko, Kole? Gal po penkių darbo metų tau atlyginimą pakėlė?

Piotrovičius numojo ranka:

— Ką ten atlyginimą! Užgirdau daug geresnę naujieną, kuri liečia ne mane vieną, bet visus Sovietų Sąjungos gyventojus!

Maša susisvajojo:

— Tai gal kokia permaina Kremliuje?... — užklausė tylutėliai.

Piotrovičius pažiūrėjo į žmoną kreivai:

— Maša! — kiek jau kartų tau sakiau, kad laikytum liežuvį už dantų ir nesiverstum tuščiomis svajonėmis. Nejaugi tu nori, kad aš atsidurčiau ten, kur baltos meškos ūlioja?...

Po valandėlės Maša vėl prašneko:

— Ir kas gi daugiau galėtų pagerinti mūsų sunkų ir šunišką gyvenimą? Na, pagaliau, sakyk, kas tokio ypatingo atsitiko, kad tu galvoji, jog ne tik mums, bet ir visiems bus gyventi geriau?

Mikalojus atsidūso ir pradėjo:

— Iš tikrųjų bus geriau! Tik klausyk, mano miela, — tęsė jis toliau. — Mūsų vyriausybė, o ypač mūsų mylimasis Jozifas Visarionovičius Stalinas, paskelbė įsaką, pagal kurį visos pirmojo reikalingumo prekės krautuvėse atpigintos iki 25%...

Piotrovičius norėjo dar kažin ką sakyti, tačiau Maša jį pertraukė:

— Tfu! negalvojau, kad tu esi toks tuščias! Tikėjaus, kad užgirdai tikrai ką geresnio, o jis man sako tas pačias pasakas, kuriomis mus valdžia maitina daug., o daug metų...

Užgirdęs tokią žmonos reakciją, Piotrovičius netikru balsu prašneko:

— Ale, Mašenka! Pagalvok, ką tu šneki! Valdžia mums gera daro, o tu ją koneveiki...

Maša supykusi:

— Ir tu tiki tiems plepalams? Tas valdžios "gero darymas" jau daug žmonių išsiuntė ten, iš kur jie niekad nebegrįš. Kur dingo mano tėvas ir brolis?... — tardama šiuos žodžius piktai pažiūrėjo į kabantį ant sienos Stalino paveikslą.

— Maša, Maša! Argi tu nežinai, kad taip negalima kalbėti netgi prie šavo vyro?

Maša treptelėjo koja:

— Na, tai eik ir pranešk!...

Po to stojosi trumputė tyla. Abu pavalgė kuklučius pietus. Tuomet žmona iš kažkur ištraukė mažą maišelį machorkos, kurį padavė vyrui.

— O, machorka! — sušuko Piotrovičius. — Kur tu gavai? Jau dvi dienos, kai žmoniškai nerūkiau...

— Buvau užmiršęs tau, Maša, pasakyti, kad rytoj turiu laisvą dieną. Gal eisim į miestą?

— Kodėl ne. Juk tas pinigų nekainuoja...

★

Rytojaus dieną, spausdami mazgelį ilgai taupytų rublių, abu Piotrovičiai išėjo į miestą. Išėjo be pusryčių.

— Užeisim į restoraną ir pavalgysim, — nusprendė Piotrovičius.

Kaip tarė, taip ir padarė. Užsuko abu į pirmą pasitaikiusią valgyklą. Tačiau, kaip gaila, netikėtumas: ant sienos kabojo užrašas: "Dėl inventorizacijos restoranas neveikia".

Ieškojo kitų restoranų. Apėjo bent tris vietoves ir vis skelbimai "Remontas", "Uždaryta" ir pan....

— Koks čia paibelis, — murmėjo panosy Piotrovičius. — Visi restoranai vieną ir tą pačią dieną daro remontus ir inventorizacijas.

Užėjo į ketvirtą.

— Žinote, vis tas kainų sumažinimas. Žmonės plūsta, kaip pasiutę. Nori pirktis viską pusdykiai, — atvirai pašnibždėjo į ausį vedėjas. — Todėl ir teko prekiavimą nutraukti.

Alkani ir nusivylę, Piotrovičiai patraukė į krautuvę.

— Nusipirksime nors elektrinį prosą. Jau nusibodo man skolintis, — kalbėjo Maša.

Vos užsukus į elektros reikmenų krautuvę, ir čia krito atsakymas:

— Nėra...

— Kada bus?—užklausė Piotrovičius.

— Nežinom. Tai ne nuo mūsų priklauso...

Ta pati istorija ir kitose krautuvėse.

— Štai, tau staliniškas prekių kainų sumažinimas, — kalbėjo Maša, kai abu Piotrovičiai, pavargę ir alkani, grįžo namo...

★

Išmuštas iš lygsvaros Piotrovičius neturėjo ką atsakyti žmonai. Kitą dieną fabrike, kuriame Piotrovičius dirbo, trumpos pietų pertraukos metu, įvyko neeilinis mitingas.

— Draugai, — pradėjo savo kalbą fabriko komiteto atstovas. — Visi mes gerai žinome, kad vyriausybė mums padarė didelę auką. Toji auka — tai kainų sumažinimas. Tai milžiniška lengvata dirbantiesiems, kurios jokio kapitalistinio krašto darbininkai iš valdžios niekad nesulaukia.

— Apie šį reikalą, žinoma, netenka daug kalbėti. Jūs patys tą gerai žinote ir suprantate. Turint galvoje padarytas mūsų krašte fašistinių užpuolikų sugriovimus, kainų sumažinimas

(Nukelta į 3 psl.)

Testamentų surašymas

Prieš kiek laiko spaudoje buvo kiek plačiau kalbėta apie Kanados testamentus. Tuo reikalu gal ir nebevertėtų kartoti, jei nebūtų apsilenkta su kaikuriais tuo reikalu įstatymų tikslumais. Be to, šia proga iškelsime ir tą aplinkybę, kuri itin yra svarbi mums tremtiniams.

Testamentų sudarymas Kanadoje nėra jau toks komplikuotas, kaip kad, sakysim, Europos valstybėse, na kad ir mūsų neprikl. Lietuvoje. Kaip prisimename, Lietuvoje turėjome dviejų rūšių testamentus — notarinius ir sudarytus namuose. Pagal savo skonį nevisada galėjome vieną iš jų pasirinkti. Kaikuriais atvejais įstatymai teleido daryti tik notarinius testamentus. O tai atsitikdavo dėl turtų, įgytų pavėdėjimo keliu. Dėl šios aplinkybės ir susidurdavome su įvairiausiomis painiavomis. Gi labai dažnai vien dėl testatorių neapdairumo, jų testamentai suinteresuotų šalių likdavo sugriauti. Nemažai testamentų būdavo sugriaunama ir dėl grynai formalinių trūkumų. Tuo tarpu Ontario provincijoje neturima arba, tiksliau kalbant, įstatymai nereikalauja skirtingų testamentų, kaip kad Lietuvoje, notarinių arba naminių. Čia prieš įstatymus visi testamentai yra lygūs ir kas svarbiausia, jiems sudaryti nereikalaujama tiek daug formalumų. Užtenka tik turėti lapą bet kokio švaraus popieriaus ir nemažiau dviejų pilnateisių liudininkų. Įstatymai jokios testamentam surašyti specialios blankos bei popieriaus rūšies nenustato. Todėl tuo reikalu netikslinga kalbėti, kaip kad p. J. Juškaitis padarė savo str. 1951 m. "NL" 38 nr., jog testamentai esą "... surašomi specialiai tam tikslui atspausdintuose patvarkytuose popieriaus blankuose". Joks įstatymas to nereikalauja. Jei kokie advokatai bei notarai tokius blankus yra atsispausdinę dėl jų darbo patogumo, tai yra tik jų asmeninis dalykas.

Kita labai svarbi testamentams sudaryti aplinkybė yra ta, kad testorius gali laisvai pasirinkti vietą jiems surašyti, būtent jis gali tai atlikti savo ar kaimyno bute arba tuo reikalu kreiptis pas advokatą bei notarą. Visa tai testamentui jokios įtakos neturi.

Nors, kaip minėjau, Ontario provincijoje testamentų sudarymas ir yra visai paprastas, tačiau visdėlto reikalaujama atlikti tam tikrą procedūrą bei testamento formą, kiek tai liečia testatoriaus ir liudininkų parašus. Kas surašo testamento tekstą, įstatymas taip pat nieko nepasako. Todėl praktiškai testamentai surašomi paties testatoriaus arba kito asmens, jo paprašyto. Pagal įstatymą, svarbiausį vaidmenį vaidina testatoriaus ir liudininkų parašai, ir kad jie visi dalyvautų jį pasirašant. Taip pat įstatymas reikalauja, kad testorius pasirašytų savo ranka pabaigoje testamento teksto, gi jam pačiam negalint, kitas asmuo, jam prašant. Neprisilaikant paminėtos surašymo procedūros, kaip pav., pasirašant liudininkams atskirai, nedalyvaujant kartu, testamentas suinteresuotos šalies gali būti sugriautas. Žinoma, po testatoriaus mirties.

Palikti testamentus gali sveiko proto abiejų lyčių asmenys, nejaunesni kaip 21 metų amž. Išimtis daroma prekybos laivyno jūrininkams, plaukiojant jūrose ir atliekant karinę tarnybą kariuomenėje: laivyne, aviacijoje ir kitose ginklų rūšyse. Tokiais atvejais net nereikalaujama dalyvavimo liudininkų bei jų parašų ir, bendrai, nusakytos procedūros. Pasitenkinama tik testatoriaus parašu. Taigi šiuo atveju matome, jog pasakytų asmenų testameuntai nuo paprastų laiškų tesiskiria tik tuo, kad juose tekalbama tik apie turto paskirstymą. Ta pačia proga turime pastebėti, jog bendrai testamentai paliekami-surašomi gera testatoriaus valia — jo laisvu noru. Testamentai, sudaryti prieš testatoriaus norą, pav., pavartojus jėgą, apgaulės keliu bei kitu būdu, laikomi neteisėtais.

Atkreiptinas dėmesys ir į liudininkus, dalyvaujančius prie testamentų surašymo. Būdinga, kad šiuo atveju Kanados įstatymai nėra taip griežti. Kaikuriais atžvilgiais liudininkais net leidžiama būti testatoriaus kreditoriams arba suinteresuotiems paliktu turtu asmenims. Šiuo reikalu įstatymai tiek toli nueina, kad net dėl liudininkų nekompetetingumo testamentai nesugriaunami. Turiu galvoje The Wills Act 15 str. (Revised Statutes of Ontario 1950, tom. 4, psl. 1309). Dėl šių priežasčių, kaip minėjau, nevisada testamentai yra sugriaunami. Paimkime pavyzdžiu, kad ir liudininkus arba jų žmonas bei vyrus, kuriems testatorius palieka kokį nors turtą (The Wills Act 16 str.). Tuo atveju susiduriame su dviem galimybėm, būtent, kad liudininkai arba jo žmonai ar vyrui testatoriaus užrašoma visas turtas ar tik kuri jo dalis. Asmenys, kuriems užrašomas visas turtas liudininkais negali būti ir toks testamentas suinteresuotos šalies gali būti sugriautas arba net paties teismo paskelbtas niekingu. Gi antruoju atveju toks testamentas neturi galios tik tiek, kiek jis liečia paliktą liudininkui arba jo žmonai turtą, bet dėl kitų asmenų, suminėtų tame pačiame testamente, lieka galioje ir toks liudininkas pripažįstamas teisėtu liudininku testamento aplinkybėms nušviesti. Reiškia, šiuo atveju testamentas yra nesugriaunamas. Suminėtos aplinkybės, kiek liečia liudininkus, kuriam užrašomas turtas, parodo, jog straipsnio autorius, p. Jonas Juškaitis nevisiškai teisingai yra supratęs 16 straipsnį teigdamas, kad "liudininkais negali būti asmenys, kuriems pagal tą testamentą yra kas nors užrašoma".

Dėl liudininkų tinkamumo yra visa eilė variantų, bet, manau, mums pakaks to, kad darydami testamentus atkreipsime į juos reikiamą dėmesį, būtent, pasirinksime iš jų visiškai svetimus šalims, psichiniai sveikus, pilnamečius ir nesuinteresuotus asmeniškai nei jų šeimų užrašomuoju turtu. Tuomet tikrai jokių tam paklaidų nepadarysime.

Pagal Ontario prov. įstatymus; testatorius kiekvienu momentu gali padaryti ankščiau surašytame testamente paskirstymo pakeitimus arba užrašyti ką papildomai, atžymėdamas tai tame pačiame testamente, tik žemiau testatoriaus bei liudininkų parašų. Toks papildymas — pakeitimas vadinamas codicil. Reikia tik įsidėmėti, kad toks codicil teturi galios tik tuo atveju, jei šis surašomas prisilaikant tokios pat procedūros ir tų pačių taisyklių, kaip ir surašant patį testamentą. Kviečiami liudininkai, visų pasirašoma ir tt. Codicil gali būti surašytas ir atskirame popieriuje.

Lietuvoje buvo galima rašyti tiek testamentų, kiek kas panorėjo. Tačiau mirties atveju teturėjo galios paskutinysis. Ontario provincijoje taip pat galima rašyti tiek testamentų, kiek kam patinka, tik dėl jų galios galime susilaukti netikėtumų. Nors ir sakoma, kad paskutinis testamentas yra testatoriaus tikroji ir paskutinė valia, tačiau šiame krašte, tas dėsnis nevisiškai pritaikomas. Paskutinis testamentas turi galios tik tuo atveju, jei juo panaikinama visi anksčiau parašytieji arba jei keliais testamentais užrašoma tas pats turtas, tik skirtingiems asmenims. Bet jei vienu kuriuo testamentu užrašoma viena kuri turto dalis, kitu kita, ta ituo atveju abu testamentai turi galios.

Tremtiniai turime atkreipti dėmesį ne tik į testamentų surašymo reikalavimus, su kuriais ką tik susipažinome, bet ir į savo turtą, kurį testamentu mes norime užrašyti. Atsiminkime, jog mūsų padėtis yra kiek skirtingesnė. Pirmučiausia, mes nesame šio krašto piliečiai. Iš kitos gi pusės mūsų turtai palikti savojoj Tėvynėj, o kaikas iš mūsų ir čia jau spėjome šį tą įsigyti. Pagal Kanados įstatymus su čia esamu turtu galime pasielgti kaip kam patinka. Pilietybės klausimas šiuo reikalu mus neskiria nuo vietinių. Tačiau dėl Lietuvoje palikto turto yra kitas dalykas. Tokius turtus tegalime testamen-

(Nukelta į 6 psl.)

Tikima, kad Kanada ratifikuos Genocido Konvenciją

(Atkelta iš 1 psl.)

Mr. Bevan, darbiečių revoliucionierius Londone išreiškė britų nuomonę apie JAV politiką — "Achesono kritikai tikrumoje vairuoja Achesono politiką". Prieš išvykdamas atostogų prezidentas Trumanas buvo dar atviresnis, kaip niekad prieš tai. "Šventindamas" "Amerikos Balso" laivą, deklaravo, jog Amerika buvo ir bus pavergtųjų tautų draugas, o Achesonas pasakė, jog "tiesos kampanija yra vienas pagrindinių šiandieninės Amerikos užsienių politikos pagrindų". Amerikos spauda komentavo, jog tai atviriausias Amerikos prezidento kreipimasis į pavergtas tautas nuo pat prezidento Wilsono laikų. Nors prezidentas ir neinspiravo jų sukilti, kaip kad komunistai daro kituose kraštuose, jo kalbos tonas Staliną "tikrai sunervino".

Sekančią dieną, kalbėdamas čekams amerikiečiams, Trumanas pareiškė tikįs, jog ir čekai būsią laisvi nuo žiauriausios per amžius tiranijos. Trečią dieną, kalbėdamas kongresui ir tautai apie Tarpusavio Saugumo Paktą, Trumanas pareiškė, kad "tikrų tikriausiai sovietų vergijos sistema turės būti panaikinta kada Tarpusavio Pagalbos Paktas suvienys laisvąsias tautas politiškai, ekonomiškai ir kariškai". 1952 metai, esą, kritiški, nes dar esame labiausiai pažeidžiami, bet jau pereinama į tikro pasiruošimo laipsnį. Prezidentas netiesioginiai palietė ir Lietuvos reikalą, pareikšdamas, jog sovietai niekados negalėtų laimėti, jei jie negrobtų klasta vieną tautą po kitos.

Egziliniai vadai Niujorke Trumano kalbas priėmė kaip logišką dalykų vystymąsi nepareikšdami didesnio entuziazmo.

• Miunchene amerikiečių teismas atmetė sovietų reikalavimą atiduoti jiems Teresę Strašinskaitę. Sovietai teigia, esą, lietviai DP pasivogę iš Lietuvos bėgdami šią mergaitę, o ji tikrumoje esanti rusaitė, pasilikusi nuo pirmosios okupacijos — Tamara Šarkova. Teresė teismui pareiškė grįžti Rusijon nenorinti ir teisėjas Goodman paskelbė, jog sovietų įrodymai nepakankami.

• Minėdamas Jaltos septintąsias metines, atominės komisijos pirm. Brien M. Mahon kongreso debatuose kalbėjo: "Aš tikiu, jog Lenkija bus laisva, kaip aš matau saulę šviečiant danguje. Aš esu tikras, jog jau nepertoliausia yra diena, kad mes būsime jau tiek kariškai stiprūs, **jog pareikalausime, kad Sovietų Rusija būtų pašaukta prieš Jungtines Tautas atsakyti už jos padarytus genocido nusikaltimus Lenkijoje ir kaimyninėse Baltijos Valstybėse ...**" Mes turime daug įrodymų, jog "Amerikos Balsas" pasiekia tų kraštų gyventojus ir juose auga sukilimo ir revoliucijos nuotaikos".

• Sekant amerikiečių spaudą, atrodo, jog simpatijos nusikreipia nuo Didžiosios Rusijos demokratizacijos šalininkų. Pav., toks NYTimes su simpatija prisimena ne tik sovietų pavergtas Pabaltijo tautas, bet taip pat prisimena prieš 31 metus pavergtą gruzinų tautą, uzbekus ir kitus mongolus. Neseniai visas vedamasis buvo paskirtas sovietų moslemo tautoms, kurias išlaisvino "progresyvi" caro valdžia 19 šimtmetyje. "Pravda", esą, skundžiasi, jog ir pas uzbekus atsiradę "amerikiečių-anglų pakalikų, buržuazinių nacionalistų — išperų".

• Amerikiečių visuomenė su dideliu susidomėjimu seka Katyno bylos vystymąsi. Ne tiek įdomu, kas iššudė, nes tai yra jau aišku, bet kas Vašingtone nuslėpė bylą nuo amerikiečių ir net per "Amerikos Balsą" teisino sovietus. Šiuo metu speciali Katyno tyrinėjimo komisija išvyksta į Europą, kaip reikia spėti, susisiekti su vokiečių ekspertais, gauti jų parodymus ir dokumentus, liečiančius šią bylą, nes vyriausybės įstaigos nenori atidaryti visų popierių, kol jiems nebus formaliai įrodyta.

• Sovietų Sąjunga tiesia antrą transsibirinį geležinkelį, kuris taikos metu būtų pasaulinis laimėjimas, bet šiuo metu sudarys daug rūpesčio laisvojo pasaulio strategams. Keista, bet gerai informuoti amerikiečių laikraščiai, pranešdami šią žinią, nesiteikė pastebėti pavergtųjų tautų gyvybių aukų, be kurių vargu šis geležinkelis būtų galėjęs būti pastatytas. Su gniaužiančia baime tegalime spėti, jog ne vienas ir lietuvis tremtinys prie šio geležineklio atidavė savo gyvastį.

• Šiais metais daugiau negu bet kada Kongrese buvo užsistota Lietuvos byla. Pilna Vasario 16 d. proga Amerikos politikų pareiškimų ir deklaracijų santrauka bus pateikta LAIC "Žinių Santraukoje"", kuri pasirodys artimiausioje ateityje. Įdomu, jog Lietuvos byla ir šiaip dabar labai dažnai prisimenama kongrese kitomis progomis. Pavyzdžiui, Atstovų rūmų narys iš Š. Dakotos Usher L. Burdick, kalbėdamas dėl visuotinės karo tarnybos pravedimo pareiškė: "Mes atidavėm Berlyną rusams, o dabar bijomės, kad sovietai nepaglemžtų Vokietijos ... Tikrumoje sovietai nieko negavo be mūsų malonaus pritarimo. We abandoned the Baltic Republics, we abandoned Poland" ... Burdick kaltino, jog Jaltos ir Potsdamo susitarimais sovietams tie kraštai buvo tiesiog atiduoti. Tas pats Burdick, reikalaudamas paskelbti ar Trumanas su Churchiliu nepadarė kokių slaptų susitarimų, priminęs, kad State Department ir prezidentas nenorį jų paskelbti, teisindamiesi, jog tai būtų naudinga priešui, pastebėjo: "Jie neleido ir tada mums sužinoti, kad Jaltoje sovietams buvo pažadėta Šiaurės Korėja, kad mes pasisiūlėme atiduoti jų valiai Baltijos kraštus ir Lenkiją" ...

• Nežiūrint netikėtų kliūčių, kurios, tikima, išsiaiškinus išnyks, Lietuvių Kultūros Namų Niujorke organizavimas, atrodo, pakrypo į tiesų kelią. Poros dešimčių žmonių pirmajame susirinkime (3.000 naujakurių!) buvo sudarytas 7 asmenų komitetas, kuriam palikta teisė kooptuoti reikalingus asmenis. Išrinkti: V. K. Jonynas, K. Strumskis, A. Šimutis, S. Gudas, D. Penikas, V. Jankauskas, Br. Kulys. Pirmajame susirinkime buvo pasižadėta, reikalą tinkamai suorganizavus, sudėti $1.500.

• "Vienybėje" tūlas rašytojas, turbūt pykdamas už LRS "suabsurdinimą", prisikabino prie PaLieGrupės pirm. V. Sidzikausko, neva padaryto pareiškimo "TŽ" pranešime iš Niujorko "Sekmės laidas — mūsų laikysena" Nr. 7 (112). Atskiru skyreliu pateiktas bendradarbio komentaras apie spaudos konferenciją prasideda: "Telieka tik sveikinti pradėtą iniciatyvą lietuvių tautai surasti kelią per ignoracijos ir keisčiausio priešingumo labirintus; lai būna deklaruotos visiems privalomos tiesos, kurias mūsų tauta juo labiau pabėgėliai, turi priimti kaip aksiomą. Mes privalome ir reikalaujame vadovybės, kuri šiuo metu vestų ir vairuotų ..." Pirmininkas su šiuo komentaru neturi nieko bendra.

Katyno žudynes vykdė Rudenko

Tikrai keistai buvo nutraukta Katyno byla Niurnbergo tarptautiniame tribunole. Ten buvo aiškinami daug mažesni nusikaltimai, bet buvo palikta neišaiškinus kas iššudė tūkstančius. Juk lenkai gi buvo sąjungininkai. 4000 lavonų buvo rasta, dėl jų kaltę Maskva primetė vokiečiams, bet nei pas save tos bylos nesprendė, nei Niurnberge jos spręsti nereikalavo. Ne tik nereikalavo, bet iškeltą numarino.

Pastaruoju metu Buenos Aires išeinąs rusų laikraštis "Suvoroviec" tuo reikalu paskelbė sensacingą pareiškimą vieno ruso Barel, kuris atidengia visiškai naują kelią šiai bylai išaiškinti ir naujiems daviniams atrasti.

Borel esąs buvęs DP. 1946 m. rudenį jis ir daugelis Feldkirch stovyklos gyventojų (Vokietijoje, Šveicarijos pasieny) iš Beromuenster Šveicarijos radijo girdėję pranešimą apie skandalingą Niurnbergo teismo posėdį, kuriame buvo pradėta nagrinėti Katyno byla. Tą pranešimą, kaip labai įdomų Borel tada užsirašęs.

Pasak Borel, iškėlus Katyno klausimą, Sovietų Rusijos prokuroras pulk. Rudenko teigęs, kad lenkų karininkus iššudę vokiečiai, kurie belaisvius lenkus radę stovyklose internuotus. Po to pareiškimo reichsmaršalas Goering paprašęs pirmininkaujančio Jacksono leisti jam tuo reikalu padaryti pareiškimą. Gavęs leidimą kalbėti, Goering pasakęs, kad Rudenko kalbąs netiesą, kad vokiečiai lenkus belaisvius radę jau iššudytus. Jis, esą, turįs ir atitinkamą įrodantį dokumentą. Pasiėmęs dokumentą, Goeringas jame suradęs atitinkamą vietą ir pareiškęs, jog čia esąs įrodymas, kad lenkų likvidavimas buvęs pavestas kaip tik tam pačiam pulk. Rudenko, kuris dabar teisme dalyvaująs.

— Tai melas! — sušukęs Rudenko ir šokęs, pribėgęs prie Goeringo ir užsimojęs jam smogė. Goeringas linktelėjęs, smūgio išvengęs ir staiga atsitiesęs smogęs pačiam Rudenko į veidą. Užsidegęs, Rudenko griebęsis pistoleto ir paleidęs į Goeringą du šūvius. Susijaudinęs, Rudenko betgi nepataikęs jam, o pataikęs sargybiniams — buvęs užmuštas vienas JAV karininkas ir seržantas.

Posėdis po to buvęs nutrauktas. Ir Beromuensterio radijas istorijos pabaigą papasakojęs tik kitą vakarą.

Sekantį posėdį pirmininkaujantis Jackson pareiškęs, kad Goeringas savo minėtąjį dokumentą galįs įteikti teismui.

— Pagaliau, — taręs Goering, — aš prašau savo gynėją dokumentą perduoti teismui.

— Dokumentas yra suklastotas! — sušukęs Rudenko iš vietos. — Vokiečiai iššudė karininkus, o dabar nori kaltę mums suversti.

— Teismas dokumentą ištirs ir nustatys ar jis tikras ar suklastotas, — ramiai pasakė Jackson. — Prašau p. Gynėją dokumentą perduoti teismui.

Toliau Beromuensterio radijas pranešęs, kad dokumentą teismas pripažinęs tikru, atseit įrodančiu, kad lenkų karininkų iššudymas buvo pavestas pulk. Rudenko. Betgi ką nors iš teismo salės pranešinėti tuo klausimu esą uždrausta, baigęs radijo pranešėjas.

Kalbos apie Rudenko šūvius teismo salėje tanuo metu plačiai buvo paplitusios, bet ne visada vienodai buvo tai aiškinama. Vokietijoje šitokių dalykų tada niekas neskelbė, nes tai būtų buvę prieš sąjungininką. Kompromituoti jį šiapus Atlanto taip pat buvo vengiama. Šveicarija tuo metu prieš Maskvą dar nelabai tesilankstė, tad jos radijas galėjo ir atviresnį žodį pasakyti.

Vistiek kaip ten buvo, jei šveicarų radijo reporteris nupasakojo maždaug teisingai, Niurnbergo teismo archyve visa tai tebėra. Anas dokumentas greičiausiai bus jau išvogtas, bet juk tebėra stenogramos, tebėra gyvi žmonės, kurie gali liudyti. Gal būt, Borel bus užvedęs ant tikro kelio ir tie, kurie rūpinasi, kad klausimas būtų išaiškintas senato komisijoje, beabejo, ras kelią, kaip prie Niurnbergo teismo dokumentų prieiti.

Palauksim. Gal visiškai naujų davinių bus iškelta.

St.

DR. FRITZ MEIERIS

Prieš keletą savaičių tilpo "T. Ž." žinutė, kad Brazilijos vyriausybė pripažinusi Lietuvos charge d'affaires Rio de Janeiro Dr. F. Meieriui įgalioto ministerio titulą. Turėjęs progos su Dr. Meieriu apie penketą metų gana dažnai susitikti, norėčiau "TŽ" skaitytojams pateikti šiek tiek žinių apie jį.

Dr. Fritz Meieris yra gimęs Rheinlande, vakarinėj. Vokietijoj. Po pirmojo pasaulini okaro jis aktyviai prisidėjo prie separatistinio judėjimo atskirti visas žemes į vakarus nuo Rheino upės nuo Vokietijos. Bet šitas judėjimas neturėjo pasisekimo ypatingai po to, kai Prancūzija pareiškė, jog ir nuo Vokietijos atsiskyrusieji kraštai turės mokėti reparacijų. Judėjimas subirėjo. Jame dalyvavusieji žymesni asmens liko persekiojami vokiečių vyriausybės. Dr. Meieris atsidūrė Klaipėdoje, kurią tuomet valdė prancūzų okupacinė valdžia. Čia jis gavo leidimą advokatauti ir vėliau buvo paskirtas notaru. Klaipėdos konvencijos ir statuto nuostatais jis vėliau įgijo Lietuvos pilietybę su Klaipėdos krašto gyventojų požymiu.

Su lietuviais jis gana anksti susipažino ir reiškė daug simpatijų jų kovai su vokiečių veržimusi į Klaipėdos kraštą. Jis iš esmės nekentė vokiečių imperializmą ir šovinizmą. Gubernatoriaus Merkio laikuose jis pasižymėjo kaip gubernatūros jurisconsultas ir savo patarimais padėjo gub. Merkiui pašalinti iš Direktorijos pirmininko vietos p. Boettcherį. Kaip tik tuomet gubernatorius jam davė galimybės būti paskirtu Ispanijos garbės konsulu.

Sąryšy su Merkio žygiu iškilo Haagos tarptautiniame teisme byla, kuri tęsėsi apie pusantrų metų. Gub. Merkis atsistatydino dar prieš sprendimo paskelbimą. Tuomet gubernatoriu jau buvo p. Vytautas Gylys.

Gubernatoriaus Dr. Navako laikais Meieris buvo naudojamas tik kaip advokatas ir notaras gubernatūros byloms vesti. Dr. Navakas skaitėsi pats teisininku ir pats turėjo labai aiškų supratimą apie Klaipėdos krašto konvencijos ir statuto interpretaciją.

Dr. Meieris turėjo kaikurių bendraminčių augščiausiose Vokietijos įstaigose ir tuo metu, kai jau seniai visą Vokietiją buvo užvaldęs nacionalsocializmas. Jis nekartą mums davė tikslių žinių apie III-čio Reicho užsienių politikos planus. Vėlesni įvykiai patvirtino jo papasakojimų tikrumą.

Jis nežinomais kanalais gaudavo žinių apie numatomą Čekoslovakijos l i k v i d a v i m ą ir svarstymus apie lenkų koridoriaus atėmimą. Po Čekoslovakijos likvidavimo buvo jo pareikšta, kad Berlyne nusistatyta likviduoti Klaipėdos klausimą dar prieš Lenkijos valstybės sugriovimą. Jis taip pat nekartą reikšdavo savo privatinę nuomonę dėl kaikurių nevykusių centro vyriausybės žygių Klaipėdos reikaluose.

Kai 1939 m. pradžioje Klaipėdos krašto žydai pradėjo masiniai į Lietuvą bėgti, Meieris man ir keliems kitiems pažįstamiems pareiškė, jog Klaipėdos prijungimas Berlyne galutinai nutartas. Pavojus gręsiąs ir jo asmeniui. Nepastebimai jis likvidavo savo notariatą ir prieš pat Klaipėdos atplėšimą išvažiavo. Jo kelionei labai padėjo jo kaip konsulo turimas diplomatinis pasas. Vėliau girdėjome, jog jis kurį laiką gyvenęs Ispanijoje, o paskum persikėlęs į Pietų Ameriką.

Dr. Meieris, kaip jautrus teisininkas, iš esmės buvo priešas visų diktatūrų, kurios neša su savim savo ir svetimų tautų nuskriaudimą, gyventojų laisvės ir teisių atėmimą. Jis buvo labai darbštus žmogus, kuris be savo didelės praktikos dar rado laiko gilintis į politinius reikalus ir kartu mokintis lietuvių kalbą.

Viename oficialiame priėmime, jeigu neklystu gub. Kubiliaus laikais, jis, kaip Ispanijos konsulas, gubernatorių pasveikino lietuviškai ir su juo dar kokį laiką pasikalbėjo išmoktąja kalba. Jis buvo labai patenkintas, kad jo ilgametis darbas davęs apčiuopiamų rezultatų. Ir užsieny jis neužmiršo Lietuvos ir gina jos interesus dabartinėje nelygioje kovoje.

Iš savo pusės galiu linkėti Lietuvos pasiuntiniui ir įgaliotam ministeriui p. Dr. Meieriui ir tolesnio pasekmingo veikimo Lietuvos išlaisvinimo kovoje tolimoje Pietų Amerikoje.

Dr. M. Anysas.

Ne pirmas ir ne paskutinis ...

(Atkelta iš 2 psl.)

yra gražiausias vyriausybės nostas darbininkų atžvilgiu. Tą galėjo padaryti tik socialistinė Sovietų vyriausybė su didžiuoju Stalinu priešakyje.

— Gerai žinokime, kad, pav., kapitalistinėje Amerikoje, šiuo metu kainos begaliniai kyla. Darbininkai, dirbdami dienomis r naktimis, nebepajėgia uždirbti sau ir šeimoms sausos duonos gabalėlio ...

— Iš to matosi, kad kapitalistinė Amerika greitai žus. O kai i baigs savo dienas, pas mus gyvenimas dar gerės. Ir taip eis geryn diena iš dienos ...

— Žinau, kad mes visi ir visonis širdimis mylime genialųjį savo tėvą ir mokytoją draugą Staliną, — patetiškai tęsė kalbą atstovas. — Tačiau savo meilę Stalinui turime įrodyti faktais r darbais!

— Žinome, kad kainų sumažinimas atneš vyriausybei didelius nuostolius. Todėl turime pakelti darbo produktingumą, kad išlyginti tuos nuostolius.

— Kas prieš mano pasiūlymą, prašau pakelti rankas ...

Mikalojaus Piotrovičiaus akyse darėsi ir tamsu ir vėl šviesu. Jis net nepasijuto kaip pakėlė ranką:

Kaimynai traukė Piotrovičiaus ranką žemyn, patylomis nibždėdami:

— Ką darai, pasiutėliau ... Prapulsi ...

Tačiau pakilusią ranką pastebėjo kalbėtojas:

— Sakyk, Piotrovičiau, kuo tu nepatenkintas? — metė piktą klausimą fabriko atstovas.

— Aš ... aš ... nesu nepatenkintas, — sumišo Piotrovičius.— Aš tik norėjau kaiko paklausti, išsiaiškinti ...

— Klausau! — griežtai pertraukė agitatorius.

— Vakar išvaikščiojau visas krautuves mieste, norėdamas nusipirkti elektrinį prosą ir dar vieną kitą dalykėlį ir niekur negavau. Negavau net pavalgyti mieste. Visos valgyklos užsidėjusios užrašus, kad "remontas", "inventorizacija" ir pan. Kodėl taip yra? Gal tai yra sabotažas prieš valdžią? — paklausė Piotrovičius.

— Užteks!—pertraukė jį kalkalbėtojas. — Čia ne vieta atsakinėti į tokius klausimus. Rytoj išsiaiškinsim šitą reikalą ...

— O dabar, draugai, priimsime rezoliuciją ir sušuksim Urra tėvui ir mokytojui Stalinui.

Salės skliautais nuskambėjo urra ir darbininkai vėl išsiskirstė prie darbo.

★

Vakare, kai Mikalojus Piotrovičius išėjo iš fabriko, prie vartų stovėjo juodas automobilis.

— Sėskite, draugas Piotrovičiau. Mums pakeliui — pavežėsime! ...

Už minutės dingo automašina, dingo ir darbininkas Piotrovičius.

Žmona, nesulaukdama vyro, atbėgo į fabriką. Ji verkdama klausė naktinio sargo, kur dingo jos Mikalojus?

— Dingo? — su menku nustebimu paklausė sargas ... — Nenusiminк tamsta, — ne jis pirmas, ne jis paskutinis ...

Vertė Pranys Alšėnas.

Iš "Gl. P."

Naujas atbėgėlis iš iš Lietuvos

atsirado Čikagoje vasario 29 d. Tai Karolis Bobertas, rastas miegąs vienoje geležinkelio stotyje. Jis esąs pabėgęs iš Gaižūnų darbo stovyklos, per Lenkiją ir Vokietiją pasiekęs Olandiją, iš kur, vieno jūrininko globojamas, slapta atplaukęs į JAV, dirbęs čia pas ūkininkus ir pagaliau atvykęs į Čikagą. Iš Lietuvos jis išvykęs 1951 m. rugsėjo mėn., o lapkričio 3 d. jau atvykęs į Niujorką.

K. Bobertas, gimęs Karaliaučiuje 1915 m., motinai vokietei ištekėjus už lietuvio, išaugo Lietuvoje paliai Širvintas ir jautėsi lietuviu. 1944 m. buvo pasitraukęs į Vokietiją, bet buvo grąžintas į Lietuvą ir uždarytas į Gaižiūnų darbo stovyklą, kur esą apie 2.500 vyrų kalinių. Moterų atskira stovykla esanti Rūkloje. Išviso tokių stovyklų Lietuvoje esą daug, o jose laikomi visi, kurie kuo nors prasikalsta valdžiai —neatiduodą duoklių ūkininkai, kas kur žodį pasaką ir tt. Esą ten ir grįžusių iš Vokietijos ir Belgijos. Stovykloje esą žiauriai mušama. Pats K. B. nuo pirmojo tardymo dar tebeturįs randų nuo sumušimo.

Kas iš kalinių užsirašo vykti į Rusiją, gauna atostogų parvykti į namus. Taip ir jis užsirašęs, o atostogų metu pabėgęs ir pėsčias, eidamas dažniausiai be kelio, per Lenkiją ir Vokietiją pasiekęs Olandiją, kur slapta įlindęs į laivą. Jį paglobojęs vienas jūrininkas, kuris atnešdavęs ir maisto. Iš laivo jam taip pat pasisekė išeiti naktį nepastebėtam.

Dabar K. Bobertas yra policijos žinioje, globojamas Liet. konsulo Daudžvardžio, kuris prašo atsiliepti, kas jį pažino Lietuvoje: Lithuanian Consulate, 30 N. La Salle St. Chicago, Ill., USA.

IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

Veda ALMUS

• LTSR spaudoje dažnomis progomis, minint artilerijos, aviacijos, laivyno ir kitokias dienas, prisimenama Raudonosios armijos "galybė". Giriamasi ypač savąja artilerija ir taktine aviacija, kurie yra rusų pėstininko svarbiausi rėmėjai. Pažymima, jog rusų artileristai pirmieji išradę patrankas, minosvaidžius, reaktyvinę artileriją (katiušas). Pirmieji išgalvojo bunkerius, o dabartiniai esą verti savo pirmtakų. P. Petronis rašinyje "Tarybinių pajėgų artilerija" kažkodėl tarybiniam stiprumui vaizduoti pasirenka pirmąjį sovietų-suomių karą. Stalinas juos ten pavadinęs karo dievais! Daugiau kaip 1.500 lietuvių karių artileristų Raudonojoje armijoje buvę apdovanoti tarybiniais medaliais. Yra ir dar karingesnių nuotaikų. Girdi, tėvas ir mokytojas neseniai pareiškęs, kad "jei didžiojo tėvynės karo metu tarybinė pramonė pagamindavo 30.000 tankų, tai aviacijos fabrikai pagaminę 40.000 lėktuvų. Iš viso karo metu rusai pasigaminę patys (už 11 milijardų dolerių pašalpą iš JAV) apie 120.000 pabūklų, 450.000 kulkosvaidžių, daugiau kaip mil. šautuvų ir apie 2 milijonus automatų". Tvirtinama, jog "socialistinė pramonė" sunaikinusi Hitlerį. Vargšas P. Eli Roosevelt vyras, turbūt, nesitikėjo, jog "dėdė Juozas" jam taip atsidėkos...

• Kaune veikia Pramonės ekonomikos seminaras, kurį privalo lankyti įmonių direktoriai, vyr. inžinieriai ir politrukai. Paskaitas skaito universitetų profesoriai bei finansų ekonomikos darbuotojai.

• Veisėjų partinio komiteto pirmininkas, A. Pilipavičius praneša, jog jo rajone esama rimtų sunkumų su žemės ūkio specialistų kadrais. Jei Žemės ūkio ministerija kokius ir atsiunčia, Pilipavičius randąs juos visai netinkamus.

• Papildomai pranešama, jog Vilniuje vykusiame lapkričio 16 d. etnografų susirinkime pranešimus dar padaręs Z. Slaviūnas tema "Lietuviško buržuazinio mokslo tautosakos reakcinė esmė" ir L. Istorijos instituto darbuotoja M. Vimerytė papasakojo apie savo darbą ruošiant lietuvių liaudies pasakų rinkinį.

• Vilniuje Gedimino gatvėje 6 atidaryta centrinė kasa, kurioje yra parduodami bilietai į visus koncertus ir spektaklius.

• Vilniuje gruodžio mėn. pradžioje savo veiklą užbaigė Injurkolegija, kurios advokatai gynė LTSR piliečių interesus užsienyje (1) — repatrijavusių į Lenkiją ar priešingai. Dabar reikia kreiptis tiesiai į Maskvą.

• Jonavoje ilgą laiką nebuvo mėsos parduotuvės. Gyventojai mėsos nusipirkti vykdavę net į Kauną. Užsirūstinus ir rusams, krautuvė buvusi vėl atidaryta sausio viduryje.

• Net patys komunistai sukilo prieš Tytuvėnų komiteto antrąjį sekr. drg. Cyganov, kuris "Labai šiurkščiai, nesiskaitydamas tvarkė komiteto reikalus".

• LTSR pasirodė visa eilė naujų knygų. O. Katinskaitė išvertė, o B. Staplierienė suredagavo Literatūros Teorijos klausimais vadovėlį, 171 psl. M. Brabskis parašė Ekonominę SSSR geografiją. Redagavo J. Naujokaitis ir V. Kvietkauskas, 414 psl. Užsienių ekonominę geografiją pagal visus partijos reikalavimus parašė I. Vitveris, redagavo A. Sereika, 360 psl.

• Nuo praėjusių metų lapkričio 14 iki 20 d. LTSR Tarybinių Dailininkų Sąjungos Rūmuose Vilniuje vyko premijuotų kūrinių paroda. Rūmai yra Kosciuškos gt. 14.

• Lapkričio 16 d. Vilniaus operos teatre pastatyta opera "Cio Cio San" (?).

• Vietinės Pramonės ministerijos tarnautojai Tombošev, Dobrovolski, Semjanov, Liasko, Goldberg buvo nubausti LTSR teismo už žulikystes, kyšius ir apgaudinėjimą valdžios.

• Labai smarkiai tarybinėje spaudoje buvo sukritikuotas vaikų laikraštėlio redaktorius.

"Žvaigždutės" Nr. 10 buvusi išspausdinta istorija apie tūlą Prancūzijos berniuką ir kitų kraštų "didvyrius" vaikus. Klausiama, kodėl nieko nerašoma apie tarybinius vaikus. "Nejaugi redakcija nesupranta, kad taikos, demokratijos, socializmo mokyklos priešakyje yra kaip tik mūsų šalis? Nejaugi redakcija nesupranta, kad taikus mūsų šalies valdovų darbas yra didžiausias didvyriškumo ir šaunumo šaltinis?" Redakcija gal supranta, bet matyt mažieji skaitytojai lietuviukai nesupranta.

• Nežiūrint nuolatinio "gyvenimo gėrėjimo", Vilniaus Miesto Pramonės Prekyba atidarė dvi papildomas agentūras Gorkio 39 ir Dzeržinskio 8, kurios supirkinėja "Vyr., mot. ir vaikiškus drabužius, audinius, avalynę, kailius ir kailių dirbinius, kilimus, baldus ir kitus namų apyvokos daiktus". Tik niekur neskelbiama kas juos perima ir kur jie išgabenami.

• Sausio 6 d. Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo Latvijos Filharmonijos orkestras.

• LTSR radiofone sausio 6 d. debiutavo jaunasis operos solistas Česas.

• Panevėžio teatre buvo pastatyta "Paryžius, Stalingrado gatvė", režisavo J. Miltinis. Dekoravo A. Steponka. Klaipėdoje R. Juknevičius surežisavo prancūzų "Giliosios šaknys", dekoravo dail. R. Lukšas.

• Kupiškio Kraštotyros muziejus vis plečiąs veiklą, giriasi LTSR laikraštukai. Šiuo metu ten esą apie 3500 įvairių eksponatų, kurių tarpe daug geologinių ir archeologinių iškasenų. Muziejuje esama nemaža literatūros, rodančios kupiškėnų kovą prieš fašistinį režimą buržuazijai valdant ir kovą prieš hitlerinius okupantus.

• Kaišedoryse pradėjo veikti kino teatras.

HAMILTON, Ont.

TF Atst. Kanadoje Hamiltono sk apyskaita už 1951 metus

Pajamos:

1. Rinkliava Aušros V. parap. bažn. 1951.VI.17	$78,79
2. KLB Hamilt. Apyl. įnašas iš birželio 17 minėjimo gautų aukų	30,89
3. Geguž. 1951.VII.15. gr. pelnas	348,84
4. Rasta aukų dėž. VII.21	10,67
5. Aukos TF geguž. VII. 15. metu	3.00
6. VIII. 12 d. gegužin. gr. pelnas	271,35
7. Rasta aukų dėž. IX. 17	17,86
8. X. 27. konc. gr. pelnas	195,48
9. Solidarumo mok. 1951.	535.00
Balansas	$1491,88

Išlaidos:

1. Pasiųsta TF Atst. Kanadoje:	
a. 1951.VII.23	$350.00
b. 1951.VIII.27	250.00
c. 1951.XI.1.	167,86
d. 1951.XII.17.	527,00
e. 1951.XII.27.	1,00
	$1295,86
2. Aukų dėž. bažn. įtais.	7,08
3. Paveikslas aukų dėžut.	25.00
4. Knyga metraščiui — kronikai	18,42
5. Atsišaukimai solidarumo mokesč. vajų prad.	8.80
6. Apvalus antspaudas	8,90
7. Susiraš. ir raštinės išl.	30,95
8. Užuojaut. "TŽ" ir "NL" dėl a. a. Naikauskienės mirties	6,00
Viso	$1401,01
Saldo 1952. I. 1 d.	90,87
Balansas	$1491,88

TF Atstovybės Kanadoj Hamiltono skyrius.

TFAtst. Kanadoje Hamiltono sk. vasario 23 d. Kaukių baliaus apyskaita

Pajamos:

1. Pard. 439 bil. po $1.25	$548,75
2. Loterijos pelnas	24,18
3. Rūbinės pelnas	13,00
4. Bufeto pelnas	184,62
Viso	$770,55

Išlaidos:

1. Salės nuoma	$70,00
2. Orkestras	60,00
3. Kaukės (duotos prie bilieto)	23,40
4. 3 prem. už kostiumus	30,00
5. Taxi	1,05
6. Balionai ir konfeti	5,00
7. Skebimai "TŽ", "NL" ir radijo liet. val. po $10	30,00
6. Fotografijos	4,00
7. Apsiskait. bil. kasoj	2,50
Pajamų	$770,55
Išlaidų	225,95
Grynas pelnas	$544,60

TF Atstovybės Kanadoj Hamiltono skyrius.

Viešas pareiškimas

Ponas Jl. Dl. savo korespondencijoje "Prof. Kaminskas Hamiltone", atspausdintoj "NL" Nr. 9 (255), šališkai bando įtikinti skaitytoją, kad aš savo baigiamoj kalboj padaręs ištikro labai didelį liapsusą. Jis rašo: "Didoku disonansu nuskambėjo skyriaus vedėjo St. Bakšio pabaigos žodyje iškišimas konfesinio momento, kas su šio vakaro rimtimi visiškai nesiderino, ir todėl neutralaus religiniuose ir pasaulėžiūriniuose dalykuose skyriaus vienašališkumą" (Sakinio pabaigą vargu kas galėtų tiksliai suprasti).

Kad skaitytojas galėtų pats susidaryti pilną šio "nesiderinimo ir vienašališkumo" vaizdą, žodis į žodį duodu savo kalbos, prof. Kaminskui pagerbti vakarienės metu, pabaigą: "Kaip tikintis, norėčiau baigti šiais žodžiais: tegul gerasis Dievas laimina mūsų pastangas ir apvainikuoja jas pergalės vainiku".

Ponas Jl. Dl. mano, kad Dievas "su šio vakaro rimtimi visiškai nesiderino". Galbūt, žiūrint pro p. Jl. Dl. pasaulėžvalgos prizmę ir nesiderino, bet labai gaila, kad autorius nė nebando priimti dėmesin kitų 35 svečių, kurie dar dalyvavo šioje vakarienėje. Gi kai dėl skyriaus šališkumo— nemanyčiau, kad vedėjo kalboj paminėtas Dievas, turėtų ką nors bendra su skyriaus valdybos, kurią sudaro 7 asmenys, vienašališkumu.

Baigdamas norėčiau atkreipti p. Jl. Dl. dėmesį į šiuos dalykus, kurie yra būtini garbingai ir pozityviai kritikai:

1. Minėdami kritikuojamojo asmens pavardę, turėkite pakankamai drąsos ir savigarbos pasirašyti ir savąją.

2. Visada pacituokite ir tą mintį, kurią kritikuojate, kad ir pats skaitytojas galėtų pasidaryti išvadas.

Kritika, neturinti šių pagrindinių dalykų, yra paprastas šmeižtelis, tikslu pažeminti kritikuojamąjį visuomenės akyse.

St. Bakšys,
TFAtst. Kanadoje Hamiltono skyriaus Vedėjas.

Calgary ir Lethbridge, Alta.

Vietos laikraščiai apie Vasario 16 minėjimą parašė iš anksto, painformuodami apie minėjimo vietą ir duodami visai tikslių žinių apie Lietuvą bei dabartinę jos okupaciją.

Calgary "Albertan" painformavo Tomas Anderson, laikraščio vadinamas "lietuvių grupės pirmininku". "Lethbridge Herald" rašo, kad minėjime kalbės Stasys Noreika, pirmininkas, o be to, būsią dainų bei deklamacijų.

Malonu, kad ir mažesniųjų kolonijų lietuviai juda ir sugeba painformuoti ir vietos senuosius gyventojus per jų spaudą.

Port Colborne, Ont.

Tautiečiai,

kurie turite sunkumų su užpildymu Income Tax Return for 1951, prašom kreiptis pas mane adresu: 114 Killaly St. E. Port Colborne, telef. 9036. Užpildymas nemokamas, blankus gausite vietoje.

J. G. Skaistys.

ST. CATHARINES, Ont.

Apylinkės susirinkimas

St. Catharines B-nės V-ba š.m. kovo mėn. 15 d. 6 val. vak. parapijos salėje šaukia visuotinąjį narių susirinkimą šia dienotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Dienos prezidiumo rinkimai,
3. V-bos pirm-ko pranešimas,
4. Revizijos kom. pranešimas,
5. Einamieji reikalai.

St. Catharins B-nės V-ba.

Vasario 16

paminėta vasario 24 d. Iškilminga posėdį atidarė B-nės komiteto pirmininkas, tarės tinkamą iškilmėms žodį. Paskaitą skaitė svečias iš Hamiltono p. Matulionis, mokėjęs sudominti savo kalba, kuri buvo gili, išsami, prasminga ir labai atitiko St. Catharines visuomenės mintį. Jo mintys pas mus giliai liko įsisąmonintos. Posakis: "Už Lietuvą galvą guldau, atseit, duodu nupiauti, bet Lietuvos gelbėjimui duoti dolerio negaliu" sukėlė visuomenėje gražaus jumoro, o vieną kitą šykštesnį asmenį sukonfūzino ir ateity, reikia tikėti, kad duosnesnis bus.

Tokių gražių paskaitų St. Catharines visuomenė yra pasiilgusi ir lauktų daugiau.

Paskui buvo pašokta 4 tautiniai šokiai, vadovaujant p. Jakuboniui. Šokiai pavyko gerai, nežiūrint trumpo pasirengimo. Daug gražaus juoko ir katučių susilaukė šokis Jaučiai. Choras padainavo 4 dainas: Malda už žuvusius, Karvelėli mėlynasis, Kur giria žaliuoja ir Šią naktelę per naktelę. Dainos buvo išpildytos gražiai, nors dauguma choristų tik pirmą kartą užlipo ant scenos. Tenka pastebėti, kad St. Catharines lietuvių kolonija yra nedidelė, palyginant su latviais, bet spėjo trumpu laiku suorganizuoti chorą ir jau pasirodyti, ko latviai nepajėgia. Tai nuopelnai choro vedėjo p. Vyšniausko, kuris tam įdeda daug darbo ir pačių choristų stropumo. Be to, buvo pagrota smuiku ir padeklamuota. Iškilmės baigtos Tautos himnu. Tautos Fondui surinkta $105,23. Sveikino žodžiu ukrainiečių, latvių ir estų atstovai.

J. N.

Sault Ste. Marie, Ont.

Vasario 16 minėjimas

Maža mūsų kolonija. Gyvenam užkampyje, toli nuo didesnių lietuviškų centrų. Nelanko mus garsūs solistai bei įžymūs paskaitininkai, bet viską turime paruošti iš savų, kad ir labai retų jėgų. Taigi garbė tiems, kurie atitrūkę nuo darbo savo laisvalaikį paskiria visuomeniniam darbui, neretai vietoj padėkos dar kritikos sulaukdami.

Vasario 17 dieną 5.30 val. vak. erdvi lenkų salė prisipildė lietuviškai kalbančios visuomenės. Jau dieną prieš tai, vietinis anglų dienraštis vieno asmens iniciatyva patalpino straipsnį, pažymėdamas jog 150 šio miesto piliečių minės savo Tautos nepriklausom, paskelbimo šventę. Trumpai dirstelėjęs į Lietuvos praeitį, pastebėjo, kad Lietuva savo laiku buvo viena iš didžiųjų valstybių Europoje, o šiandien yra žiaurioje bolševikų okupacijoje.

Susirinkimą atidarė apylinkės pirm. p. Motiejūnas. Po trumpo žodžio, pakvietęs į prezidiumą pp. V. Skaržinską ir Grigelaitį, paprašė kun. Kemešį tarti žodį.

Pastarasis jautriais giliais žodžiais žvilgterėjęs į praeitį, paprašė tylos minutė pagerbti mirusius didžiuosius mūsų tautos vyrus, o kartu ir visus žuvusius ir dirbusius tėvynės labui.

Po trumpos pertraukos, kurios metu buvo renkamos aukos Tautos Fondui, vyko meninė dalis — montažas. Čia p. R. Galinis vykusiai parinktais eilėraščiais ir dainom (plokštelės) bei deklamatoriai pp. Švilpa, Švilpienė, Pukinskas ir Skaržinskas nukėlė žiūrovus į Lietuvą. Montažas paliko gilų įspūdį ir parėję į namus daug kas dar širdyje girdėjo — "Ten kur Nemunas banguoja"... Minėjimas baigtas T. himnu. Po to buvo susirinkusiųjų bendrai nusifotografuota.

Buvęs.

Fort William, Ont.

Neskaitlinga Fort William ir Port Arthur liet. apylinkė Vasario 16-tą paminėjo. Į minėjimą susirinko apie 70. Minėjimą atidarė ir jam pirmininkavo P. Kajutis. Kalbėjo Dr. V. Baltrušaitis ir A. Mitalas. Buvo perskaityti sveikinimai ukrainiečių komiteto ir J. Žadeikio. Gražiai padeklamavo Kristina Kaminskaitė ir Jūra Mitalaitė. Pijanu paskambino Valė Jonaitytė. Susirinkusius akordeonu linksmino P. Kajutis.

Minėjimas praėjo gyvoj nuotaikoj skambant lietuviškai dainai. Didelė padėka tenka pp. Bružams, Jonaičiams ir Kaminskams, kurie daug ir nuoširdžiai darbavosi minėjimo parengimui.

Po $10 aukojo: V. Bružas, St. Jonaitis, M. Kasiulis, J. Žemaitis, P. Kitra ir Zigmuntas; po $8: J. Žadeikis ir S. Kukta; po $5: K. Kaminskas, Doma G., A. Mitalas, P. Kajutis, X.Y., Dautartas, A. Jonaitis ir J. Kriščiūnas; po $3: J. Martinaitis, St. Jokūbauskas ir Steponavičius; po $2,25: Jurkuvėnas; po $2: P. Radvila, V. Žalgauskas, Mitalas G., J. Citavičius, P. Liugas, P. Petraitis, J. Malo, Tvarijonavičius ir Puodžiukas; po $1: Liorentas, Atrauskas, Mr. McMurry, Prunskus, Houzan, Gates, Gedraitis A., Stukonis ir D.F. $1,25; 75 ct. Kazlauskas J., po $50 ct.: Mrs. Martin, Kuolaitis, Stankevičius A.; 25 ct. Mr. Little D.

Viso aukų surinkta $157.

Ten buvęs.

Iš lietuviškojo pasaulio

JA VALSTYBĖS

Waterburio ALTo skyriaus rezoliucija dėl "Naujienų" laikraščio

Waterburio ALTo skyrius kovo 4 d. mėnesiniame posėdyje vienbalsiai paskelbė sekančią rezoliuciją:

"Sąryšy su "Naujienose" š.m. vasario 12 d. numeryje tilpusiu straipsniu, kuriame be kitko aukų rinkėjams Waterburio ateitininkams užsimojus surinkti žymią sumą ALTui Lietuvos vadavimo reikalams pinigų buvo apšaukta tokia akcija teroristine, Waterburio ALTo skyrius pareiškia apgailestavimą, kad tai daro ALTo centro sekretoriaus redaguojamas laikraštis pakenkęs aukų rinkimui ir lietuviškai vienybei.

ALTo įgaliotoji rezoliucijos komisija:

Jonas Valaitis, Antanas Petrauskas, Nell P. Meškūnas.

Apie Alg. Brazį Metropolitan operos laikraštis "Opera News" rašė:

"Algirdas Brazis ne rytietišku turbanu galvą pridengus, ne Peloponeso asmenybė, bet geltonplaukis lietuvių kilmės amerikietis, kalbąs Čikagos akcentu. Jis nesutiko savo lietuvišką vardą pakeisti į Albert Brown, aiškindamasis, kad jo pavardė yra kilusi iš senosios sanskrito kalbos, kilus iš jo tėvų garbingos šalies, kurią jis myli".

Taigi Algirdas Brazis iškilo į augštybes nieko neatsižadėdamas ir tai jam nesutrukdė. O kiek "pasisekimo" ieškančių žmonelių jau suanglino savo pavardes... ir vistiek tebėra vietoje...

Lietuvos Darbo Federacija kaip pilnateisis narys dalyvavo kovo 1 d. Vid. Europos Krikšč. Prof. Sąjungų Federacijos suvažiavime Niujorke. Šitam sąjūdy, turinčiam glaudžių ryšių su Amerikos Kat. Profesinių Sąjungų Federac., darbo federacija atstovaus Lietuvos katalikus darbininkus tremtyje. Į Vid. Europos Kr. Prof. Sąj. vykdomąjį komitetą išrinktas Darbo Fed. pirmininkas P. Jočys, o suvažiavime dalyvavo dar J. Valaitis. Organizacijos uždaviniai panašūs į kitų politinių junginių susibūrimus — žaliasis internacionalas, Vid. E. Krikšč. dem. Sąj.: jungti krikščioniko nusistatymo darbininkus tremtinius iš už geležinės uždangos, informuoti darbininkiją už geležinės uždangos apie laisvojo pasaulio darbininkų gyvenimą ir laisvojo pasaulio darbininkus informuoti apie darbininkų priespaudą už geležinės uždangos. Jau suvažiavimo proga per "Amerikos Balsą" buvo perduotas į Lietuvą pasikalbėjimas su pp. Jočiu ir J. Valaičiu apie darbininkų gyvenimą bei sąjūdžius laisvajame pasaulyje. Taip pat buvo pertransliuota lietuviams tėvynėje skirta prof. Pakšto kalba, kuris kitą, angliškai pasakė apie Lietuvos darbininkiją laisvojo pasaulio darbininkams. Ji taip pat buvo transliuota per "AB" siųstuvą.

VOKIETIJA

Vasario 16 d. proga VLIK paruoštas atsišaukimas visuose Vokietijos vienetuose buvo išplatintas tarp vokiečių įstaigų, redakcijų ir pavienių asmenų. Platino visi organai. Šis atsišaukimas buvo paminėtas daugelio laikraščių, radiofonų, o Bambergo vysk. įsakymu jis buvo perskaitytas katedroje iš sakyklos. Pačių lietuvių Vasario 16 buvo paminėta visose kolonijose.

V. Vokietijos parlamento pirmininkas pranešė PLB Vok. Kr. Valdybai, kad VLIKo atsišauki mai Vasario 16 proga išdalinti visiems parlamento nariams.

PLB Vokietijos Krašto V-bos vasario 23 d. posėdyje svarstyti eiliniai bendruomenės reikalai. Finansinės būklės apžvalgoje pranešta, kad visose pozicijose laikomasi sąmatos ribose, išskyrus švietimo sritį, kur Vasario 16 gimnazijai išlaikyti teko imti sumas iš kitų pozicijų, tuo jau įsiskolinant kitų KV institucijų sąskaiton.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba turi galimybės įtraukti į vienos pasaulinės filatelistų firmos Londone leidžiamą **pašto ženklų katalogą** visus lietuvių tremties stovyklose Vokietijoje išleistuosius stovyklų pašto ženklelius. Tuo tikslu Krašto Valdyba kreipiasi į visus Vokietijoje ir užjūryje esančius tautiečius, prašydama artimiausiu laiku suteikti žinių apie buvusių stovyklinių paštų veiklą, būtent: a) ar buvo leidžiami savi pašto ženkliukai, b) kokie ir kieno leidimu, c) ar galima dar tokių ženkliukų gauti ir pas ką.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos naujasis adresas yra šis: "Litauische Zentralkomitee, (20a), Hannover-Kleefeld, Hegelstr. 6".

D. BRITANIJA

Britanijos Lietuvis, apėmęs Prancūzijos lietuvius, apima ir Vokietijos, tad paskyrė daugiau vietos informacijoms iš Vokietijos liet. gyvenimo.

Londono liet. meno sambūris išsirinko naują valdybą: pirm. P. Mašalaitis, vicepirm. Šalčiūnas, ižd. Pukštys, sekr. Virkutis, narys Kusta. Sambūris turi keturias sekcijas: chorą, vaidybos trupę, šokių kapelą ir taut. šokių trupę. Pereitais metais sambūris turėjo 26 pasirodymus. Chorui anksčiau vadovavo Mamaitis, jam dėl naktinio darbo pasitraukus, dabar vadovauja Černis.

AUSTRALIJA

Pranas Mardosas, 30 m., kilęs iš Leliūnų, Utenos apskr., ir **Alfonsas Vitkus,** 31 m., kilęs iš Radviliškio, gyvenęs Rozalime, žuvo motociklui susidūrus su sunkvežimiu. Abu gyveno Brisban.

Tremtinių vaikai ir Australijos mokyklose pirmauja. Vienas toks tremtiniukas į Jaunesniųjų Technikos mokyklą Melbourne vos buvo priimtas ir pirmą pusmetį sunkiai varėsi, bet greit taip pašokėjo, kad pakilo iki pirmųjų ir po 2 metų mokyklą baigė su pagyrimu ir dovanomis. Jam net buvo paskirta piniginė suma Vyresniųjų Techn. mokykloje reikalingoms priemonėms įsigyti.

JONAS GAILIUS

Gundymai

Apysakos ištrauka

(Tęsinys iš praeito numerio)

— Ir paslėpete nuo čia atsilankančių akių... Klausykite, ponia Marcele! Kryžių mes galime nešioti iš kambario į kambarį. Galime jį visai iš savo namų išmesti. Tačiau niekaip nešplėšime Jo iš savo vidaus. Iš savo sielos, širdies, sąžinės...

— Jūs esate įžūli, ponia!

— Ne kam kitam, tik sau. Aš pati norėjau Jį pašalinti iš savo gyvenimo ir išnešiau iš miegamojo. Stalčiuje paslėpiau. Tačiau Jis kalbėjo man dar garsiau ir aiškiau. Kiekviename žingsnyje sekė... Mes abi esava moterys. Galiva suprasti viena antrą. Mes moterys, vyrą suprantame ir atspėjame ne protu, bet jausmu, intuicija. Aš greitai supratau, kad Matas tolsta nuo manęs. Mėginau keršyti toldama ir pati. Jei ne Jis, būčiau tikrai nutolusi. Bet ligi šiolei Jis mane sulaiko...

Dar bekalbėdama, Stefanija atsistoja. Paskutinius žodžius pasako prie pačių durų.

— Bet ligoninėje jo nelankykite. Dėl jo gero. Galbūt ir savo. Kai bus namuose, aš pati pakviesiu. Telaimina jus Dievas!

Marcelė nespėja ką nors įterpti.

O taip, jeigu Stefanija pultų ir koliotų ją, turėtų ką pasakyti. Bet dabar sėdėjo kaip ligonis, ne, kaip kankinė, ir nė vienu žodžiu jos neužgavo.

Prieina prie lango ir žiūri į tuščią gatvę. Toliau, kairėje pusėje, mato neskubiai žengiančią Stefaniją. Jos galva nuleista, rankos priekyje sudėtos.

"O gal Tu baudi, Viešpatie? Gal Tu perspėji mane?... Bet ne! Juk Tu nesi smulkmeniškas, juk Tu nesi keršininkas. Tu supranti žmonių širdis ir pats jų kelius nustatinėji... Tu..."

Skubiai rengiasi, užtrenkia duris ir išbėga į gatvę. Nesidairydama į šalis, skriste skrenda šaligatviu, nematydama, kas pro ją praeina.

Kai atsiduria Aldonos kambaryje, iš karto viską papasakoja ir stačiai paklausia:

— Aldona, kaip tu manai? Ar tai gali būti Dievo bausmė?

Mergaitė garsiai nusijuokia, suploja delnais ir pripuolusi papurto Marcelę.

— Durnele, tu durnele! Ir klausai tos davatkėlės! Jeigu Dievas baustų už tokius mažmožius, tai visi vedę vyrai be kojų paliktų. Ar tu negirdėjai: juk Kristus nė Magdalenos nebarė ir aiškiai pasakė, kad jos nekaltina?! Nebijok, Jis supranta, be ko žmogus

Dėmesio!

HAMILTONIŠKIAMS!

Š.m. kovo 15 d., šeštadienį, 213 James Str.

(buv. Central Hall)

TORONTO LIET. MENO MĖGĖJŲ GRUPĖ

stato

RŪKO 5-ių VEIKSMŲ KOMEDIJĄ

Slidus Pusmilijonis

Pradžia 7 val. vak. Veiks bufetas.

AR JŪS PAGEIDAUJATE

pirkti namus, farmas, hotelius ir kitokius biznius Hamiltono, St. Catharines ir Toronto rajonuose?

Kalbame visokiomis kalbomis.

TONY A. DAGELIS, Rez. tel. 2-9077

reprezentuoja KENNETH J. COOPE, Real Estate Broker and General Insurance

Head Office — 199 James St. N., Hamilton, Ont. Tel. 3-2820

Branch Office—707 Barton East, Hamilton, Ont. Tel. 9-4684

Mirus

JUOZUI STRADOMSKIUI,

jo šeimai ir giminėms reiškiame gilią užuojautą

Delhi Lietuvių Bendruomenė.

PRELATAS PROF. KAZIMIERAS ŠAULYS

Pastaruoju metu mūsų tremties gyvenimo pilkuma pradėjo skatinti mąstančius protus kelti dienos švieson ryškiąsias mūsų tautos asmenybes. Apsidairę aplink, jų rasime nemaža ir praeityje ir dabartyje. Prie šių ryškiųjų mūs tautos asmenybių priklauso Prel. K. Šaulys, kurs š.m. sausio 16 d. baigė 80 amžiaus metus.

Norime "TŽ" skaitytojus bent keletu žodžių supažindinti su šia didele ir kilnia asmenybe. Šveicarijos lietuviai, kurių tarpe Prel. Šaulys tebegyvena nuo 1945 m., gali didžiuotis turėdami jį savo bendruomenės nariu ne tik todėl, kad jis yra Vasario 16 Akto signataras, bet kad jis savo asmenyje yra įkūnyjęs krikščioniškosios asmenybės pilnumą ir lietuvio patrijoto idealumą.

Prel. K. Šaulys gimė 1872 m. sausio 16 Stemplių kaime, Švėkšnos parapijoje, Tauragės apskr. Dar prieš stodamas į rusišką liaudies mokyklą jau buvo prasimokęs skaityti ir rašyti žemaitiškai, nes jo tėvelis buvo lankęs vietinę mokyklėlę prie bažnyčios špitolėje, kur vaikai buvo mokomi skaityti "lementorių", rašyti, skaičiuoti žemaičių kalba. Šaulių namuose buvo keletas lietuviškų knygų bei raštų: Naujasis Testamentas, keletas vysk. Valančiaus knygelių, maldaknygių. Mažasis Kaziukas godžiai jas skaitė kartu su vyresniaisiais vaikais.

Būdamas 10 metų įstojo į pradžios mokyklą Švėkšnoje. Po 3 metų reikėjo prisistatyti Vainuto egzaminų komisijai iš Raseinių (tada Švėkšna priklausė Raseinių apskr.). Gavo mokyklos baigimo pažymėjimą su pagyrimo lapu. Tėvas ruošdino sūnų į Palangos progimnaziją, kuri vėliau buvo 6 kl., paskui vėl 4 kl. Reikėjo laikyti papildomus įstojimo egzaminus iš rusų kalbos ir matematikos, bet kaip gabų mokinį priėmė be egzaminų į I kl. Baigęs šią progimnaziją, per metus išėjo visą likusį gimnazijos kursą ir įstojo į Kauno Kunigų Seminariją.

Svetimoms įtakoms atsparų Žemaitijos sūnų gyvenimas ir mokymasis seminarijoje išugdė puikiu Tėvynės sūnumi. Kauno Seminarijoje tada pačiame savo filologinio genijaus pajėgume spinduliavo prof. kun. J. Jaunius, kurs kartu su auklėtiniais kūrė ir puoselėjo bendrinę lietuvių kalbą. Po Jauniaus paskaitos kurso seniūnas klier. Serapas paimdavo iš profesoriaus lapelį, kurį visi kurso draugai nusirašinėdavo. Iš Jauniaus užrašų, vedamų jo klausytojų klierikų, susidarė jo gramatika. Kartą klier. K. Šauliui žemaičių tarme padeklamavus "Anykščių Šilelį", Jaunius, pats žemaitis, pasakęs: "Gerai, bet reikia į bendrą natą palenkti".

Baigus seminariją, dvasinė vyresnybė kaip gabesnį mokinį klier. Šaulį pasiuntė Petrapilin į Dvasinę Akademiją, kurią jis baigė 1899 m. Teologijos Magistro laipsniu su augščiausiu pažymiu.

Baigęs Akademiją ir įšventintas į kunigus, Šaulys laikinai paskiriamas dirbti prie Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčios Panevėžyje. Po kelių mėnesių buvo paskirtas Panevėžio realinės gimnazijos kapelionu, kur dirbo iki 1906 m. rugpiūčio pradžios. Rusų valdžiai atšaukus draudimą, kun. K. Šaulys dėstė čia tikybą lietuvių ir lenkų kalbomis po ½ val. abiem grupėm. Tikybos pamokos lietuviams mokiniams buvo drauge ir lietuvių kalbos pamokos. Mokiniai kun. K. Šaulio tikybos pamokas užsirašinėdavo su dideliu uolumu. Šių mokinių tarpe minėtinas prof. Balčikonis.

1906 m. kun. K. Šaulys pakviečiamas į Kauną Kunigų Seminarijos profesoriumi. Nuo 1911 m. sausio 1 ėjo ir vyskupo sekretoriaus pareigas, kurios tuo metu buvo labai sunkios ir atsakomingos. 1920-26 m. prof. K. Šaulys buvo Žemaičių vyskupijos kurijos kanclerių, o įsisteigus Lietuvos Bažnytinei provincijai, J.E. Kauno Metropolitas arkv. J. Skvireckas paskyrė savo generalvikarų. Šiose pareigose mūsų D. Gerb. Sukaktuvininkas, šalia Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto ordinarinio profesoriaus, de iure tebėra ir šiandien. Šventasis Tėvas Pijus XI kun. K. Šaulį už didelius nuopelnus pakėlė į Jo Šventenybės Rūmų Prelatus ir kiek vėliau į Apaštališkuosius Protonotarus. Tai pats augščiausias po vyskupo garbės titulas.

Prel. Šaulys savo ilgamete ir nenuilstama veikla yra išvaręs labai plačią vagą įvairiose darbo srityse: religinėje, tautinėje, socialinėje, karitatyvinėje, mokslinėje, politinėje, pedagoginėje ir administracinėje. Šio straipsnelio labai ribota apimtis mums teleidžia suminėti tik jo mokslinius plunksnos darbus: Dvi disertacijos: "Jeronimas Savanorola kaip dorovės reformatorius", lot., ir, rusų k., "Krylovo pasakėčios—jų meniškumas ir tautiškumas", "Socializmas ir mūs socialiniai reikalai", "Sociologija", "Kanoniškojo proceso teisė".

Ne tik Sukaktuvininko nueitas ilgo gyvenimo kelias ir jo darbai mus žavi, bet dar labiau jo pati asmenybė. Jis į savo sielą yra įsiurbęs labai daug kultūrinių vertybių, kurios antgamtinės tiesos ir meilės persunktos jo patį asmenį padarė gyva ir nenykstančia vertybe. Tai ne momentui nušviečiąs padangę meteoras, bet nuolat šviečianti žvaigždė šiai kartai ir būsimoms kartoms.

Yra žmonių, kurie yra dideli tik iš tolo, bet priėjus prie jų arčiau, jų vertė mūsų akyse sumažėja. Šias eilutes rašantis turėjo progos pažinti Prel. Šaulį iš arti, kurį laiką drauge su juo gyvendamas, ir gavo giliai įsitikinti, kad jis yra didis ir iš tolo ir iš arti. Jei jam reiktų pasakyti, kuri jo charakterio pasigėrėtina savybė yra vyraujanti, sunku jam būtų spręsti. Šio didelio erudito asmenyje metasi į akis jo proto šviesumas bei gilumas, tiesi ir aiški veikimo linija, tikslingumas rašte, darbe ir kalboje, didelė gyvenimo patirtis, taktas, humaniškumas, tolerantingumas, kuklumas ir paprastumas. Trumpai ir suglaustai tariant, tai didelė Katalikų Bažnyčios ir Tėvynės figūra, kurioje nematyti šešėlių nei iš tolo nei iš arti.

Prel. K. Šaulys dabar gyvena nuošaliai žavingojo Lugano tylumoje, bet domisi viskuo, uoliai seka mūs tremtinių gyvenimą įvairiose šalyse ir gyvai sielojasi mūs Tautos likimu. Mums visiems tremtiniams įdomu išgirsti šio garbingojo asmens svarų žodį mūs dabarčiai ir ateičiai. Šios minties skatinamas, pokalbio proga paklausiau D. Gerbiamą Prelatą, ko jis pageidautų iš mūs dabartinių tremtinių bei emigrantų?

— Mano troškimas yra, kad visi vieningai veiktų tautinėje dirvoje, nes tik šiuo būdu galėsime kenčiančiai Lietuvai pagelbėti ir išvysti jos šviesesnį rytojų. Reikia, kad mūs veikimas išeivijoje būtų demokratinių idėjų vadovaujamas ir suderinamas su tautos kamieno troškimais.

— Ką manote, Kun. Prelate, apie mūs Tėvynės ateitį?

— Esu šventai įsitikinęs, kad ateis laikas, kada kelias į mūs gimtąjį kraštą bus atidarytas. Bet jis tikrai atsidarys su sąlyga, jei vieningai jį visi tiesime. Pasiduoti apatijai, nusiminimui ir nuleidus rankas nieko taja kryptimi neveikti, reikštų išsižadėti to kelio. Reikia vienytis apie VLI Ką ir apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Be Jungt. Amerikos Valstybių lietuvių prisidėjimo prie PLB ši viso pasaulio lietuvius apjungianti organizacija būtų silpna ir nepatvari. Belieka tik pasidžiaugti, kad pastaruoju metu ir JAV lietuviai pradeda grupuotis po bendra PLB vėliava. Kiekviena tautinė organizacija, kuri nori sėkmingai išvystyti savo veiklą ir atsiekti pageidaujamų darbo rezultatų, turi turėti visos tautos aspiracijas atatinkančią idėją ir su gyvenamojo momento dvasia sutampantį šūkį. PLB kaip tik ir turi šiuos du elementus.

— Gerbiamas Prelate, Jūs, kurie savo amžiumi ir savo patrijotine dvasia siekiate Aušros laikus ir gerai prisimenate mūsų tautos kovas bei tų kovų nuotaikas caristinės priespaudos laikais, kokį pavyzdį galėtumėte priminti mūs gyvenamai valandai, kuris nuolat keltų mumyse šventą kovos ryžtą ir įsakmiai mums kalbėtų apie pergalės užtikrinimą?

— Prisiminimas Didžiojo Vilniaus Seimo. Iki tol net tie, kurie plėšė tautinio darbo dirvonus, nežinojo, nebuvo gerai nusistatę, įsisąmoninę, ko reikia galų gale siekti. Tik Vilniaus Seimas aiškiai nustatė mūsų tautinio darbo gaires bei siekimus: Lietuva turi būti savarankiška su visomis kultūrinėmis autonomijomis.

Didžiai Gerbiamam Sukaktuvininkui nuoširdžiai dėkojame už jo mums tartą brangų ir svarų žodį. Reikšdami jam gilią pagarbą ir džiaugdamiesi jo nuveiktais dideliais darbais Katalikų Bažnyčiai ir lietuvių tautai, linkime jam dar ilgus metus šviesti savo pavyzdžiu kelią į tikro gėrio, grožio, meilės ir tiesos viešpatiją ir būdėti mūs Tautos sargyboje.

J. Levendrėlis.

A. A. prel. Kazimieras Urbanavičius

rašytojas Jonas Kmitas, mirė kovo 1 d. nuo širdies smūgio S. Bostone. Buvo gimęs 1874 m. sausio 14 d. Kiduliškių km., Šunskų parap. Baigęs Seinų kun. seminariją 1897 m., jis 3 mt. vikaravo Kaimelio parapijoje, o kai buvo iškeltas į lenkiškas sritis, 1905 m. išvyko į JAV, kur tapo vienu vyriausių lietuviškojo sąjūdžio katalikų veikėjų. Yra daug rašęs, buvo 21 metus "Darbininko" redaktoriu. Pastaruoju metu dėl pašlijusios sveikatos iš pareigų buvo pasitraukęs ir gyveno rezidento teisėmis šv. Petro ir Povilo parapijos klebonijoje S. Bostone.

1940 m. Vyt. D. Universitetas velioniui buvo suteikęs filosofijos garbės daktaro laipsnį, o 1947 m. 50 metų kunigystės jubiliejaus proga buvo pakeltas prelatu.

Leidykla "Terra" Čikagoje išleido — perspausdino paskutiniąją **Kazio Borutos** knygą "Baltaragio malūnas", pirmą kartą išspausdintą Lietuvoje 1945 m. Netrukus po to autorius buvo ištremtas į Sibirą.

Pasirink tikrąjį kelią

Normaliam gyvenime, be sukrėtimų, žmogus dažnai ne taip linkęs į apmąstymus ir didžiųjų problemų sprendimus. Aplinkos lemiamas kelias paprastai apsprendžia jo gyvenimą ir rūpesčius. Bet kai gyvenimas žmogų supurto, išmeta iš ištisinės vagos, jis daug labiau palinksta į apmąstymus. Kodėl taip yra? Kur sukti iš sutemų, kur paguodos ieškoti, kaip suprasti, kaip įvertinti gyvenimo smūgius? Iškyla visa eilė problemų ir klausimų. Normaliame gyvenime žmonės yra daugiau panašūs į Evangelijos Lozoriaus seserį Mortą, bet ne į Mariją. Jie rūpinasi kasdieniais reikalais, bet ne gyvenimo prasme ir savo pareigais. Jie dirba, kaip Morta, bet nesėdasi prie Išganytojo kojų tiesos išgirsti, kaip Marija. O Išganytojas nusprendė: "Morta, Morta, sielojiesi ir esi susirūpinusi daugeliu dalykų, o reikia tik vieno. Marija pasirinko geriausią dalį, kuri nebus iš jos atimta" (Luk. 10, 41-42).

Ypač šių dienų sukrėtimuose žmogus vis daugiau ir daugiau linksta į tiesos ieškojimą, apmąstymus ir savojo vidaus gyvenimo nagrinėjimą. Kas diena, kas valanda, jam iškelia aibes klausimų, kuriuose jis ne visada tepajėgia susigaudyti. Čia ateina į pagalbą knyga. Ir mes štai sulaukėme II tomo kun. Dr. Vaitkevičiaus, MIC, tokio apmąstymų vadovėlio "Gyvoji dvasia". Tai apmąstymai kiekvienai metų dienai. Šiame tome apimamas visas gavėnios laikotarpis su Velykomis iki antrojo sekmadienio po Velykų. 544 puslapiuose yra daug gražių minčių, daug medžiagos apmąstymams. Gal būt, ne viskas ten tiks kiekvienam, nes ne kiekvienas vienodai į gyvenimo aplinką reaguoja, ne vienodai jaučia, tačiau dažnam tai bus pagrindas, ramstis, kuriuo pasiremdamas galės vaikščioti savųjų minčių labirinte.

Knyga gražiai įrišta į kietus kolenkoro viršelius, kainuoja $5: Kun. Dr. J. Vaitkevičius, MIC, Gyvoji dvasia — apmąstymai kiekvienai metų dienai, II t., išl. kun. Pr. Juškaitis, spaudė Draugo spaustuvė, Chicago, 1952 m., 544 psl.

St.

★

Velykinės atvirutės

Jau išėjo iš spaudos "Žiburių" B-vės išleistos spalvotos meniško darbo lietuviškos Velykų atvirutės. Gaunamos visose lietuviškos spaudos parduotuvėse. Užsakymai paštu atliekami greit. Kreiptis į "Žiburių" Sp. Bendrovę, 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Dvi atvirutės su vokais 25 centai.

KNYGOSE

"Kas yra dabartinė Amerika?" Tai klausimas, dabar ypatingai įdomus ir amerikonams ir europiečiams.

Amerikos gyventojuose ypatingo svorio turėjo ir tebeturi, taip vadinamas biznio sluogsnis. Kaikada net tvirtinama, kad Amerikos civilizacija tai biznio civilizacija, kuriai, kaip "biznai" karvei, kažko trūksta. Tačiau, kiekviena civilizacija turi savo dvasią. Ir įdomu patirti, kas tikrenybėje yra Amerikos dabartinė dvasia?

Literatūros žurnalas The Saturday Review of Literature vieną paskesnių numerių pašventė recenzijoms knygų kaip tik šios krypties. Žurnalas sako:

"1952 metais Amerikos biznio vedėjai pasidarė svarbūs pasaulio rezginyje, nes tvarko milžiniškas Amerikos pramonės bei verslo įmones. O tos įmonės, regis, yra paskutinės demokratijos pilys ir dar nepilnai apspręsto dydžio pajėga laisvės pusėje".

Per paskutinius 60 metų Amerikos apysakų rašytojai daug rašė apie Amerikos biznį ir jo didžiuosius vadus. Pradžioje, jie vaizduoti kaip plėšrūs, godūs, klastingi, pasigailėjimo neturį grobišiai, kurie spiovė visuomenei ar jos gerovei į veidą. Šie šiurkštūs bruožai vėliau sušvelnėję, ir biznierius buvo vaizduojamas kaip kultūrinėse vertybėse nenusivokiąs, ir pašaipos vertas dvasinis silpnuolis. Pas vėliausius rašytojus, tačiau, biznierius, nei milžinas, nei nykštukas, tik paprastas eilinis žmogus, su tokia pat širdimi, tokiomis pat silpnybėmis, tokiais pat jausmais ir troškimais, kaip kiekvienas eilinis pilietis. Žodžiu, jis tapo pilnateisis Amerikos visuomenės narys.

O tos visuomenės dabartinę dvasią bandė išryškinti devyni parinkti Amerikos visuomenės sluogsnių atstovai — biznieriai, profesionalai, darbo unijų vadai, redaktoriai, valdininkai, — kuriuos pereitą pavasarį Amerikos Reklamos Taryba pakvietė "prie stalo" viename Niujorko viešbutyje, pasisakyti klausimu: "Kas gi mūsų dabartinė Amerika yra?" Šių vyrų svarstymai dabar išspausdinti 91 puslapio knygoje "Basic Elements of a Free Dynamic Society" — Laisvos Dinaminės Visuomenės Pagrindai.

Reikšminga, kad tie parinkti devyni Amerikos visuomenės sluogsnių atstovai apie Ameriką kalbėjo dvasinių vertybių filosofijos žodžiais. Amerika mechanizuota, bet pasirodo, jos visuomenės negalima technikiniu braižiniu popieriuje pastoviai išreikšti. Jos pagrindas, tačiau, tas pats, kurį tėvai-kūrėjai nustatė: siekti gyventi, būti laisvais ir ieškoti laimės. Kertinis akmuo yra eilinis pilietis, kuris statomas augščiau valstybės ir augščiau kurios nors plikos teorijos, panašios toms, kurias sugalvojo Platonas, Hegelis ar Marksas.

Trumpai pasakius, Amerikoje gyvena judri visuomenė, kuri siekia tobulėti, bet niekados nėra tobula. Technikos pasiekimai jos dvasią pavaizduoja, bet nesudaro jos esmės. Amerikos visuomenė yra į Dievą tikinti visuomenė, kuri tvarkosi griežta pasaulietinės lyties valdžia. Pilietis čia augštesnis negu valstybė, nes jis Dievo kūrinys.

Anglų filosofijos istorijoj gerbiamas Jonas Stuart Mill, 1861 metais rašė:

"Vis pirmyn prasiveržti siekiantį Anglijos ir Amerikos būdą tegalima smerkti tik dėl menkumo dalykų, kuriems jo energija kaikada eikvojama. Bet pats būdas yra pagrindas didelėms viltims, pakelti žmonijos gerovę. Jei siekiami dalykai, kaikada, rodos žemi, visgi jiems suvartojama energija gali baigtis mechaninių prietaisų pagausėjimu, kuriuo, gali būti, atsirems žymūs intelektualiniai ir visuomeniniai polėkiai. Tegul tik tokios energijos esama — gal rasis ir tokių, kurie ją suvartos — ir žmogaus vidui tobulinti".

Ta "vis pirmyn prasiveržti" trokštanti dvasia, gerbianti, sauganti ir garbinanti eilinį pilietį, kaip Dievo kūrinį, iškasė Amerikos gelmių turtus, nutiesė kraštą geležinkelių tinklu, pristatė masinio pajėgumo verslo bei pramonės įmonių, ir jau dusyk metė savo svorį laisvės pusėje prieš pasaulį pavergti norėjusius. Gali būti, ta dvasia parodys žmonijai saugų kelią tarp priespaudingų, skurdą gaminančių komunizmo Schilės žiočių ir plėšraus, visuomenės gerovės nepaisančio išnaudojančio kapitalizmo Charibdės ilčių. Europa, su jos drungnais socialistiniais bandymais, matyti, dar nieko jaudinančio neparodė.

Vyt. Širvydas.

Knygų derlius 1952 m. Liet. Bibliogr. Tarnyba surašė 1950 m. 117 liet. knygų, išleistų visame laisvajame pasaulyje, kurių 61 — Š. Amerikoje, 45—Europoje, 10—P. Amerikoje ir 1—Australijoje. 1951 m. išleistų knygų skaičius padidėjo iki 151: Š. Amerikoje—114, Europoje—27, P. Amerikoje—6, Australijoje—3. Tačiau pr. m. antrajame pusmetyje išleista žymiai daugiau negu pirmajame pusmetyje, būtent 121 knyga. Taigi šiemet galima laukti, kad išleidžiamų liet. knygų skaičius pasieks 200-250, jei neatsiras kliūčių, nuo leidėjų nepriklausančių.

Visos knygos skelbiamos VLI Ko leidžiamoje "Knygų Lentynoje". Ten pat rasime ir visų svarbesnių liet. periodinės spaudos straipsnių bibliografiją. Tuo tarpu pr. metų "Knygų Lentynos" 7-9 ir 10-12 Nr. Nr. paskelbti 675 straipsniai, paimti iš 52 žurnalų ir laikraščių. Tai yra vertinga medžiaga visiems lituanistams, ypač mokytojams, nes knygų leidžiama dar nedaug ir dažnai tenka imtis laikraštinio straipsnio.

"Knygų Lentynos" prenumerata 1952 m. (6 Nr. Nr.) — $1.50. Pr. m. antro pusmečio 2 Nr. Nr. — 50 ct. Pinigus siųsti: Mr. A. Ružancovas, Lithuanian Bibliographic Service, 602 Harvey St., Danville, Illinois.

Prof. J. Puzinas baigia didesnę studiją iš 300 pusl. apie Vilniaus pilis.

Vytės Nemunėlio

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS

— geriausia dovana Velykom. Ši knyga yra didžiausias vaikų džiaugsmas. Ji tinka ir nemokantiems lietuvių kalbos, nes yra pridėtas vertimas į anglų kalbą. Knyga yra didelio formato ir turi 12 didelių keturių spalvų paveikslų, kietais viršeliais. Iliustravo pagarsėjusi vaikų knygų dailininkė V. Stančikaitė. Tad savo vaikus, sūnaičius arba gimines apdovanokite šia knyga ir jiems padarykite didelį džiaugsmą. Jos kaina tik $2. Užsakymus siųsti: J. Kapočius, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y. Taip pat reikalaukite pas knygų platintojus.

---

negali gyventi...

— Na taip, ir aš taip galvoju... Bet žinai, ir man pačiai lyg neramu. Sąžinė jau perdaug priekaištauja.

— Sąžinė?! Juk sąžinė — kunigų išmislas. Aš jokioje Evangelijoje apie sąžinę negirdėjau!

— Tai kodėl taip neramu kartais?

— Dėl to, kad nemoki savo galva galvoti, vaikeli. Atsimeni kažinkokius ten sapaliojimus ir manai, kad tai sąžinė. Kodėl va aš jokių skrupulų neturiu?! Žmogaus gyvenimas tai pašėlusi kova už būvį. Jei tik svyruosi, nuleidusi rankas lauksi, — kas kitas tau iš panosės geresnį kąsnelį ir nuneš. Jei ne aš, tai tu; jei ne tu, tai Stefanija; jei ne Stefanija, tai kokia kita išverstakė...

— O kaip tu manai, ar galėčiau Vilkaitį aplankyti?

Aldona susimąsto.

— O kodėlgi ne?! — pagaliau atsako. — Žinoma, jei jis pats pageidautų. O ką tu apie tai manai? Apsidžiaugtų?

— Hm, na, kaip čia pasakius... Jis nėra aklas: kas reikia matyti ir žinoti, tai visuomet pamato ir sužino. Atsargumo tai jam užtenka. Hm, na, kad ne pati nežinau.

Aldona žvilgteri į laikroduką. Taip, laiko labai nedaug: netrukus jai reikia išvažiuoti autobusu. Ji tiktai nori kai ką sužinoti:

— Na, o kaip šiaip judviem einasi? Patinka jis tau?

— He-he!... Kurgi nepatiks! Toks šaunus vyras ir, be to, turtingas. Kurgi ne! Ir taip karštai už alkūnės suspaudžia... He-he...

— O daugiau?

— Na, tai kaip čia pasakius... he-he... Pasitaiko ir daugiau... Bet aš vis dar iš tolo. Žinai, atpratus... he-he...

— Negi tau truks vėl priprasti?! Žinai ką, Marcele, tik tu nesnausk! Kalk, kol geležis karšta... Na, taip. O ar jis tau kaiką palieka? Nuperka šį tą?

— O kaip! Dažnai nuperka! Pinigų tai man negaili. Sako, to gero tai visiems užteks. Na, ir turi jis to brudo! Ir ko jam neturėti: juk arti kasos sėdi...

— Tai ir trauk iš jo pinigą! Ne dviem pirštais, o abiem rankom! Ir nesnausk, sakau! Stefanija gali papasninkauti. O į ligoninę tai dėl visako nueik. Ir būtinai gėlių nunešk. Pavyzdžiui raudonų rožių. Ir stebėk: jei džiaugsis, kvies dažniau aplankyti, tai ir eik, nieko nežiūrėk. Bet jei stabdys, prašys susilaikyti, tai dėl viso gero imk ir paklausyk. Na, bet aš jau skubu. Iki kito karto!

Skubėdama į stotį Aldona patenkinta šypsosi. Ak, nesvarbu, kad Marcelė ką nors rimto padarytų: užtektų, jei ji supjudytų Vilkaičius ir juos išskirtų.

O gal Vilkaitis ir kitokiu būdu įklius... Gal jis tikrai iš kasos skolinasi?... Tada užtektų trumpo laiškelio kur reikia, ir revizija pagautų Don Juaną... Savaime viskas pasibaigtų...

•

STEFANIJAI namai pradeda priminti tuščią karstą.

Anksčiau, nors vyras ir nevisuomet laiku pareidavo, bet jau pats laukimas pripildydavo namus kažinkokiu džiaugsmu. Nors nekartą ir apsibardavo, tačiau vistiek namai buvo pilni abiejų dvasios.

Dabar visai kas kita.

Kur tik nueina, visur atranda taip, kaip buvo palikus. Niekas be jos jokio daiktelio nepajudina, niekas knygos į kitą vietą neperkelia.

Kartais įsivaizduoja, kad Matas daugiau niekad negrįš, kad jo koja daugiau neperžengs namų slenksčio.

Gūdu jai pasidaro jau vien dėl tos minties. Juk kiekvienas daiktelis turi savo istoriją, kiekvienas mažmožis ką nors primena. Va, šitą paveikslą su skrendančiom gulbėm dovanojo jam gimimo dieną; šitą Marijos statulėlę — vardinėms. Aną vazą abu kartu pirko atostogų metu; šitą kilimą parsivežė iš atostogų... Servyzą juodviems dovanojo direktorius jungtuvių metinėse; didįjį kryžių klebonas atsiuntė...

Ne, ji negalėtų viena čia ilgiau gyventi. Būtinai turėtų parduoti namus ir kur nors kitur persikelti. Gyvenimą iš naujo pradėti nėra taip lengva...

Apie Balį Stefanija visai nenori galvoti. Ir taip graužėsi, kam tada su juo į intymias kalbas leidosi. Tačiau pats susitikimas buvo naudingas: pirma pati trupinį išsiblaškė ir galėjo ramiau su vyru kalbėti, o antra, įsitikino, kaip pavojinga moteriai su svetimu ir dar pretenzingu vyru susitikti. Tada nejučiomis pradeda veikti jo adoracijos, komplimentai, užuojautos ir savaime iššaukia nuoširdumą, linkstantį į simpatiją. Pačiai sunku kontroliuoti savo jausmus ir kalbas.

Balys mėgino kelis kartus skambinti, bet ji kiekvieną kartą sugalvojo įvairių priežasčių ir šiaipjau išvengė susitikimo. Kartą ir laišką atsiuntė, tačiau tuojau, tik perskaičiusi, jį sudegino, kad nebūtų pagundos dar kelis kartus skaityti.

Tačiau dabar, kai Matas guli ligoninėje, Stefanija pradeda bijoti savo vienatvės. Ją apninka įvairiausios mintys ir neduoda ramybės nei dieną, nei naktį. Dažnai regi savo vyrą, skubantį pas svetimą moterį, regi jį sėdintį su ja vienoje sofoje ir spaudžiantį alkūnę (ji žino, toks jau jo įprotis).

Paskum prisimena jo išsiblaškymą, staigų pyktį, nešvankius žodžius ir įvairius priekaištus. Ji niekad nepamirš jo žodžių:

— Kažin, ar kada nors buvo tarp mudviejų meilė... Ar mudu nevaidinova įsimylėjusių...

"Mano Viešpatie, — graužiasi Stefanija, — ir taip kalba tas, kuris, net mano tėvams nepritariant, mane laimėjo! Nejau visa, ką jis tada apie meilę kalbėjo, buvo tiktai vaidinimas?!"

Arba vėl. Pareina vėlai, alumi pakvipęs. Nepasako nė vieno švelnaus žodžio. Tačiau be jokios gėdos reikalauja, kad tuojau būtų švarūs baltiniai, kad bematant būtų vonia parengta, arbata pagal užsakymą paduota. Jei atsako kokį žodį, mėgina pasiteisinti, jis tuojau:

— Tai ką? Jau nenori manęs klausyti?! Iš namų pragarą darai? Ir dar nori, kad aš, kaip mokinys į pamokas, nė minutės nesuvėluočiau?! Kitas mano vietoje jau senai būtų ar tave perdirbęs, ar iš namų išvijęs...

Ne, ir maida kartais nepadeda. Neduoda nei jėgų, nei ramybės. Kartais iš viso negali nė Tėvė mūsų sukalbėti, tiek skausmo širdyje susirenka. Tada tiktai atsiklaupia, tvirtai suspaudžia rankas ir be pertraukos kartoja:

— Mano Dieve!... Mano Dieve!... Mano Dieve!...

Matas jau nustojo meldęsis. Kartais iš pykčio, kartais iš užuomaršos. Ir į bažnyčią pradėjo nebeiti. Jei ir nueidavo kada, tai tik į ankstybąsias, į skaitytas Mišias ir, nė pamokslo nelaukęs, prapuldavo.

— Nusibodo man jau apie tas nuodėmes ir pragarą klausyti, — pasakė. — Tartum visas kataliko gyvenimas iš nuodėmių ir tesusidėtų...

Stefaniją iš sunkių minčių pažadina telefonas. Valandėlę svyruoja, abejodama, ar beverta atsiliepti. Tačiau pagalvojusi, kad gal kas iš ligoninės skambina, paima ragelį.

— A, ponia! Labas vakaras! Kalba jūsų užmirštas pažįstamas Balys. Norėčiau būtinai su jumis pasimatyti. Gal galima užeiti? Juk dabar laiko turite.

— Aš negaluoju truputį. Turiu karščio. Tuojau eisiu į lovą.

— Tai aš paslaugysiu ponią. Bematant išgydysiu.

— Man reikia ramybės, poilsio...

— Tai galite ilsėtis, o aš ką nors paskaitysiu. Turiu naują eilėraščių rinkinį. Laukite manęs!

— Bet nepatogu... Juk esu viena. Vyras ligoninėje.

— Na, tai dar geriau, mielà ponia. Galėsime labai gražiai pasikalbėti. Tai laukite!

— Ne, palikite mane ramybėje! Labai prašau. Aš jau pusiau nusirengusi ir nebus kas duris atidaro.

— O, tai nieko! Aš barkštelsiu, o kai atrakinsite, valandėlę palauksiu, kol atsigulsite. Na, ligi pasimatymo!

— Prašau, palikite mane ramybėje. Šįvakar jokiu būdu negaliu jūsų priimti.

— Tai gal ką kitą pas save turite? Ką? Atvirai pasakykite!

— Pone Montvydai, skaitykitės su žodžiais. Nenorėkite manęs užgauti. Labąnakt!

— Aš vistiek užeisiu! Ligi pasimatymo!

— Nerasite manęs namuos, — dėdama ragelį, atsako Stefanija ir valandėlę susimąsto, ką dabar daryti.

O pagunda tyliai kužda. "Be reikalo užtrenki duris. Juk šiaip ar taip nuobodžiauji. Vyras vistiek tavimi nesirūpina. Jam vistiek. Tau gi reikia žmogaus!"

"Gerai darai: jei kerti piktžolę, tai kirsk nuo pat šaknų, — atakuoja sąžinė. — Neprasidėk su juo, neįsileisk, geriau išeik iš namų".

Stefanija ilgai negalvoja: ant galvos užsideda pilką skarelę, ant pečių užsimeta apsiaustą ir pro užpakalines duris išeina į miestą. Iš karto pasuka šalutinėmis gatvėmis, skubiais žingsniais žengia į miesto vidų ir nė nesidairo į šalis.

Ją užkalbina įsigėręs praeivis, bet ji nieko neatsako. Jai kažin ką pasako budįs policininkas, bet jo žodžių neišgirsta.

Ji pati nežino, kur eina. Žino tik viena: bėga nuo žmogaus, kuris nori sudrumsti jos ramybę ir nerimą sukelti. Bėga nuo malonaus žmogaus, kaip nuo kokio priešo, nes ir skaudžioje nelaimėje nori likti ištikima savo priesaikai.

Staiga atsimena, kad senais laikais tokiu atveju žmonės ieškodavo prieglaudos bažnyčiose. Ten jų nepaliesdavo joks įstatymas nė bausmė.

Nepasijunta, kaip įeina pro dideles duris.

(Bus daugiau).

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

1. $11.500. Bloor - Dovercourt Rd. 8 kambarių mūrinis su garažu namas. Įmokėti $3500
2. $12.000. Bloor-Yonge. 8 didelių kambarių, 2-jų augštų, mūrinis su garažu namas. Įmokėti $3000.
3. $14.000. Indian Rd.-Wright Ave. 8 did. kambarių, moderni virtuvė, mūrinis namas. Įmokėti $4.800.
4. $15.000. Dundas-Dufferin. 11 didelių kambarių, 4 modernios virtuvės. 2 vonios, 2 garažai, vandeniu ir alyva apšildomas, mūrinis atskiras namas. Įmokėti $5000.
5. $17.900. Indian Rd.-Howard Park Ave. 7 did. kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios, vandeniu apšildomas, atskiras mūrinis su garažu namas. Įmokėti $6.900.
6. $26.000. St. Clair Ave. Rd. 14 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas, vandeniualyva apšildomas. 3 vonios, did. sklypas. 2 garažai. Namas tuščias, parduodamas dėl palikimo. Įmokėti $8000-9000.

R. TESLIA

Real Estate

863 BLOOR STREET WEST

(prie Ossington Ave.)

APSIRŪPINKITE ANGLIMIS

per mūsų atstovą V. AUŠROTĄ, 263 Havelock St., Toronto Skambinti telefonu LO. 3647

NORRIS FUEL CO.

30 Polson St., Toronto, tel. GL. 2491.

Įvairiomis progomis tinkamas dovanas rasite tik J. BERŽINSKO parduotuvėje

1212 Dundas St. W. Tel. LA. 9547

Be to, išskyrus tabako gaminius, už visus įpirkimus duodami BONAI.

RADIO DESPATCHED A·B·C TAXI

TEL. EM 3-2131

Budime 24 valandas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS – vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

RECEPTAMS NAUJIEMS AR SENIEMS tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai.

TAIP PAT TURIME:: Trejos devynerios, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, kosmetikos, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543

VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kąi darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 Claremont Str. – Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

AUTO VAIRAVIMO MOKYKLA

savo 1952 metų sezoną jau pradėjo vasario mėn. 1 dieną. Pereitame sezone mūsų vairavimo mokykla išmokino 104 kursantus, kurie gavo šoferio liudymus važinėti savo mašinomis, o 18 kursantų gavo pilnas šoferio teises.

Gerai patyrę ir sugebą prisitaikinti prie kursantų instruktoriai tęsia savo darbą mūsų klijentų labui.

Geri mokymo metodai, išdirbti mokyklos kartu su instruktoriais, bus pritaikinti šiame mokymo sezone.

Mokinkis vairuoti greit ir pigiai

WALTER BULCZAK

Auto Vairavimo Mokykloje

618 A QUEEN ST. WEST, TORONTO Telefonas WA. 8723

Informacija veltui kasdien nuo 10 a.m. iki 10 p.m

WINNIPEG, Man.

Mokykla keičia patalpas.

Dabartinėse Immaculate Conception parapijos mokyklos patalpose susidarė tam tikrų sunkumų, ypač finansinių, nes reikėjo už kiekvieną klasę už valandą mokėti po 1 dol. Tuo reikalu vasario 24 d. buvo sušauktas tėvų komiteto ir mokytojų posėdis, kuriame prieita išvados kreiptis į L. Klubo valdybą ir paprašyti jų salėje mokyklai patalpų. Tartis su Liet. Kl. valdyba nuvyko tėvų komiteto pirmininkas p. Malinauskas ir p. P. Matulionis. Atsakymą gavo teigiamą. Klubas mokyklai patalpas davė nemokamai. Mokykla galės padaryti ir savo pasirodymą, kurį taip pat pažadėjo paremti.

Nuo kovo 15 d. pamokos prasidės Lietuvių Klubo "Manitoba" salėje, 240 Manitoba St. Privažiuoti galima: "Main St." tramvajais arba "Salter" elektriniu autobusu.

— Prieš 4 metus atvykęs iš tremties Winnipegan vienas slovakas, prieš dvejus metus netoli Reston miestelio nusipirko ūkį. Užpraeitą savaitę gretimame ūkyje padarė žemės gręžimus, rado milžiniškus kiekius naftos. Šį pavasarį darys jo ūkyje gręžimą. Tikimasi taip pat rasti didelę versmę, nes ženklai jau pastebėti.

—Vasario 24 d., sekmadienį, lietuvės moterys surengė balių pagerbti Albinai Razmienei, susilaukusiai kūdikio — gražaus berniuko, Romučio Jono. Ta proga motinai buvo įteikta dovana — vaikui kėdė. Rengėjos: Gertruda Galminienė ir Bronė Jančienė. Dalyvavo daug moterų, kurios jaukioje nuotaikoje praleido vakarą.

— Vasario 29 d. mirė Kazimieras Urbonas.

— **Berlynas.** — Abu sektoriai atšventė požeminio traukinio 50 metų sukaktį.

Testamentų surašymas

(Atkelta iš 3 psl.)

tais užrašydami prisilaikydami tik savo krašto įstatymų ir kanadiški testamentai negalioja. Štai mūsų civilinių įst. X tom. numato, kad Lietuvos piliečių, gyvenančių užsienyje surašyti testamentai būtų patvirtinti mūsų konsulo arba atstovybės.

Kiekvienas iš mūsų tikime, jog anksčiau ar vėliau sugrįšime į savo Tėvynę. Beabejo, ten neberasime to viso, ką esame palikę, bet žemės plotus tikrai teberasime. Jų niekas nepajėgs nei išsplėšti, nei išvežti. Nors šiandien mūsų turtais naudojasi svetimieji, tačiau būdami čia tremtyje, jau vien dėl tos minties, kad vistiek sugrįšime, galime daryti tuo reikalu reikiamus patvarkymus. Tam, atrodo, šiuo metu ir tėra tik viena galimybė — testamentai.

Mūsų krašte turto perleidimų testamentais skaičius, palyginamai, buvo didelis. Sunkus karo metas, o ypač tremties metai, visa tai pakeitė. Būdingiausia, kad daugelis iš mūsų esame įsitikinę, jog šiose sunkiose tremties sąlygose nesą jokios prasmės galvoti ne tik apie bet kokius testamentus, bet ir apie paliktą turtą. Taip galvodami klystame. Testamentiniu keliu rikiuoti savo turtą galime visuomet ir tam niekas nekliudo. Taip, šiandien mes kalbame apie įvairias būsimas reformas išlaisvintoje tėvynėje ir tikime, kad tas atsilieps ir į buvusius įstatymus. Šia proga tik viena norėčiau pastebėti, jog jokia reforma bei naujas įstatymas mūsų iš kapų neprikels ir už mus nesurašys testamentų.

Baigdamas norėčiau pažymėti, jog sudarydami bet kokius testamentus turime būti labai atsargūs ir apdairūs. Svarbiausia, turime žinoti tam pačius pagrindinius, kaip jau išsiaiškinome, reikalavimus. Kaip matėme, ypač Kanadoje, ypatingo mokslo bei gudrumo nereikia. Svarbiausia, kad testamento surašytojas mokėtų angliškai. Sugebėjome pasirašyti naminius testamentus savame krašte, tai pilniausiai sugebėsime atlikti ir čia. Todėl **dėl surašymo kanadiškų testamentų, manau, nėra jokio reikalo kreiptis į kokius advokatus ir mėtyti savo sunkiai uždirbtus skatikus.** Tą patį galime pasakyti ir apie testamentus dėl turtų paliktų tėvynėje. Tuo reikalu, manau, geriausiai kreiptis į mūsų vietos konsulatą, kurio adresas yra toks: Dr. V. Gylys, Consulate General of Lithuania, 11 Grenadier Heights, Toronto, Ont.

Adv. Jer. Valaitis.

Radijo nugalėjo Atlantą prieš 50 metų

Šiandien Atlantą lengvai perskrenda ir lėktuvai. Radijo bangos Atlantą nugalėjo prieš 50 m. Tai buvo 1901 m. gruodžio 12 d. G. Marconi su primityviu ausiniu priimtuvu St. Johne, Newfoudlande, pirmą kartą išgirdo Morzės abėcėlę iš Poldhu, Cornwally, britų mokslininko J. A. Fleming pasiųstą "S". Marconi savo užrašų knygutėje lakoniškai užrašė: "Signalai 12.30, 1.10 ir 2.20".

Siuntėjo buvo panaudotas nafta varomas motoras, pagaminęs 25 k.w., 2000 voltų. Marconi panaudojo balonais iškeltą į 400 metrų augštį anteną.

Tunelis po Mont Blanc

Italija, Prancūzija ir Šveicarijos Genevos kantonas susitarė po aukščiausiu Europos kalnu Mont Blanc prakasti tunelį automobilių keliui.

Šiuo metu iš Genevos į Milaną artimiausiu keliu yra 307 mylios, o žiemos metu net 504 mylios. Prakasus tunelį, kuriuo teks važiuoti 12 minučių, tebus 222 myl.

Darbus numatoma pavesti privačioms kompanijoms.

Kova su nemoralia literatūra

Kanadoje veikia 1950 m. vad. Davie Fulton įstatymas draudžiąs platinti ir spausdinti kriminalinius "Comicus". Bet nėra įstatymo, kuris draustų spausdinti nemoralias knygas. Yra tik įstatymas, draudžiąs jas įvežti. Bet tai labai lengvai apeinama, kai Kanadai skirtųjų egzempliorių kuriame nors puslapy įrašoma "Spausdinta Kanadoje" ir užsakytojams siuntinėjama po vieną egzempliorių iš JAV. O tokių siuntinių esą masės. Biznieriškos nemorališkų leidinių leidyklos, pasak Tėvų Paulistų davinių, kasdien išsiuntinėjančios 30-60.000 reklaminių lapelių po visas JAV ir Kanadą.

Dėl to Kanadoje vyksta gyvas sąjūdis ir ruošiamasi parlamentui pasiūlyti įstatymą, visiškai uždraudžiantį nemoralią spaudą.

SPORTAS

Krepšinis

Lygoje, kurioje dalyvavo ir mūsų "Vytis", finaliniame susitikime japonų sporto klubas "Mustangs" pralaimėjo MUN 43:52, kuriam užpraeitą sekmadienį ir mūsų vyrai pralošė. Mūsų komanda liko ketvirtoje vietoje. Šiom rungtynėm pasibaigė krepšinio turnyras ir krepšinio sezonas šiame krašte.

Stalo tenisas

Mūsų klubo komanda, kuri dalyvauja Toronto miesto pirmenybėse, eina be pralaimėjimo. Dar liko dvejos rungtynės, po kurių paaiškės ir nugalėtojas. Atrodo, kad mūsų trejetukas su Toronto miesto meisteriu Pr. Gvildžiu iškovos pirmą vietą. Be meisterio mūsų spalvas gina p. Rautinš ir p. Ranonis.

Lukas.

Šachmatai

Kovo 2 d. įvyko draugiškos šachmatų rungtynės tarp lietuvių ir latvių šachmatininkų. Lietuviai nugalėjo latvius rezultatu 3:2. Susitikimų pasekmės:

Matusevičius — Lidacis 0:1,
Paškauskas — Rudzitis 0:1,
Stepaitis — Blanbergs 1:0,
Rimas — Zvaigzne 1:0,
Sirutis — Pipe 1:0.

Tikimasi, kad sekančiose tarpklubinėse pirmenybėse latvis Lidacis sustiprins lietuvių komandą, nes latviai vargu ar begali sudaryti stiprią komandą.

Pranas Mačiulaitis.

Taikli pastaba

Jėzuitas tėvas Lombardi, didysis pamokslininkas ir kovotojas su bolševizmu, dabar važinėjąs po Pietų Ameriką, teisingai nurodo, kad Italijoje gyventojų perdaug, daug jų emigruoja, emigruoja ir italai komunistai, bet nei vienas iš jų nesiveržia į garbinamąją laisvės šalį... Sovietų Rusiją. Kodėl?...

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

$3.000 įmokėti, mūrinis, dviejų augštų, 7 kambarių, aliejumi šildomas, su dvigubu garažu.
$3.500 — mūrinis, 7 kambarių, dviejų augštų.
$4.900 — mūrinis, 8 kambarių su garažais, gerame stovy namas.
$5.000 — 11 kambarių, mūrinis, atskiras, su dviem garažais.
$5.000 — atskiras, plytų namas, 10 kambarių, su dviem garažais. Savaitinės pajamos $115. Parduodamas su baldais.
$5.500 — (pilna kaina $10.500), mūrinis, 8 kamb., su dvejomis moderniomis virtuvėmis.
$6.500 — atskiras, mūrinis, vandeniu ir aliejum šildomas, 9 kambarių namas ir garažai.
$7.000 — vandeniu ir aliejum šildomas, mūrinis, atskiras su 3 virtuvėmis.
$7.000 — 10 kambarių, 17 metų senumo, dviejų augštų, atskiras, vandeniu šildomas.
$10.000 — atskiras, aliejum šildomas, 3 vonios, 3 virtuvės. Mėnesinės pajamos $500.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941 po darbo tel. LY. 7178

K. Willes Real Estate

GRAŽI TRADICIJA IŠ LIETUVOS

Vieną kartą į metus — Balandžio pirmą Jūs turit linksmą visiems lygiai taikančią

KULTUVĘ.

Visi žino Kultuvę. Išsirašykit ir Jūs Kultuvę — gausit tiesiai į namus. Suraskit keturius Kultuvės skaitytojus ir atsiųskit dolerį laiške. Viena Kultuvė — 25 ct., amerikiečiai gali siųsti smulkiais pašto ženklais. Dar šiandien rašykit Kultuvei: 373 South Second St., Brooklyn, N.Y.

WILLIAM BOLLAND Real Estate

1138 COLLEGE ST., TORONTO, ONT. Tel. LL. 3744

Maloniai praneša,

kad jų firmos atstovu yra paskirtas

FELIKSAS SENKUS

Jis mielai Jums patarnaus ir padės išspręsti Jūsų nekilnojamo turto problemas: parduodant ir perkant namus, ūkį ar biznį.

TURIME PARDUOTI:

1. AMELIA—PARLAMENT. 2 augštų mūrinis namas, 8 kamb. kartu su baldais, patalyne, indais ir kt. Vieta garažui. Įmokėti $2.500. Išsimokėjimas $11.000.
2. 100 akrų mišrus ūkis, geri trobesiai, 80 mylių į rytus nuo Toronto, upelis, elektra. Kaina $5.500. Įmokėti pusę.
3. ST. CLARENS—BLOOR. Mūrinis namas. 8 kambariai, 3 virtuvės. Aliejaus šildymas. Kaina $13.500, įmokėti $5.000.

IŠSIKIRPK ŠĮ LAPELĮ, GAUSI PAPIGINIMĄ IR VĖLIAU!

Nuo š.m. kovo mėn. 1 iki kovo 16 dienos skelbiamas

vyriškų ir moteriškų laikrodžių IŠPARDAVIMAS

LIETUVIAMS NUOLAIDA nuo 25 iki 45%

Garantija vieniems metams

ANT. SLABOŠEVIČIUS

Jewellery and Watches Importers Agent

1330 Dundas St. West, Toronto. Tel. LA. 1306

Kreiptis vakarais tarp 6-8 val.

Atsinešk šį skelbimą – 10% nuolaidos!

Naujas atradimas sustabdymui: galvos niežėjimą, plaukų kritimą pleiskanoms. Shampo o— $1.60. Tonic — $1.40

Sekmingi rezultatai arba grąžinam pinigus

GOLDENBERGS HAIRDRESSING

Ilgalaikio sušukavimo ir plaukų dažymo specialistas

Atdara vakarais

1138 DUNDAS ST. W. (prie Ossington Ave.) Telef.: ME. 8117

MANNING CARTAGE & MOVERS

184 Manning Ave.

Tel. WA—0791

Perkraustome ir pervežame įvairius daiktus vakarais ir dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

Dėmesio!

Vestuvių apeigos ir pokyliai įgrojami į plokšteles.

Pigiai ir sąžiningai taisomi televizijos ir radijo aparatai.

Taip pat mes pravedame auto radijo ir televizijos instaliacijas. Darbas atliekamas prityrusių radijo-televizijos techniků. Jūsų patogumui aparatus mes paimame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL. 5039

67 LAKEVIEW Ave., Toronto

B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

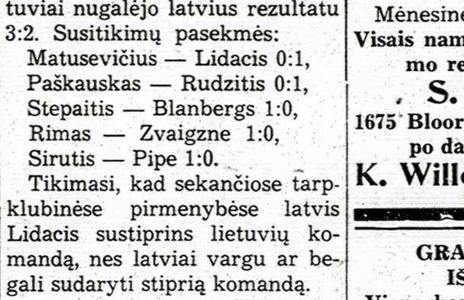

MIŠINYS PAGAL JŪSŲ SKONĮ

Atliko Europos specialistai

Lietuvis pigiai perveža baldus,

bagažą, prekes ir kt.

Vežama ir į provinciją.

406 MONTROSE AVE.

Toronto, Ont.

TELEF. LA. 3911

Pavasariui .... Vasarai!

Moderniškas siuvimas iš geriausios Virgin vilnonės (100%) medžiagos. Didžiausias medžiagų pasirinkimas ir įvairiausiomis kainomis. Mes turime madų pavyzdžių jau 1952 metų pavasariui ir vasarai.

VYRAMS: kostiumai . . . švarkai . . . kelnės . . . paltai . . . ploščiai . . . virš. baltiniai (iš Nylon) . . . sportiniai baltiniai . . . apatiniai baltiniai . . .

Geriausių siuvėjų siuvimas pagal išmatavimą ir Jūsų skonį. Be to, darbas garantuotas.

MOTERIMS: Nylon kojinės. Duodame 2-jų mėn. garantiją, kad kojinės laikys ir akys nepasileis. Pasileidus akims tame laikotarpyje, pakeičiame kojines arba grąžiname pinigus.

Užsisakykite dar šiandien, sutaupysite.

Informacijoms ir užsakymui kreiptis:

224 STERLING RD., TORONTO, ONT. TEL. LA. 9935

Agentas K. KIŽYS

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina **$125.** Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. **Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.**

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina), Tel. PL. 8094, PL. 8095

$10 nuolaidos

kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50.

DR. F. TICKETT
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
338 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
riima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

DANTISTAS
J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

r. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
irmadieniais ir ketvirtadie ais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

AKIŲ SPECIALISTAS
M. STEFANUK
(optometrist)
Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
2 Bathurst. Telef. EM 3-6373

BR. BUKOWSKA, R.O.
AKIŲ SPECIALISTĖ
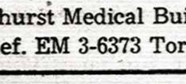
ikrinu akis ir pritaikau akius suaugusiems ir vaikams.
riėmimo valandos: kasdien o 10 val. ryto iki 9 val. vak.
ekmadien. pagal susitarimą.
5 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.
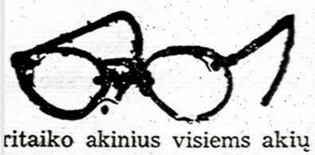
ritaiko akinius visiems akių efektams. Ištiria akių nerus, kurie dažnai sukelia galos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
170 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

SHIFF'S
VALYMAS —
PROSAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
9 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

DANIEL D. STOKAL
B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS
Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
office telef. PL 1753,
Res. tel. LY 5797

MANN-MARTEL
KEELE—ST. CLAIR
$10.000. 7 kambarių, gerame stovyje mūrinis namas, kietmedžio grindys, garažas, įmokėti $3.000.
QUEEN—DOVERCOURT RD.
$3.000 įmokėti. Balansas $10.000. 10 kambarių apmūrytas namas, 2 vonios, garažas. II ir III augšto baldai. $200 pajamų į mėnesį pliuš 3 kamb. namo savininkui.
BLOOR—HIGH PARK
$15.900. 8 kambarių atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, garažas.
PARKDALE
$16.900. 9 kamb. atskiras mūrinis namas. Gražūs dideli kambariai, moderniška virtuvė, karšto vandens su alyva apšildymas, patogus susisiekimas.
COLLEGE ST.
$7.000 įmokėti. Balansas $10.000. Atskiras mūrinis triplex. Krautuvė ir 3-jų kamb. butas I-me augšte, 5-kių kamb. btas II-me ir toks pat III-me augšte.
Visais namų pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės į
V. MEILUS
1663 Bloor St. W. Tel. OL 2354
MANN & MARTEL
REALTORS

Kiekvieni savaip

Berlyniečiai ir sunkiose dienose humoro nepraranda. Pasak jų Berlyno mergaitės labai gerai pažįsta visų okupacinių pajėgų karius. Rusai jas grobią, prancūzai joms merkią, amerikiečiai jas vedą, o britai skubą namo skirtis su savo žmonomis.

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs
(EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DR. A. RATINOW
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, asthmos, reumatizmo ir kt.).
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

.. ŠYPSENOS ..

Rimtas liudininkas

Tarptautiniame chirurgų suvažiavime pereitą vasarą Paryžiuje rusas pasakoja:

— Vienas mūsų darbininkas apako. Mes jam grąžinome regėjimą naujų matančių stiklinių akių dėka. Tai sovietinio mokslo stebuklas!

— Kas čia tokio, — tuoj įsikiša amerikietis. — Vienam mūsų darbininkui pernai mašina nutraukė pirštus. Mes jam tuoj įskiepinom karvės spenius. Dabar jis ir pirštus turi ir 11 litrų pieno kasdien duoda . . .

— Netiesa! — sušunka sovietų profesorius, — ar turit liudininką, kuris tai matė?

— Žinoma, — rimtai atsakė amerikietis. — Tai tas jūsų darbininkas su stiklinėmis akimis.

"G.Š."

Aišku dėl ko

— Nesuprantu, kaip moterys gali būti tokios gražios ir tokios kvailos?

— Mes esame gražios, kad mus mylėtų vyrai, o esame kvailos, kad vyrus mylėtume.

Sekminga pedagogika

Winnipego jaunuolių teisme buvo toks susigalvoti vertės nuotykis.

Teisėjas apklausinėja vitrinas apiplėšinėjant sugautą jaunuolį:

— Kuo verčiasi tavo tėvas?

— Mano tėvas yra vienos pedagoginės mokyklos direktorius.

Kuo jis kaltas

Londono teisman patenka jūrininkas, kaltinamas tuo, kad buvo sulaikytas gatvėje visiškai girtutėlis. Jis aiškinasi, kad negėręs nieko daugiau kaip arbatos su romu.

— Kaip toks jūrininkas gali nusigerti nuo arbatos su romu,— suabejoja teisėjas.

— Matot, šeimininkas pamiršo įpilti arbatos, — paaiškina jūrininkas.

Atkeršijo

Teismas priteisė nuomininkui apleisti butą ir dar jį išdažyti. Ką darys, reikia vykdyti. Jis susirado kitą butą, o šitą ėmė pats dažyti. Jam pagaliau baigus darbą ir išėjus, šeimininkas nuėjo pažiūrėti ir nustebo: visi kambariai buvo išdažyti raudonai.

Keršyti saldu

Filadelfijoje buvo užregistruotas toks įvykis.

Jau pagyvenusiai poniai įkando pasiutęs šuo. Kadangi pas gydytoją ji atvyko pavėluotai, tai gydytojas jau abejojo ar begalima bus ją išgelbėti ir priminė, kad vertėtų ir testamentą dėl visko parašyti. Pacientė tuojaus pat priėjo prie gydytojo stalo ir paėmus lapą popieriaus pradėjo rašyti.

— Ar gali Tamsta testamentą taip staiga surašyti? — paklausė gydytojas.

— Aš nerašau testamento, — atkirto pacientė. — Aš pasižymiu, kam turėsiu įkąsti.

— o —

— Tomuk, pasakyk man, kur yra Meksika?

— Dešimtam puslapy geografijos knygoj.

Toronto plėšikai

Kovo 4 d. iš Bank of Montreal skyriaus College-Manning gatvių kampe 3 plėšikai išnešė $24.696. Per 2 minutes tarnautojai ir 20 klijentų buvo sustatyti prie sienos, pinigai sukasti į popierinius krepšius ir plėšikai išvažiavo puikia mašina, išvakarėj pavogta, kuri už keleto blokų buvo rasta pamesta gatvėje.

Policija tuojaus pradėjo įtariamųjų medžioklę. Jų tarpe buvo tūlas Steve Suchan, policijai žinomas padugnių herojus. Kovo 6 d. du sekliai pagaliau aptiko gatvėje ieškomą mašiną ir College ir Lansdowne gatvių kampe prispyrė ją sustoti prie šaligatvio. Kai tik seklys E. Tong prisiartino prie mašinos, iš jos iššokęs plėšikas pradėjo šaudyti ir Tong sukniubo dviejų kulkų perverta krūtine, o antrasis plėšikas iš mašinos peršovė dar neišlipusį iš savo mašinos, antrą seklį. Plėšikai tuojau nuvažiavo, bet antrasis seklys dar pajėgė per radiją iššaukti policiją ir greitosios pagalbos mašiną. Plėšikai nerizikavo toli važiuoti, nes viso miesto policijai jų valdoma mašina, aišku, buvo jau žinoma. Jie pametė mašiną gatvėje ir kažkur pasislėpė. Apsuptam rajone padaryta krata nedavė vaisių. Policija nusprendė, kad jie galėjo spėti patekti į Montrealio traukinį anksčiau negu ten atvyko policija, tad paprašė Montrealio policiją pasekti Suchan ten turėtą butą 3455 Cote des Neiges Rd. Ištikrųjų kovo 7 d. vakare jis ten atėjo. Jo vonioje ir virtuvėje jau buvo pasislėpę po du seklius. Įėjęs į miegamąjį Suchan kažką pajuto, nes išsitraukė automatą, bet sekliai nelaukė — jis krito pervertas trijų kulkų — per vidurius, krūtinę ir ranką. Nuvežtas į Queen Elizabeth ligoninę, kur budriai saugomas policijos.

Peršautas seklys Tong, kelias dienas kovojęs su mirtimi, rodo gerėjimo žymių, jo draugo Perry padėtis pavojų nesudaro. Plėšiko Suchan bendras Jackson tebėra nesugautas, policijos žiniomis Montrealy. Mašinoje, kuria du plėšikai pasiekė Montrealį, rasta 3 automatai, 4 pistoletai ir 1000 šovinių. Suchan su savimi turėjo 3 ginklus.

PARDUODAMI NAMAI

Bloor—High Park rajone
$16.000 Edna Ave. Atskiras, mūrinis 8 kamb. namas. Alieju-vandeniu šildomas. Dvigubas garažas.
$10.000. Indian Grove. Pusiau atskiras, mūrinis 8 kamb. oro anglim šildomas. Garažas. Įmokėti apie $5.000.
Prie Bellwoods Park
$20.500. Atskiras mūrinis, 15 kambarių, aliejum-vandeniu šildom. 3 modern. virtuvės. Atskiri į kiekvieną augštą įėjimai, garažas. Sklypas 50 x140. Įmokėti apie $8.000. Geras pajamoms pirkimas.
Dufferin St.
$13.500. Geram stovy 8 kamb. Įmokėti $4.500.
Dundas St.—Bellwoods
$4.000 įmokėti. 5 kambarių su krautuve arba restoranu, mūrinis, geram stovy namas.
Iš keletos šimtų pasiūlytų namų Tamstos galite pasirinkti pagal savo pageidavimus ir pagal turimas sumas. Taip pat sudarome paskolas.
DR. JUOZAS KAŠKELIS
WA. 2648, WA. 2647
575 Queen St. W. (prie Bathurst)
R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

— Hello, Magdute, ar tu dar mane vis myli?

— Magdute? Mano vardas yra Elena.

— Labai atsiprašau, man atrodė, kad šiandien trečiadienis.

Susipažinimo ir susirašinėjimo biuras atlieka visus patarnavimus. Atstovauja du vokiečių biurus. Griežčiausia paslaptis. Sąrašai tik $1. Rašyti: "Viktoria", 355 Clarence Str., London, Ont.

"ALEKSANDRA" modistė
Namuose priima užsakymus atnaujinimams ir naujoms
MOTERIŠKOMS SKRYBĖLĖMS
Kaina prieinama
22 Lakeview Ave., tel ME.2398
(prie Dundas ir Ossington)
Toronto, Ont.

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau visų firmų radio aparatus, patefonus ir kitus toje srityje susijusius darbus atlieku greitai, pigiai ir sąžiningai.
Darbas garantuojamas.
Paskambinus atvažiuoju į namus. Laik tel. MU. 0753.
190 Wright Ave., Toronto

OREST HERASYMIUK,
Phm., B., Ph. C.
VAISTINĖ
Išpildau receptus ir siunčiu vaistus Europon.
204 BATHURST ST.
(prie Queen)
Tel. EM. 3-1979 Toronto, Ont.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.
Suite 410,
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM. 4 - 9912.

Lietuvių Baldų Krautuvė
"MOHAWK FURNITURE"
2448 Danforth Ave., - Telef. OX. 4444
Didelis pasirinkimas baldų, radio, televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, krosnių ir vaikų baldų.
Minkštus baldus dirbame pagal užsakymus ir taisome senus
Lietuviams 10% nuolaida
Krautuvė atidaryta iki 9 val. vakaro.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
Ed. KONDRATAS
Turiu didelį pasirinkimą angliškų ir vietinių medžiagų kostiumams ir paltams. Visus siuvimo darbus atlieku skoningai, punktualiai ir pigiai.
1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto, Ont., Canada
Telef. LL. 9626

KEPAME
juodą ir baltą ruginę duoną.
Taip pat priimame užsakymus sviesto tortams ir kt. pyragaičiams.
ESTO BAKERY
1017 Pape Ave., Toronto, Ont.
Telef. GL. 2607
vakarais LL. 6173.
Savininkas S. Krabi.

Pašaliname pleiskanas
ir sulaikome krentančius plaukus.
Pasisekimas garantuotas.
Atidaryta vakarais
LYDIA LAWTON
636 COLLEGE ST.
Toronto. Tel. ME. 3060.
(prie Health Bread Bakery)

Jei norite pirkti ar parduoti
namus, apartmentus, hotelius ir kt. biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą.
Pardavimui turime didelį pasirinkimą.
Prašome kreiptis:
JOHN BARCAS
Atstovauju:
Bolton Real Estate
357 Roncesvalles Tel. OL. 5169
Namų adresas: 213 Keele St., Toronto, Ont. Tel. LY. 8707

Dėmesio, Tautiečiai!
PIGIAUSIAS IR GERIAUSIAS BATŲ TAISYMAS
yra tik lietuviškoje
"SIMON" batų taisymo dirbtuvėje
812 DUNDAS ST. W., TORONTO
Vyr. batų taisymo kainos (puspadžiai ir kulnys): $2.20, $2.50, $2.75, $3.25.
SAV. S. ANDRIEKUS

LONDON FURNITURE CO
Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai—parduodami naujį ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

MES GELBIME ATSIKVIESTI JŪSŲ GIMINES IR DRAUGUS Į KANADĄ.
Mūsų notaras S. Heifetz virš 30 metų yra emigracijos ekspertas ir tvarko visokius dokumentus: laivų, lėktuvų bilietus, pakietų ir pinigų persiuntimą, pasų ir vizų išdavimą į JAV ir kitus kraštus, o taipogi pilietybės dokumentus, testamentus, įgaliavimus, sutartis ir kit.
DOMINION TRAVEL OFFICE
S. HEIFETZ, VIEŠOJO NOTARIJATO VEDĖJAS
143 QUEEN ST. W., Toronto 1, Ont. - - - Telefonas PL. 6451
Mes susirašinėjame vokiečių kalba

Parduodant ar perkant namą ar biznius
JŪSŲ PATARNAVIMUI
Antanas-Tony MORKIS
Real Estate darbe turis didelio patyrimo
ROY BURBANK REAL ESTATE
1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)
KE. 7904 Vakarais LL. 5143

Visų rūčių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKĄ
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

AR APDRAUDEI VISKĄ KĄ TURI?
Visais apdraudimo reikalais kreipkitės į:
Y. ONYSCHUK
INSURANCE & REAL ESTATE
Susikalbu įvairiomis kalbomis.
Perku ir parduodu, keičiu įvairias nuosavybes
1165 Dundas St. W. Toronto. Norint skambinkit: KE 5944.

"Reiškite jausmus gėlėmis" — skambinkite AD 1618
THE VICTORY FLORIST
Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis
HAMILTON FUEL CO.
Savininkas W. WILSON
Telefonas RI 4411 143 Hamilton St., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.
Mes gaminame geriausios kokybės produktus:
šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.
Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Patarnauja lietuviams jau 16-ka metų!!
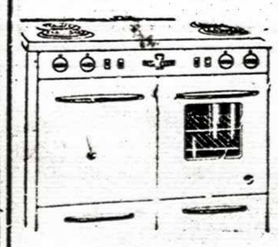
Turime pilnus baldų komplektus įvairiems kambariams. Skambinkit mums, mes savo auto paimsime ir atvešime krautuvėn VELTUI.
Dėmesio!!
Šis kuponas vertas $10.00
jei pirksite prekių už $100.00.
BEAVER BEDDING & UPH. CO.
2605 Dundas St. W., Toronto. Tel. JU. 3811

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-6509

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO
QUEEN WEST FURNITURE CO
Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.
- lovų komplektai,
- siuvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

DĖMESIO! DĖMESIO!
Valgyklą "BALTIC"
870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont
perėmė naujas savininkas. - - Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos
Sav. Feliksas Jonynas

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI
50 akrų, 16 sodinimo teisė — $17.000, įmokėti $2.500; 50 akrų, 17 sodinimo teisė, $22.000, įmokėti $3000; 75 akrų, 25 sodinimo teisė, $25.000, įmokėti $4000; 100 akrų, 20 sodinimo teisė, $26.000, įmokėti $3000; 132 akrų, 26 sodinimo teisė, $32.00, įmokėti $5000; 140 akrų, 35 teisė, $45.000, įmokėti $6000. Artėjant pavasariui pasitaiko neretai pardavimui gerų ūkių su žemais įmokėjimais. Nepraleiskite progos, nedelsdami kreipkitės į
Juozas Žemaitis
R.R. 6 SIMCOE, Ont. Telefonas 1542 W 14
Reprez.
FREEMAN & NEWTON Real Estate Brokers, Simcoe, Ont.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas
STINSON'S JEWELLERY
2186 DUNDAS ST. W. TORONTO
Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

TORONTO, Ont.

Parapijos rekolekcijos

Ateinantį sekmadienį, kovo 23 d., per graudžių verksmų pamaldas Toronto liet. kat. parapija pradeda šių metų gavėnios susikaupimą — rekolekcijas, kurios tęsis per dvi savaites vakarais. Rekolekcijas ves žymus rekolekcijų vedėjas jėzuitas Tėvas J. Venckus.

Pijaus XII minėjimas

Kovo 23 d., sekmadienį, gražioje Kolumbus salėje įvyks Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII 75 metų amžiaus ir karūnacijos sukakties minėjimas. Paskaitą skaitys iš Hamiltono kviestas svečias, žymus visuomenininkas ir geras kalbėtojas J. Matulionis. Programoje numatoma plati meninė dalis. Tikimasi, minėjime garbės svečiu turėti J.E. Toronto vyskupą.

Lietuvių Bendruomenės žiniai

pranešame, kad jau gauti Lietuvio pasai ir ženkleliai. Pasai yra dviejų rūšių ir kainų. Pasus ir ženklelius platinti sutiko "Tulpės" svetainė. Taigi norintieji lietuvio pasą įsigyti — o manome, kad visi tautiečiai norės lietuvio pasą turėti ir tuom parems mūsų tėvynės laisvinimo akciją — prašomi neatidėliojant įsigyti, nes kol kas pasų ir ženklelių gauta gana mažas kiekis.

Toronto ALOKo Prezidiumas.

ALOKas

deda pastangų atsikviesti iš JAV tris lietuvius neseniai pabėgusius iš Lietuvos. Jie padarytų pranešimą apie dabartinį lietuvių gyvenimą okupuotoje tėvynėje.

Ateitininkų susirinkimas

Kovo 16 d. 4 val. p.p., sekmadienį, "Tėviškės Žiburių" patalpose šaukiamas Toronto vyresniųjų ateitininkų susirinkimas.

Susirinkime punktualiai.

T. Vyr. At-kų V-ba.

L. Kat. Moterų susirinkimas

Liet. Katalikių Moterų Dr-jos Toronto skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas kovo 16 d., sekmadienį, parapijos salėje tuoj po 12 val. pamaldų.

Paskaitą skaitys p. Izabelė Matusevičiūtė. Nares ir prijaučiančias prašome dalyvauti.

BSFV padėka

Bažnyčios Statymo Fondo valdyba dėkinga aukotojams, kovo 2 d. per pamaldas suaukojusiems $546.81. Džiugu, kad valdybos kreipimasis dėl skubiai reikiamos surinkti pinigų sumos lietuvių katalikų jautriai buvo įvertintas.

Sulauksime didžiuosius dainininkus

Kovo 22 d. Eaton naujai restauruotoje auditorijoje koncertuos mūsų operos žvaigždės: Ip. Nauragis, St. Baranauskas, Alė Kalvaitytė ir Prud. Bičkienė, akomp. prof. Kučiūnui.

Mūsų mielieji dainininkai praskaidrins tremties kelią savo žaviais ir augšto meninio lygio balsais — arijomis, duetais ir kvartetais iš Lietuvos operos repertuarų. Tikimasi, kad Toronto lietuviška visuomenė šia reta proga gausiai pasinaudos.

Bronius Dervinis,

žinomų Toronto lietuvių visuomenininkų pp. Dervinių sūnus, lig šiol dirbęs viename banke, šią savaitę išvyksta į krašto policijos mokyklą. Pereitą savaitgalį jo ir tėvų bičiulių išvykstančiam buvo surengtos net kelios išleistuvės, taip pat įteikta ir dovanėlių atsiminimui.

"Dainos" Grupė

Iždui skubiai išsenkant "Dainos" grupė priversta griebtis priemonių sukelti lėšų šalpai. Šiuo metu dainietės platins loterijos bilietus, o laimėjimai bus pravesti kovo 29 d., šeštadienio vakare parapijos salėje. "Daina" tikisi lietuviškosios visuomenės pritarimo, kaip bilietus perkant, taip ir fantus aukojant. Pirmasis jau yra pasižadėjęs—p. Jurkšaitis, 5 poras nailon kojinių. Bravo! Kas bus sekantis? Fantus galima įteikti arba pranešti p. St. Grigaitienei, "Tulpės" svetainėje.

Antrasis "Dainos" vakaras įvyks gegužės 17 d., 404 Bathurst St. abiejose svetainėse. Tai bus pavasarinis KARTŪNO BALIUS. Visos ponios ir panelės jau dabar kviečiamos ruoštis — siūdintis kartūnines sukneles. Gražiausios bus premijuojamos.

Jaunimo diena

Toronte praėjo kilniam susikaupime. 9.30 val. įvyko iškilmingos jaunimo pamaldos. Šv. Mišias atlaikė kun. B. Pacevičius, solo giedojo p. Ščepavičienė, o smuiku grojo Step. Kairys. Daug jaunimo priėmė šv. Komuniją Lietuvoje likusio jaunimo intencija. Po pietų šv. Kazimiero šventė paminėta salėje. Programa buvo pradėta giesme "Marija, Marija". Paskaitą "Šv. Kazimieras ir Lietuva" skaitė mok. S. Treigys, sklandžiai apibudinęs šventojo gyvenimą, jo asmenybę ir nurodęs šv. Kazimiero reikšmę šių dienų Lietuvai ir kiekvienam lietuviui.

Meninę dalį atliko jaunimas: jaunieji ateitininkai ir skautai. Pradžioje buvo parodytas gyvasis paveikslas "Pavergta Lietuva". Liet. radijo programos vaikučių choras, vadovaujamas Danutės Zubrickaitės, sudainavo keletą dainelių, mokinė Gotceitaitė padainavo "Lietuva brangi", o šv. Juozapo koleg. mokinė B. Grigaitytė padeklamavo eilėraštį apie šv. Kazimierą. Toronto jūrų skautų tautinių šokių būrelis sušoko Šustą ir Kalvelį. Minėjimui konferavo mokyt. J. Gaižutis. Prie salės durų Diepholzo liet. gimnazijai surinkta apie $90.

Paskaita apie laivininkystę

Praeitą penktadienį parapijos salėje inž. J. Sližys skaitė paskaitą apie Lietuvos jūrų laivininkystę. Prelegentas atvaizdavo, kaip kūrėsi lietuviškas laivynas ir kokie bus sunkumai jam atkurtoje Lietuvoje. Būsimiems Klaipėdos ir Karaliaučiaus uostams užnugaris duos visai geras sąlygas ir todėl laivynas turėsiąs būti pilnai pajėgus prekių transportui. Atkuriant laivyną reikės ne tik pinigų, bet ir savų prityrusių jūrininkų. Jau dabar, ypač jaunimui, reikėtų kreipti didelio dėmesio kaip nors įgyti daugiau žinių ir patyrimo laivininkystėje. Kad ateity nereikėtų svetimtaučius jūrininkus kviestis. Nepatyrusieji ir žalos laivams pridarą.

Mokyklos draugai

Kovo 8 d. ukrainiečių salėje, 400 Bathurst St., Hamiltono LD Mėgėjų teatras "Aukuras" vaidino L. Fuldos komediją "Mokyklos draugai". Džiugu, kad Hamiltono scenos mylėtojai nepamiršta aplankyti ir Toronto. Vaidinimas praėjo sklandžiai. Aiškiai matėsi, kad įdėta daug darbo ir pasišventimo. Gardžiai pasijuokta ir prisiminta, kad panašios intrygos kasdieniame gyvenime nėra perdaug svetimos.

Atgaivinami lietuviški žaidimai

Lietuvybės išlaikymas tremtyje yra visų mūsų svarbiausias rūpestis. Mums tenka atkreipti ypatingas dėmesys į mūsų priaugančią kartą — vaikus. Tik neseniai jie kalbėjo tik lietuviškai, šiandien jau jie geriausiai moka angliškai, o gimtąja kalba jau dažnas švebeldžiuoja su akcentu.

Prieš šias visas negeroves kovoja tėvai ir mokykla. Ji moko vaikus lituanistikos dalykų ir tikybos gimtąja kalba bei dainavimo. Tačiau dar viena sritis lietuviško lobio daugelio yra pamiršta, tai lietuviški papročiai, lietuviški rateliai, vaikų žaidimai ir kt.

Toronto Maironio vardo lietuvių pradžios mokykla pasiryžo ir šį trūkumą pašalinti.

Praėjusį sekmadienį įvyko Mairono v. pr. mokyklos vadovybės, globėjų ir tėvų komiteto susirinkimas. Čia buvo plačiai išdiskutuota lietuviškų papročių palaikymo reikalas, ruošimas vaikų pramogų — švenčių su lietuviškais rateliais, šokiais, žaidimais bei dainomis ir kt.

Mokyklos vadovybė jau nuo artimiausio šeštadienio pradeda vaikučius mokyti, pertraukų metu, lietuviškų ratelių ir kt. žaidimų, kurie Lietuvoje buvo labai visų mėgiami, ypač kaimuose. Gi pirmas vaikų balius-šventė įvyks per atvelykį. Čia vaikučiai lietuviškai šoks, dainuos, eis ratelių, žais, na, ir, žinoma, galės gauti ir gaivinančių gėrimų su saldumynais.

J. Krk.

Dr. M. Anyso paskaita

M. Liet. Bičiulių Dr-jos Toronto skyr. kovo 16 d. 5 val. p.p. liet. parapijos salėje rengia paskaitą apie vokiečių naudotas Klaipėdos krašte propagandos priemones prieš lietuvius ir prieš Lietuvą, kartu nurodant ir lietuviškas propagandos priemones. Tai tikrai graži pamoka mūsų jaunai valstybei ir todėl verta pasiklausyti kiekvienam lietuviui, ypač visomenininkui ir politikui. Paskaitą skaitys buv. Klaipėdos kr. Gubernatūros patarėjas Dr. M. Anysas.

Prašome liet. visuomenę kuo skaitligiausiai atsilankyti.

Po paskaitos bus M. Liet. Bičiulių dr-jos Toronto sk. narių susirinkimas, kuriame narių dalyvavimas būtinas. Nariai atsineša turimus aukų lapus atsiskaityti dėl "Keleivio" vajaus.

MLBD-jos Toronto sk. V-ba.

Dėkojame

Š.m. vasario 23 d. buvo suruošta staigmena mūsų 25 metų išeivijos lietuviškoje dirvoje, sukakčiai prisiminti. Širdingai dėkojame iniciatoriams: gerb. klebonui kun. P. Ažubaliui, pp. Jonaitienei, Derviniui, Miliauskui ir komiteto nariams: pp. M. Pocienei, O. Indrelienei, O. Kalinauskienei, Pr. Motiejūnui ir L. Vekteriui; pagalbininkams: pp. O. Jakimavičienei, S. Šakalienei, A. Ramanauskienei, V. Kundrotienei, p. J. Ažubaliui, G. ir St. Kuzmickams.

Pasveikinimo žodį tarusiems: kun. P. Ažubaliui, p. Jonaitienei, Kat. Mot. Dr-jos vardu; p. S. Čepui, "TŽ" ir kat. Kult. Dr-jos; p. A. Rinkūnui, KLS-gos; pp. S. Pusvaškiui ir L. Vekteriui, nuo bažnytinio ir "Aušros" chorų ir p. J. V. Simanavičiui, LOK prezidiumo vardu.

Poniai P. Siemaškienei, kurios sveikinimo telegrama iš Sudburio pasiekė mus pirmiausia. Laiškais sveikinusiems: pp. Matulaičiui, E. ir Pr. Alšėnams ir J. Matulioniams iš Hamiltono.

Dėkojame kiekvienam pobūvin atsilankiusiems ir už gražias ir reikšmingas dovanas.

Brangūs prieteliai, lietuvybės darbas išeivijoje niekuomet ir niekam nebuvo lengvas, bet prisiminus jau dvyliktus metus pavergtą Tėvynę Lietuvą, dešimtis tūkstančių Sibiran ištremtųjų, vargšus partizanus, mokyklų, bažnyčių ir kitus pareigūnus tebestovinčius Tėvynės sargyboje, rizikuojant savo gyvybę ir pagaliau tuos, kurie Vakarų tremtyje, pasilikę benamiais, paliegėliais, be galimybės emigruoti — mūsų laisvoje šalyje gyvenančių lietuvių kova už žmoniškumą krikščionybę ir laisvę mūsų tautai tampa nepalyginamai lengvesnė, nes čia už tuos principus kovojančių, niekas nepersekioja, badu nemarina, nei kitokiu būdu diskriminuoja.

Tad mūsų tautos kančios ir Jūsų, Brangieji Bičiuliai, gražus mūsų 25 metų prisiminimas lai niekuomet neleis mums užmiršti šventos lietuviškos pareigos, tada ir ten, kur tik mes reikalingi.

Marija F. ir Jonas Yokubynai.

SLA 236 kuopos

mėnesinis susirinkimas įvyko praėjtą sekmadienį. Aptarta visi kuopos einamieji reikalai. Kiekvienu kartu kuopos atstovai supažindina su ALOKo ir Lietuvių NSFondo svarstytais reikalais. Greit kuopos gydytoju bus Dr. Valatka. Kuopos ligonius slaugo paskirtieji nariai. Kiekvienam susirgusiam svarbu žinoti, kad ne vėliau, kaip trečią dieną nuo susirgimo, reikia pranešti finansų sekretoriui p. O. Indrelienei, 202 St. Clarens Ave., Tel. 8522.

Nepranešusieji nustoja teisės į pašalpą. Pašalpa pradedama mokėti nuo 7-tos dienos. Už pirmas šešias nemokama. Taip pat svarbu, kad kiekvienas narys, nesumokėjęs už tris mėnesius draudimo mokesčių, suspenduojamas ir ligos atveju praranda teisę gauti pašalpą.

Plokštelių koncertas

Šį sekmadienį, kovo 16 d., 3 val. p.p. Lietuvių parapijos salėje Toronto Liet. Muzikos ir Meno mylėtojai antrą kartą ruošia plokštelių ir dainų muzikos koncertą.

NEATSILIKITE NUO ĮVYKIŲ! Užsisakykite "TIME" — 78 sav. (naujiems prenumeratoriams) tik $6.87, LIFE 70 sav. tik $7.87 ir visą kitą spaudą per spaudos atstovą V. AUŠROTĄ, 263 Havelock St., Toronto 4, Ont. Tel. LO. 3647 arba sekmadieniais parapijos salėje.

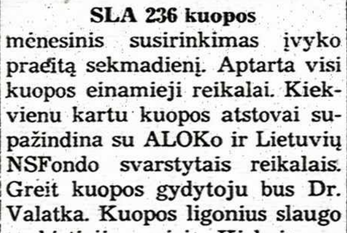

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. **Informacijų kreiptis OL. 1403 9 Delaware Ave., Toronto, Ont 24 valandų tarnyba.**

Didelis Lietuvos Operos Solistų Koncertas Toronte, Eatono Auditorijoje

š.m. kovo mėn. 22 d., šeštadienį, 8 val. 15 min.

Prisiminimui Lietuvos Operos

Programoje: arijos, duetai ir kvartetai iš Lietuvos op. repertuaro

Dalyvauja.

Lietuvos operos solistas IP. NAURAGIS,
Solistas ST. BARANAUSKAS,
Lietuvos operos solistė ALĖ KALVAITYTĖ,
Solistė PRUDENCIJA BIČKIENĖ,
Akompanuoja prof. KUČIŪNAS.

Bilietai nuo 1 iki 2 dol. gaunami "Baltic" valgykloje ir J. Jurkšaičio rūbų krautuvėje, 921 Dundas St. W. ir nuo kovo 17 d. Eatono auditorijos kasoje. Prašome laiku bilietus įsigyti, nes vėliau gali pritrūkti. Pelnas skiriamas Lietuvių Namų ir lietuvių bažnyčios statyboms remti.

Rengia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Toronte.

Gilaus skausmo valandoje

a. a. **ROKUI JURGULIUI**

mirus, mielą ponią, Vidutę ir gimines širdingai užjaučiame ir kartu liūdime

Petrušaičiai ir Pažėrai.

Kuo giliausią užuojautą reiškiame:

V. Jurgulienei, dukrelei Vidai, A. P. ir M. L. Razgaičiam,

mirus mylimam vyrui, tėveliui ir švogeriui,

ROKUI JURGULIUI

J. S. Tumosai,
D. A. Pikturnai.

Toronto Apylinkės LOKas p. St. Jakubickui

Gerb. p. Redaktoriau, prašome patalpinti jūsų vedamame laikraštyje 1952 m. vasario mėn. 22 d. Toronto lietuviškų organizacijų atstovų seimelio pavedimą.

p. St. Jakubickui, Toronte.

Toronto lietuviškų organizacijų atstovų seimelyje, 1952 m. vasario mėn. 22 d. buvo iškeltas klausimas dėl rengto šokių vakaro 1952 m. vasario mėn. 23 d. "Lietuviškai mokyklai ir spaudai remti komiteto" vardu. (Skelbimas buvo duotas per lietuvišką radijo valandėlę). Tokiu vardu komitetas Toronto organizacijų tarpe nėra žinomas, todėl ir kilo klausimas.

Seimelyje buvo užakcentuota, kad jūsų rengiami šokių vakarai įvairiais pasivadinimais dažni, tačiau bendriems lietuvybės reikalams neskiriate nė kukliausios sumos, tuo tarpu šalpą ir lietuviškumą remiančios organizacijos, dėl jūsų užimtos pozicijos nukenčia. Be to, seimelyje iškilo aukų rinkimas Lietuvoje partizanams apginkluoti ir tuo reikalu buvo užklaustas vienoje Toronto konferencijoje net VLIKo vice pirm. apie tokį aukų rinkimą ir ar įmanoma ginklus pasiųsti. Seimelis priėjo nuomonės, ir pavedė ALOKo prezidiumui Tamstą perspėti, kad dangstymasis kilniais vardais žemina lietuviškų organizacijų vardą ir skaldomai veikia lietuvišką organizuotumą. Aukų rinkimas bendriems reikalams yra viešas reikalas ir aukų atskaitomybė turi būti visuomenei patiekta.

Toronto ALOKo Prezidiumas:

R. J. Simanavičius, Yokubynas, Matulaitis, Lukošius, Novogrodskis, J. Jurkšaitis.

Gazo kaina

greičiausiai būsianti pabranginta, gal būt, nuo šio mėn. pabaigos. Pati kompanija apie tai dar nieko nepareiškė.

Išnuomojamas III augšte didelis kambarys dviems asmenims. Atskiras įėjimas, galima naudotis virtuve. Netoli Roncesvalle. 190 Wright Ave. Kreiptis III augšte.

Išnuomojamas geras kambarys prie gero susisiekimo (Roncesvalles - Howard Park), galima virti. Kreiptis 11 Hewitt Ave.

Išnuomojamas 3 kambariai II augšte, tik suaugusiems, švariame ukrainiečių name. Skambinti tel. PL. 2543.

Išnuomojami kambariai. Ramus rajonas. Geras susisiekimas. 14 Glenholme. ME. 1602.

Išnuomojamas butas — 3 kambariai ir virtuvė arba 2 kambariai ir virtuvė, II augšte. Yra garažas. 61 Indian Rd. Cres.

Indian Rd., arti St. Joseph's ligoninės, išnuomojamas pirmame augšte frontinis didelis su naujais baldais kambarys. Galima naudotis virtuve, vedusiems ar 2 mergaitėms. Tel. LA. 9798.

Geras trumpų bangų radijo aparatas PHILIPS, vertės $199, parduodamas už $120 ir patefonas $25. Kreiptis 69 Albany Ave., Toronto.

BRONIUS SERGAUTIS
KE. 7593
Paskolos statyboms, NHA paskolos, paskolos perkant namus.
Pinigų investavimas.
Tarpininkavimas įvairiose įstaigose bei sudarant pirkimo-pardavimo dokumentus.
Įvairus draudimas.

Labai atsiprašau savo klijentus, kad dėl patalpų nesureguliavimo negalėjau tinkamai aptarnauti.
Nuo kovo 10 d. persikėliau į 1046 Dundas Str. W., tel. LL. 7354. Telefonu kitam atsiliepus, paprašyti Rickaus. o jo nesant, palikti savo telefono numerį.

Radijo mechanikas
PRANAS RICKUS

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, kovo 13, 14, 15 d.

1. UP IN ARMS — spalvota — Danny Kaye, Virginia Mayo
2. MUTINEERS — John Hall, Adele Jergens

Pirmadienį — trečiadienį, kovo 17, 18, 19 d.

1. JOAN OF ARC — spalvota — Ingrid Bergman, Joseph Cotten
2. LADIES OF THE CHORUS — Adele Jergeens, Rand Brooks

LINKSMI IR ĮDOMŪS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuvis pigiai perveža baldus,
bagažą, prekes ir kit.
VEŽAMA IR Į PROVINCIJĄ.
Kreiptis:
235 Pacific Ave., Toronto, Ont.
Telefonas MU. 1214

MONTREAL, Que.

Parapijos agapė

Aušros Vartų parapijos misijų užbaigai at-kų iniciatyva ruošiami bendri pusryčiai — agapė. Jie įvyks kovo 16 d., sekmadienį, tuoj po sumos, 11-tą valandą, parapijos salėje. Ryšium su misijomis suma atkeliama iš 11-tos į 10-tą valandą. Pusryčiuose kalbas pasakys rekolekcijų vadovas Tėvas prof. Venckus ir Otavos ir Montrealio universitetų profesorius Dr. Paplauskas. Pusryčiams kviečiama užsirašyti iš anksto, kad rengėjai galėtų orientuotis apie dalyvių skaičių. Užsirašyti galima pas parapijos kunigus arba pas at-kų valdybos narius: Pr. Rudinską — HE. 2938, J. Valiulį — HO. 7409 ir D. Juodkojytę — HE. 0850. Įėjimas — 50 ct.

Daug sąrašų į KLB

KLB Tarybos rinkimams jau išstatytas 21 sąrašas, kurie pasiskirsto sekančiai:

Quebeco apygardoje 3 sąrašai su 21 kandidatu. Renkami 7 atstovai. Visi sąrašai priimti KLB LOKo posėdyje.

Ontario apygardoje posėdyje priimti 10 sąrašų su 70 kandidatų. Renkami 28 atstovai. Be to, keturi sąrašai nevisiškai aitinka taisyklėms ir nutarta pareikalauti iš išstatytojų papildomų žinių. Toki sąrašai yra iš Port Colborne 1 sąrašas su 2 kand., iš Sudbury 1 są. su 2 kand., iš St. Catharines 1 sąr. su 2 kand. ir iš Toronto 1 są. su 2 kand.

Winnipego apygardoje 2 sąrašai su 3 kandidatais, abu priimti posėdyje. Renkami 2 atstovai.

Vakarų apygardoje 1 sąrašas su 2 kandidatais iš Edmontono priimtas, o vienam iš Lethbridge su 1 kandidatu pareikalauta papildomų davinių.

Ryšium su judėjimo suvaržymais Winnipego ir Vakarų provincijose dėl snukio ir nagų ligos pasirodymo, KLB LOKas galėtų atsižvelgti ir eventualiai priimti sąrašus, atsiųstus ir po termino, tuo labiau, kad galutinas sąrašų sudarymas nutarta tęsti duodant dar 10 dienų sąrašų trūkumams papildyti. Nepriimti sąrašai bus galiojanti, jeigu papildomos žinios, nustatytos taisyklėmis, bus patiektos.

— Kovo pabaigoje A. Sungailienė išvyksta iš Montrealio į Saskatchewaną pas savo vyrą Dr. J. Sungailą, kuris ten dirba kaip medicinos daktaras. Ponia Sungailienė buvo aktyvi skaučių ir katalikių moterų veikėja. Jos draugų būrelis Aušros Vartų parapijos salėje kovo 22 d. ruošia išleistuves.

Žinotina,

kad Polio, Leukemia, Diphtheria, Tetanus, Encephalitis ir Spinal meningitis ligų gydymas iki 7500 dol. apdraudžiamas 2 metams (visa šeima) tik už 10 dol.

Be to, draudžiu ligoninių, operacijų bei gydytojų vizitų sąskaitų apmokėjimus ir atlieku įvairius gyvybės bei prarasto darbo laiko apsidraudimus. Taipgi draudžiu įvairų turtą bei auto mašinas ir užpildau Income Tax Return blankus.

J. BERŽINSKAS,
1212 Dundas St. W. Toronto
Telef. LA. 9547.

Prasidėjo misijos

Aušros Vartų parapijos misijų vadovas Tėvas Prof. Venckus sekmadienį atlaikė sumą, o 7-tą val. vakare pradėjo misijas, kurios sutraukė pilną bažnyčią.

Keistas grupavimas

"Neprikl. Lietuva" ir KLB organizavime nori įvesti išstatytų į KLB Tarybą kandidatų grupavimą pagal organizacijas. O kadangi "NL" visas organizacijas lig šiol nenuilstamai grupavo pagal partijas, tai dar žingsnelis ir iš KLB turėsime partijų seimą. Tatai pavojingas žaidimas, kuriam išvengti KLB LOKas vienbalsiai priimtose taisyklėse yra nutaręs skelbti ne atskirus sąrašus, net jei jie organizacijų būtų išstatyti, o vieną bendrą sąrašą kiekvienai apygardai, alfabetine tvarka.

Kalbamajam "NL" Nr. 10 straipsnely "Kanados lietuvių bendruom. rinkimuose" yra tiesiog netiesos. Štai, sakoma, kad Kanados Lietuvių Sąjunga išstačiusi sąrašą su M. Arlauskaite ir p. Sakalu priešakyje. Pasitikrinus paaiškėjo, kad jokio sąrašo KLS nėra išstačiusi ir kad bendrai nėra nė vieno sąrašo iš visos Kanados, kuris būtų išstatytas organizacijos vardu. Kas liečia tariamą Montrealio "KLS sąrašą", tai jo priešakyje yra ne M. Arlauskaitė ir p. Sakalas, o kun. Rickus ir M. Arlauskaitė, kurių nė vienas nėra net KLS nariai. Tas pats ir su to sąrašo išstatytojais. Tik maža jų dalis priklauso KLS. "NL" būtų daug tiksliau pasielgusi tą sąrašą pavadindama katalikų srovės žmonių sąrašu, tačiau "NL" daug maloniau jam prijungti KLS vardą, tikintis, kad "NL" varytas KLS šmeižtas nors truputėlį atsilieps ir į to sąrašo kandidatų išrinkimą. Tuo nenorima čia užgauti KLS, o tik norima pailiustruoti pirmuosius "nepartinius" pasireiškimus "NL" pažiūrose į KLB ir jos organų rinkimus.

Spaudos kioske

galima be papildomo mokesčio pinigų persiuntimui užsisakyti arba pratęsti visų lietuviškų laikraščių prenumeratas. Kioskas atidarytas kiekvieną sekmadienį po pamaldų.

Ko labiausiai reikia Montrtaliui?

Mūsų skaitytojas F. Dubauskas rašo, kad Montrealiui primintini Napoleono žodžiai: "Pinigų, pinigų ir dar syki pinigų!".

Esą, reikia pastatyti Aušros Vartų parapijai bažnyčią, reikią ir kleboniją. O be to, Montrealiui reikią "surasti lietuvių skaičių — nuo kūdikio iki senelio, taip pat biznierius, amatininkus, namų savininkus".

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

314 BATHURST ST.
Toronto
Tel. EM. 4-7146
Namų adr.: 6 Marshall St.
Tel. LL. 5769

Kalbamos valandos:
Kasdien nuo 11-12 val., 2-4 val. po pietų ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.p. Sekmadien., pagal susitarimą.

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?

1. $3.500 įmokėti. Garden gatvėje prie High Parko, 7 kambariai, vandeniu apšildomas. Viso prašoma $12.000. Nuolaida didesniam įmokėjimui. (Kreiptis pas Garbenį).
2. $4.000 įmokėti, Rusholme rajone (prie Dundas), atskiras namas, vandeniu apšildomas, 10 kambarių, du atskiri įėjimai (duplex). Pilna kaina apie $11.000. (Klausti pas W. Andrijauską).
3. $6.000 įmokėti, Sunnyside g-vėje, atskiras namas, 7 kambariai, du mūriniai garažai, alyva apšildomas, kaina $16.000. (Skambinti Andrijauskui arba Garbeniui).
4. $15.500, Bloor-Lansdowne, 10 kambarių, karštu vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas, su gera dirbtuve ir garažu, tinka pramoninininkui, įmokėti $6.500. (Klausti pas Garbenį ar Andrijauską).

Kreiptis: A. GARBENIS — vakarais — HY. 1543
arba V. ANDREJAUSKAS-Andrews

H. M. DAVY & Co

REAL ESTATE BROKERS
105 RONCESVALLES AVE.
TELEF. LA. 2763 arba LA. 6101